

Valtuusto

08.06.2026

Espoon kaupunki

Valtuusto

Kokoustiedot

Aika 08.06.2026 klo 17:30 -
Paikka Valtuustotalo, Espoonkatu 5
Lisätietoja

Käsitteltävät asiat

Asian nro	Liitteen nro	Kokousasian otsikko	Sivu
1		Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	3
2		Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
3		Valtuuston puheenjohtajiston vaali	5
4		Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan eronpyyntö sekä täydennysvaali	7
5		Svenska rum -lautakunnan jäsenen vaalikelpoisuuden menetys ja täydennysvaali	10
6		Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027	13
7	1 - 6	Vuoden 2027 talousarvion sekä vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman kehys	18
8	7 - 11	Vuoden 2026 ensimmäinen osavuosisikatsaus	25
9	12	Postipuun koulun hankesuunnitelman hyväksyminen	31
10		Laaksoalahden jalkapallohallin korjaushankkeen määräraha vuodelle 2026	35
11		Kivikaira, asemakaavan muutoksen sekä maankäyttösopimuksen ja esisopimuksen hyväksyminen, alue 220214, 10. kaupunginosa Otaniemi	38
12		Valtuustokysymys järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille	64
13		Valtuustokysymys lukiodien kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämisestä Espoossa	72
14		Valtuustokysymys Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä	77
15		Valtuustoaloite maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamisesta työelämälähtöisellä kielikoulutuksella	83
16		Valtuustoaloite sateenkaarilippu valtuustosaliiin	90
17		Valtuustoaloite selvitys ja ohjeistus työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi	93
18		Valtuustoaloite digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä	101
19		Valtuustoaloite selvitys ja parannusehdotuksia oppilaaksiottoon	112
20		Valtuustoaloite Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa	121

21	Valtuustoaloite, yksityiset (sukupuolittamattomat) pukuhuonetilat julkisiin tiloihin	129
22	Valtuustoaloite, selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa	134
23	Valtuustoaloite pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi	139
24	Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset	144

Espoo 28.5.2026

Saara Hyrkkö
puheenjohtaja

1

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Päätösehdotus

Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Selostus

Valtuusto oli kutsuttu koolle puheenjohtajan allekirjoittamalla 28.5.2026 päivätyllä jäsenille toimitetulla kokouskutsulla.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

4/144

Valtuusto

08.06.2026

2 Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätösehdotus Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Vihr. ja SDP.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

5/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 172

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 96/00.00.01/2025

Valtuusto 08.06.2026

3 Valtuuston puheenjohtajiston vaali

Valmistelijat / lisätiedot:
Kaukonen Katariina

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto valitsee ajalle 8.6.2026 - 31.5.2027 valtuuston puheenjohtajaksi Jarno Limnellin (Kok.), valtuuston ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Maria Guzeninan (SDP), valtuuston toiseksi varapuheenjohtajaksi Saara Hyrkön (Vihr.) ja valtuuston kolmanneksi varapuheenjohtajaksi Simo Grönroosin (PerusS).

Käsittely

Päätös

Selostus

Kuntalain 18 §:n mukaan valtuusto valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia toimikaudekseen, jollei valtuusto ole päättänyt lyhyemmästä toimikaudesta. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat valitaan samassa vaalitoimituksessa.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 1. luvun 1 §:n mukaan valtuusto valitsee kunkin vuoden kesäkuun kokouksessaan keskuudestaan puheenjohtajan sekä ensimmäisen, toisen ja kolmannen varapuheenjohtajan vuodeksi, jollei valtuusto ole päättänyt pidemmästä toimikaudesta.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

6/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 172

25.05.2026
08.06.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 172

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee ajalle 8.6.2026 - 31.5.2027 valtuuston puheenjohtajaksi Jarno Limnellin (Kok.), valtuuston ensimmäiseksi varapuheenjohtajaksi Maria Guzeninan (SDP), valtuuston toiseksi varapuheenjohtajaksi Saara Hyrkön (Vihr.) ja valtuuston kolmanneksi varapuheenjohtajaksi Simo Grönroosin (PerusS).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

7/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 176

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 96/00.00.01/2025

Valtuusto 08.06.2026

4

Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan jäsenen ja puheenjohtajan eronpyyntö sekä täydennysvaali

Valmistelijat / lisätiedot:
Nyman Janne

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto valitsee

1

liikunta- ja hyvinvointilautakunnan jäseneksi Terhi Valkeapään (SDP) tilalle Helena Tiitisen (SDP),

2

liikunta- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajaksi Helena Tiitisen (SDP).

Käsittely

Päätös

Selostus

Terhi Valkeapää (SDP) on 6.5.2026 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan liikunta- ja hyvinvointilautakunnan jäsenenä sekä puheenjohtajana perusteenaan eroaminen puolueesta.

Espoon hallintosäännön I osan 4. luvun 2 §:n mukaan liikunta- ja hyvinvointilautakunnassa on kolmetoista (13 jäsentä) ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Lautakuntien puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

Kuntalain (410/2015) 74 §:n 1 momentin mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986, tasa-arvolaki) säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Lautakunnassa tulee siten olla toista sukupuolta edustettuna vähintään kuusi (6).

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Lain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan tasa-arvolaki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Liikunta- ja hyvinvointilautakunnan jäsenistä 7 on naisia ja 6 miehiä. Valittava jäsen voi olla nainen tai mies.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 176

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

9/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 176

25.05.2026
08.06.2026

1

liikunta- ja hyvinvointilautakunnan jäseneksi Terhi Valkeapään (SDP) tilalle Helena Tiitisen (SDP),

2

liikunta- ja hyvinvointilautakunnan puheenjohtajaksi Helena Tiitisen (SDP).

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

10/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 177

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 96/00.00.01/2025

Valtuusto 08.06.2026

5 Svenska rum -lautakunnan jäsenen vaalikelpoisuuden menetys ja täydennysvaali

Valmistelijat / lisätiedot:
Nyman Janne

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto valitsee svenska rum -lautakunnan jäsenen Jenni Hattukangas-Vellingin (Vihr.) tilalle _____ (Vihr.)

Käsittely

Päätös

Selostus

Jenni Hattukangas-Velling (Vihr.) on 12.5.2026 saapuneella sähköpostilla pyytänyt eroa luottamustoimestaan svenska rum -lautakunnan jäsenyydestä perusteenaan paikkakunnalta muutto. Paikkakunnalta muuton seurauksena luottamushenkilö menettää vaalikelpoisuutensa.

Espoon kaupungin hallintosäännön I osan 4. luvun 3 §:n mukaan kasvun ja oppimisen toimialalla on kasvun ja oppimisen lautakunta sekä svenska rum -lautakunta.

Hallintosäännön I osan 4. luvun 4 §:n mukaan svenska rum -lautakunnassa on kolmetoista (13) jäsentä ja jokaisella henkilökohtainen varajäsen. Lautakunnan jäsenistä vähintään viiden tulee olla valtuutettuja tai varavaltuutettuja. Puheenjohtajan tulee olla valtuutettu ja varapuheenjohtajan valtuutettu tai varavaltuutettu.

Kuntalain (410/2015) 74 §:n 1 momentin mukaan vaalikelpoinen lautakuntaan ja valiokuntaan on henkilö, joka on vaalikelpoinen valtuustoon, ei kuitenkaan:

- 1) asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan alainen kunnan palveluksessa oleva henkilö;
- 2) henkilö, joka on asianomaisen lautakunnan tai valiokunnan tehtäväalueella toimivan, kunnan määräysvallassa olevan yhteisön tai säätiön palveluksessa;
- 3) henkilö, joka on hallituksen tai siihen rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka johtavassa ja vastuullisessa tehtävässä tai siihen rinnastettavassa asemassa liiketoimintaa harjoittavassa yhteisössä, jos kysymyksessä on sellainen yhteisö, jolle asianomaisessa lautakunnassa tavanomaisesti käsiteltävien asioiden ratkaisu on omiaan tuottamaan olennaista hyötyä tai vahinkoa.

Toimielimiä valittaessa on otettava huomioon naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986, tasa-arvolaki) säännökset. Kunnallisten toimielinten valintaa koskee tasa-arvolain 4 a §, jonka mukaan kunnallisissa toimielimissä tulee valtuustoa lukuun ottamatta olla vähintään 40 % naisia ja vähintään 40 % miehiä.

Lautakunnassa tulee siten olla toista sukupuolta edustettuna vähintään kuusi (6).

Tasa-arvovaatimus koskee erikseen varsinaisia jäseniä ja varajäseniä. Tasa-arvolain mukaisen kiintiön on toteuduttava sekä varsinaisten että varajäsenten kohdalla. Sen sijaan tasa-arvolaki ei vaadi, että varsinaisen jäsenen ja hänen henkilökohtaisen varajäsenensä olisi oltava samaa sukupuolta. Myöskään puheenjohtajistoa vaatimus ei erikseen koske. Tasa-arvolaista poikkeamiseen on oltava erityinen syy.

Svenska rum -lautakunnan jäsenistä 6 on naisia ja 7 miehiä. Toimielimeen valittavan jäsenen tulee siten olla nainen.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 177

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto valitsee svenska rum -lautakunnan jäsenen Jenni Hattukangas-Vellingin (Vihr.) tilalle _____ (Vihr.)

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

12/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 177

25.05.2026
08.06.2026

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

13/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 178

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 4523/02.02.00/2025

Valtuusto 08.06.2026

6 Tuloveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit vuodelle 2027

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria
Skyttä Samuli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto vahvistaa vuodelle 2027

1
tuloveroprosentiksi 5,3

2
kiinteistöveroprosenteiksi

Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu asuinrakennus	1,15
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	5,00
Voimalaitosrakennus	3,10

Käsittely

Päätös

Selostus

Verotusmenettelystä annetun lain 91 a §:n mukaan kunnan tulee ilmoittaa seuraavan vuoden veroprosentit Verohallinnolle viimeistään edeltävän vuoden marraskuun 17. päivänä.

Tuloveroprosentti ilmoitetaan prosenttiyksikön kymmenyksen tarkkuudella, kiinteistöveroprosentit prosentin sadasosan tarkkuudella.

Vuoden 2027 kunnallisveroprosentti säilyy esityksessä ennallaan 5,3 prosentin mukaisena.

Kiinteistöverolain 11. §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa. Kiinteistövero suoritetaan kiinteistöverolain mukaan rakennuksista ja maapohjasta sille kunnalle, jonka alueella kiinteistö sijaitsee. Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön verotusarvosta, ja se määrätään erikseen maapohjan ja erikseen rakennusten ja rakennelmien osalta.

Vuodelle 2027 esitetään rakentamattoman rakennuspaikan sekä voimalaitosrakennuksen kiinteistöveroprosentteihin korotusta. Muut kiinteistöveroprosentit pidetään vuoden 2026 tasolla.

Rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero vuodesta 2027 olisi 5,00 prosenttia (4,43 vuonna 2026) ja voimalaitosrakennuksen kiinteistövero 3,10 prosenttia. Kiinteistöveroprosenttien korotus lisää kiinteistöveroä yhteensä arviolta 1,4 milj. euroa vuonna 2027.

Rakentamaton rakennuspaikka

Kiinteistöverolain (654/1992) 12 a §:n mukaan kunnanvaltuusto voi määrätä erikseen veroprosentin, jota sovelletaan laissa määriteltyyn asuntotarkoitukseen kaavoitetulle rakentamattomalle rakennuspaikalle. Pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kuntia koskee kuitenkin erityissäännös, jonka mukaan rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on pakko määrätä. Espoon, Helsingin, Hyvinkään, Järvenpään, Kauniaisten, Keravan, Kirkkonummen, Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten, Sipoon, Tuusulan, Vantaan ja Vihdin kunnissa rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentin alarajan on oltava 3,00 prosenttiyksikköä kunnanvaltuuston määräämää maapohjan yleistä kiinteistöveroprosenttia korkeampi. Veroprosentiksi voidaan määrätä kuitenkin enintään 6,00. Espossa veroprosentti on oltava vähintään 4,30 prosenttia.

Voimalaitosrakennus

Kiinteistöverolain 14 §:n 1 momentin mukaan kunnanvaltuusto voi määrätä erikseen eräiden laitosten veroprosentin, jota sovelletaan voimalaitokseen sekä ydinpolttoaineen loppusijoituslaitokseen kuuluviin rakennuksiin ja rakennelmiin. Voimalaitosprosentiksi voidaan määrätä enintään 3,10 mutta

kuitenkin vähintään kunnan määräämä rakennusten yleinen kiinteistöveroprosentti.

Kiinteistöverolain 14 §:ssä mainittuihin laitoksiin sovellettava kiinteistöveroprosentti koskee vain rakennuksia ja rakennelmia. Rakennuksen ja rakennelman maapohjasta ja vesivoimasta vero määrätään maapohjan yleisen kiinteistöveroprosentin mukaan.

Kiinteistöverolain 14 §:n 2 momentin mukaan voimalaitosprosenttia sovelletaan vain, jos voimalaitoksen nimellisteho ylittää 10 megavolttiampeeria tai, jos useampi voimalaitos on kytketty sähkömarkkinalain (588/2013) 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun jakeluverkkoon tai pykälän 3 kohdassa tarkoitettuun suurjännitteiseen jakeluverkkoon taikka 31 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun kantaverkkoon yhteisen liittymispisteen kautta, ja niiden yhteenlaskettu nimellisteho ylittää 10 megavolttiampeeria (2.11.2017/723). Muussa tapauksessa voimalaitokseen sovelletaan rakennusten yleistä kiinteistöveroprosenttia.

Jos samassa laitoksessa tuotetaan sekä sähköä että lämpöä, rakennuksen käyttötarkoitus määräytyy sen pääasiallisen käyttötarkoituksen mukaan. Laitokseen, joka tuottaa pääasiallisesti sähköä, sovelletaan voimalaitosprosenttia kiinteistöverolain 14 §:n edellytysten täytyessä.

Espoon veroprosentit vuonna 2026 ja vuodelle 2027 esitettävät prosentit:

			alarajat		ylärajat		Arvio	Arvio
	2026	2027			kertymästä	kertymästä	2026. M€	2027. M€
Tuloveroprosentti	5,3	5,3					557	600
Kiinteistöveroprosentit								
Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	1,30	2,00	77	78		
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,30	1,30	0,93	2,00	62	63		
Vakituinen asuinrakennus	0,41	0,41	0,41	1,00	36	37		
Muu asuinrakennus*	1,15	1,15	0,93	2,00	0,4	0,4		
Voimalaitosrakennus	1,30	3,10	0,93	3,10	-	0,3***		
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00	0,00	0,00	2,00	0	0		
Rakentamaton rakennuspaikka**	4,43	5,00	2,00	6,00	9	10		

* Vuodesta 2017 lukien kunnan tulee vahvistaa myös muiden kuin vakituisen asuinrakennusten veroprosentti

** Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti on 14 pääkaupunkiseudun ja sen kehysalueen kunnassa vähintään kunnassa sovellettava maapohjan kiinteistöveroprosentti + 3,0 prosenttiyksikköä, enintään kuitenkin 6,00 prosenttia.

*** arvio lisäyksistä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 178

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

16/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 178

25.05.2026
08.06.2026

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2027

1
tuloveroprosentiksi 5,3

2
kiinteistöveroprosenteiksi

Maapohjan yleinen kiinteistövero	1,30
Rakennusten yleinen kiinteistövero	1,30
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu asuinrakennus	1,15
Yleishyödyllinen yhteisö	0,00
Rakentamaton rakennuspaikka	5,00
Voimalaitosrakennus	3,10

Käsittely

Rodriguez teki seuraavan muutosehdotuksen: Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto vahvistaa vuodelle 2027 tuloveroprosentiksi 5,6 %. Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi Rodriguezin ehdotuksen raukeavan kannattamattomana.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

17/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 179

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 4523/02.02.00/2025

Valtuusto 08.06.2026

7

Vuoden 2027 talousarvion sekä vuosien 2028–2029 taloussuunnitelman kehys

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

merkitsee tiedoksi valtuuston neuvottelutoimikunnan 30.4.2026 sopiman talouden tasapainotuksesta allekirjoitetun sopimuksen sekä neuvottelutuloksen sisällön kokoavan muistion jatkovalmisteluun sovitusta toimenpiteistä,

2

kehottaa kaupunginjohtajaa ryhtymään tarvittaviin jatkovalmisteluihin neuvottelutuloksen mukaisesti,

3

hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehyksen mukaiset vuoden 2027-2029 toimintatulot ja -menot, käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot sekä investointikehyksen taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Käsittely

Päätös

Selostus**1. Taustaa Espoon taloustilanteesta**

Espoon talous on viime vuosina ajautunut epätasapainoon useiden samanaikaisten tekijöiden seurauksena. Sote-uudistus muutti kuntien tulopohjaa pysyvästi ja heikensi erityisesti kasvukaupunkien taloudellista asemaa. Espoolta leikattiin uudistuksen yhteydessä enemmän verorahoitusta kuin mitä pois siirtyneisiin tehtäviin oli käytetty, mikä heikensi kaupungin rahoituspohjaa pysyvästi.

Espoo on kasvanut viime vuosina voimakkaammin kuin muut Suomen isot kaupungit. Kasvu on lisännyt palvelutarpeita ja investointipaineita kaikilla toimialoilla, mikä on kiihdyttänyt menojen kasvua. Menojen kasvu on kuitenkin ollut nopeampaa kuin asukas- ja asiakasmäärän kasvu tai kaupungin tulojen kasvu. Vuonna 2025 menot kasvoivat n. 5,6 prosenttia ja kasvu on jatkunut voimakkaana useana vuonna peräkkäin.

Jo vuonna 2020 laaditussa Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelman (TakE) valmisteluun liittyneessä selvityksessä todettiin, että Espoon käyttötalous on ajautumassa pysyvään epätasapainoon. Syynä oli erityisesti palvelurakenteen nettomenojen korkea taso suhteessa muihin suuriin kaupunkeihin. Vaikka TakE-ohjelman toteutus käynnistyi hyvin, toimeenpano jäi puutteelliseksi, eikä rakenteellisia muutoksia saatu toteutettua riittävästi.

Kasvava kaupunki tarvitsee palveluja ja investointeja, mutta nykyinen menokehitys ylittää sen, mihin kaupungin tulokehitys ja rahoitusasema pystyvät vastaamaan. Talouden tasapainottaminen edellyttää pysyviä rakenteellisia muutoksia.

2. Talouden laajempi toimintaympäristö

Espoon talouden haasteet ovat osa laajempaa julkisen talouden kokonaisuutta. Suomen julkisen sektorin talous on alijäämäinen, ja valtiontalouden paineet lisäävät riskiä kuntien rahoituksen heikkenemisestä tulevana vuosina. Tämä korostaa tarvetta järjestää palvelut kustannustehokkaasti ja priorisoida toimintaa.

Myös muissa suurissa kaupungeissa on käynnissä mittavia sopeutusohjelmia. Useat kaupungit ja hyvinvointialueet ovat toteuttaneet yt-menettelyitä ja muita rakenteellisia toimenpiteitä talouden tasapainottamiseksi. Menokasvun hillinnän lisäksi kaupungit ovat kasvattaneet ulkoisia tulojaan, hinnoittelun ja verotuksen kautta. Talouden tasapainotuksessa Espoon on myös huolehdittava kilpailukyvyystään verotustason ja vaikuttavien palveluiden osalta, jotta kaupungin vetovoima ja elinvoima eivät heikkene. Verotuksen osalta tilanne on haastava, sillä sote-uudistus pienensi Espoon saamia verotuloja, vaikka espoolaisten verorasitus pysyi ennallaan. Käytännössä osa espoolaisten verotuloista

ohjautuu nyt muualle Suomeen, mikä heikentää kaupungin rahoitusasemaa.

Talouteen liittyy edelleen epävarmuustekijöitä kuten verotulojen kehitys, investointiohjelman realistisuus ja globaalin toimintaympäristön epävakaus. Nämä voivat edelleen heikentää talouden tilannetta ja kasvattaa sopeutustarvetta. Myös valtion toimenpiteet vaikuttavat suoraan Espoon talouteen. Työllisyysuudistus siirsi kaupungeille uusia vastuita ja rahoitusriskejä, mikä kasvattaa rakenteellista alijäämää erityisesti tilanteessa, jossa työttömyysaste ei ole palautunut pandemiaa edeltäneelle tasolle. Valtionosuusuudistus on viimeisin esimerkki siitä, miten se esitetyssä muodossaan olisi kasvattanut lisää Espoon sopeutustarvetta.

3. Talouden tasapainottamisen tarve ja tavoitteet

Voimassa oleva taloussuunnitelma osoittaa selvästi, että nykyinen talouden suunta ei ole kestävä. Tilikauden tulos on matala jokaisena taloussuunnitelmakauden vuotena, investointitaso korkea ja rahavirta pysyy negatiivisena ilman merkittäviä toimenpiteitä. Lainakanta kasvaa nopeasti, mikä lisää rahoituskustannuksia ja kaventaa kaupungin mahdollisuuksia vastata tuleviin investointitarpeisiin. Talouden tasapainottaminen on välttämätöntä, jotta velkaantumisen kasvu voidaan pysäyttää ja kaupungin taloudellinen asema turvata. Espoo-tarinan mukainen kokonaissopeutustarve on noin 220 miljoonaa euroa, mikä tarkoittaa vuositasolla noin 70 miljoonan euron vaikutusta. Todellinen sopeutustarve olisi tätäkin suurempi ilman kassan ja rahoitustuottojen käyttöä, joita on huomioitu laskelmissa.

TakE-ohjelma ei tuottanut riittävästi tavoiteltuja hyötyjä, mikä korostaa tarvetta vahvemmalle sitoutumiselle ja tarvittaessa korjaavia toimenpiteitä edellyttävälle reagoinnille. Tasapainottaminen edellyttää johdonmukaista sitoutumista koko taloussuunnitelmakauden ajan, sekä poliittisilta päätöksentekijöiltä että henkilöstöltä. Henkilöstön osallistaminen ja avoin viestintä ovat keskeisiä onnistumisen edellytyksiä. Keväällä 2026 on toteutettu myös kysely, jossa henkilöstöltä ja kaupunkilaisilta on pyydetty näkemyksiä mahdollisista säästökohteista valmistelun tueksi.

Talouden tasapainottaminen koostuu useista elementeistä, mutta keskeistä on käyttötalouden menokasvun hillitseminen. Näillä toimilla varmistetaan aidot ja pysyvät rakenteelliset säästöt. Toimintaa on tehostettava ja rakenteita uudistettava. Palveluita on priorisoitava ja niiden välttämättömyyttä arvioitava, samalla kun palvelujen tuottavuutta parannettava.

4. Talouden tasapainotuksen kokonaisuus

Valtuusto päätti vuoden 2026 talousarvion yhteydessä, että kaupunginhallitus käynnistää valmistelun tulevan vuoden kehys-, vero- ja

talousarviopäätöksentekoa varten Espoo-tarinassa määriteltyjen tavoitteiden saavuttamiseksi. Talouden tasapainotustyön tehtävänä oli varmistaa Espoo-tarinassa hyväksytyjen tavoitteiden saavuttamisen. Tavoitteena oli saavuttaa tasapaino vuoden 2029 loppuun mennessä siten, että tasapainotuksella tavoitellaan keskimäärin n. 70 milj. euron vuosivaikutukseen taloussuunnitelmakaudella 2027–2029. Tasapainotustyö tuli painottua taloussuunnitelmakauden ensimmäisille vuosille 2027–2028, varmistaen tasapainotuksen kumulatiivinen vaikutus koko taloussuunnitelmakauden ajalle. Valmistelussa tuli huomioida myös keinot, joilla tasapainotuksen hyötyjä voidaan kohdentaa jo vuodelle 2026.

Valtuuston neuvottelutoimikunta pääsi huhtikuun lopussa neuvottelutulokseen Espoon talouden tasapainottamisesta vuosille 2027–2029. Ratkaisun pysyvä vuositaso vaikutus vuoden 2029 tasossa on 68,4 miljoonaa euroa, ja lainanottotarvetta vähentävä kokonaisvaikutus vuosina 2026–2029 on 222 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakannan kasvu pystytään pysäyttämään siten, että lainamäärä asukasta kohden pysyy samalla tasolla kuin vuonna 2025. Neuvottelutulos vastaa Espoo-tarinaa perustuvia, etukäteen asetettuja tavoitteita. Neuvottelusopimus ja toimenpidekohtainen lista ovat esityslistan liitteenä.

Talouden tasapainotuksen käyttötalouden toimenpiteiden taloussuunnitelmakauden yhteisvaikutus on 158,9 milj. euroa, joista tulonlisäyksiä on 22,6 milj. euroa ja menovähennyksiä 136,3 milj. euroa. Rakentamattomien tonttien ja voimalaitosten kiinteistöverokantojen nostoilla saavutetaan yhteensä 4,2 milj. euron tulonlisäys. Lisäksi rahoitustuottojen nostoilla saavutetaan lähes 58 milj. euron sopeuttava vaikutus. Investointien nettovaikutus oli 1 milj. euroa.

Neuvottelutuloksen mukaisten kehyslaskelmien jatkovalmistelussa on huomattu yksittäisiä laskentaan liittyviä tarkentamistarpeita, kuten Teatterin ajoitukseen liittyvät vaikutukset. Näiden nettovaikutus parantaa arviolta n. 3,5 milj. euroa talouden kokonaisuutta valtuustokauden aikana. Tarkempi arviointi tehdään osana kaupunginjohtajan talousarviovalmistelua

5. Talousarvion ja taloussuunnitelman kehys

Talousarvion 2027 ja taloussuunnitelman 2028–2029 kehys perustuu Espoo-tarinan keskeisiin linjauksiin, valtuuston 4.12.2025 hyväksymään vuoden 2026 talousarvioon ja taloussuunnitelmaan 2027–2028 sekä talouden tasapainotuksen neuvottelutulokseen.

Kehyslaskelmat sisältävät ulkoiset tulot ja menot. Kaupungin sisäiset tulot ja menot huomioidaan talousarvion yhteydessä sen jälkeen, kun talouden tasapainotustoimenpiteet on tarkemmin laskettu sisäisiin eriin. Niistä ei aiheudu muutoksia talouden tasapainotuskokonaisuuteen.

Neuvottelutuloksen mukaisten toimenpiteiden vuosittaiset määräraha-vaikutukset on huomioitu toimialojen ja tulosalueen kehyslukuihin. Organisaatio- sekä hallinto- ja tukitoimintojen tarkastelun vaikutukset eivät sisällyt vielä toimialojen kehyslukuihin, sillä tämän kaupunkitasoisen toimenpiteen valmistelu on vielä kesken. Vaikutukset huomioidaan kaupunginjohtajan talousarvioesityksen yhteydessä.

Vuodelle 2027 kehyksessä varaudutaan n. 2,2 % menojen kokonaiskasvuun, huolimatta talouden tasapainotuksen vaikutuksista. Talouden tasapainotuksella hillitään menojen kasvua, mutta se ei pysäytä kasvua tai pienennä toimialojen kokonaismäärärahoja. Talouden tasapainotuksen toimenpiteillä on keskeisiä vaikutuksia vuodelle 2027, jonka takia toimenpiteiden valmistelu tulee käynnistää mahdollisimman nopeasti. Näin vuodelle 2027 asetetut tavoitteet saadaan toteutumaan täysimääräisinä. Toimenpiteiden tarvittavan jatkovalmistelun ja toimeenpanon viivästyminen kasvattaisi sopeutustarvetta ja siirtäisi painetta taloussuunnitelmakauden loppupuolelle, mikä ei ole realistista.

Vuoden 2027 kehyksen tilikauden tulos on 94 milj. euroa ja investointimenot 362 milj. euroa. Vuosikate ei riitä investointien rahoittamiseen, jonka takia toiminnan ja investointien rahavirta on alijäämäinen 44 milj. euroa. Investointien rahavirta on alijäämäinen koko taloussuunnitelmakauden ajan, pienentyen kuitenkin kauden lopulla noin - 13 milj. euroon. Lainakanta kasvaa vuoden 2025 tasosta vuoden 2029 loppuun mennessä noin 54 milj. euroa, mutta lainakanta per asukas pysyy vuoden 2025 tasolla, johtuen asukasmäärän kasvusta. Taloussuunnitelmakauden lainojen takaisinmaksut noin 150 milj. euroa katetaan kassavaroin.

6. Investointiohjelma jatkuu mittavana.

Valtuustokauden 2026–2029 investointien kokonaismäärä on enintään 1 738 milj. euroa. Kokonaismäärään sisältyy sekä kaupungin omat investoinnit ml. yhtiöhankkeena toteutettava Tapiolan stadion sekä vuokrakohteena hankittavien toimitilojen kustannukset kaudella 2026–2029. Kaupungin omat investoinnit ovat yhteensä 1 582 milj. euroa ja vuokrakohteet sekä muilla malleilla mm. PPP-malli (Public-Private Partnership) hankittavat yhteensä 155 milj. euroa. Investointiohjelman valmistelussa on huomioitu esiin tulleita lisäinvestointitarpeita sekä päivitetty hankkeiden tarkentuneita kustannusarvioita sekä hankkeiden ajoitusmuutokset (suunnittelun ja hankeaikataulun tarkennukset sekä tekniset muutokset). Toimitilainvestointeihin on päivitetty useampi päiväkotikohte peruskorjauksesta korvaavaksi uudisrakennukseksi tai lisätty kohteeseen myös laajennus. Lisäksi muutamien koulukohteiden ajoitusta on aikaistettu.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

22/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 179

25.05.2026
08.06.2026

Talouden tasapainotustoimenpiteenä investointiohjelmaan tehdään eräitä karsintoja ja hankkeiden aikataulujen lykkäyksiä. Valmistelun haasteena on lisäinvestointitarpeet, jotka kompensoivat investointeihin esitettyjä säästöjä ja siirtoja. Investointien osalta valmistelun lähtökohtana on valtuuston viime joulukuussa taloussuunnitelman yhteydessä hyväksymä investointiohjelma.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 179

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1

merkitsee tiedoksi valtuuston neuvottelutoimikunnan 30.4.2026 sopiman talouden tasapainotuksesta allekirjoitetun sopimuksen sekä neuvottelutuloksen sisällön kokoavan muistion jatkovalmisteluun sovitusta toimenpiteistä,

2

kehottaa kaupunginjohtajaa ryhtymään tarvittaviin jatkovalmisteluihin neuvottelutuloksen mukaisesti,

3

hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehyksen mukaiset vuoden 2027-2029 toimintatulot ja -menot, käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot sekä investointikehyksen taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Käsittely

Rodriguez teki seuraavan muutosehdotuksen:

"Vasemmiston valtuustoryhmän talouden tasapainotuksen vaihtoehtoiset linjaukset". Muutosehdotus on pöytäkirjan liitteenä.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että Rodriguezin ehdotus raukeaa kannattamana.

Partanen Hopsun kannattamana teki seuraavaan lisäsehdotuksen:

"Lisäksi kaupunginhallitus kehottaa valtuuston neuvottelutoimikuntaa tarkistamaan Liitteen 5 "Jatkovalmisteluun valitut toimenpiteet" yksityiskohdat ennen valtuuston käsittelyä." Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Partasen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska Partasen ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti ehdottaa, että valtuusto

1

merkitsee tiedoksi valtuuston neuvottelutoimikunnan 30.4.2026 sopiman talouden tasapainotuksesta allekirjoitetun sopimuksen sekä neuvottelutuloksen sisällön kokoavan muistion jatkovalmisteluun sovitusta toimenpiteistä,

2

kehottaa kaupunginjohtajaa ryhtymään tarvittaviin jatkovalmisteluihin neuvottelutuloksen mukaisesti,

3

hyväksyy liitteenä olevan tuloslaskelmakehityksen mukaiset vuoden 2027-2029 toimintatulot ja -menot, käyttötalouden kokonaismenot ja -tulot sekä investointikehityksen taloussuunnitelman valmistelun pohjaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päätti kehottaa valtuuston neuvottelutoimikuntaa tarkistamaan Liitteen 5 "Jatkovalmisteluun valitut toimenpiteet" yksityiskohdat ennen valtuuston käsittelyä.

Päätöshistoria

Liitteet

- 1 Talouden tasapainotus neuvottelusopimus 30042026
- 2 Vuokraohjeet 2027-2036
- 3 Kehyslaskelmat 2027-2029
- 4 Investointiohjelma 2027-2036
- 5 Jatkovalmisteluun valitut toimenpiteet
- 6 Vasemmiston valtuustoryhmän talouden tasapainoituksen vaihtoehtoiset linjaukset

Oheismateriaali

Tiedoksi

Valtuusto 08.06.2026

8 Vuoden 2026 ensimmäinen osavuositiedot

Valmistelijat / lisätiedot:
Jyrkkä Maria

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto

1

merkitsee liitteenä olevan vuoden 2026 ensimmäisen osavuositiedot tiedoksi

2

merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tammi-maaliskuu 2026 tiedoksi

3

hyväksyy kaupungin valtuustokauden tavoitteiden mittarit 2026 liitteen mukaisesti,

4

hyväksyy seuraavat määrärahojen siirrot ja muutokset sekä uuden työkohteen:

Kasvun ja oppimisen lautakunnan määrärahoista siirretään nuorispalvelujen menomäärärahoja Kulttuurin tulosityksikköön 12 836 473 euroa sekä tuloarvioita 525 000 euroa.

Elinvoiman esikunnasta siirretään menomäärärahoja Liikunnan ja urheilun tulosityksikköön 1204 054 euroa.

Suurpellon taseyksikön omaisuuslajin infrarakentaminen investointimäärärahaa sekä käyttötalouden maankäyttömaksujen tuloarviota korotetaan 4 000 000 euroa

Tapiolan taseyksikön omaisuuslajin infrarakentaminen uudeksi työkohteeksi otetaan ramppien rakentaminen Länsiväylälle Keilaniemessä, jonka kustannusarvio on kokonaisuudessaan 17 milj. euroa ja toteutetaan vuosina 2026–2028 siten, että vuoden 2026 määräraha katetaan Tapiolan taseyksikön muilta kohteilta käyttämättä jäävillä määrärahoilla ja vuosille 2027–2028 jaksottuvat kustannukset huomioidaan investointiohjelmasta 2027-2035 päätettäessä.

Käsittely

1. Vuoden 2026 ensimmäinen osavuosikatsaus

Vuoden 2026 väestönkasvun on hidastunut alkuvuodesta, mutta sen ennakoidaan olevan viime vuoden tasoa. Espoon väestö kasvoi maaliskuun loppuun mennessä vain 476 hengellä, mikä on 710 henkeä viime vuotta vähemmän. Väestön kasvuksi tänä vuonna ennakoidaan alustavasti noin 5 350 henkeä.

Työttömyyden kasvu jatkui alkuvuonna, mutta kasvuvauhti on taittunut. Espoossa oli maaliskuun lopussa työttömien määrä 18 844. Työttömien osuus työvoimasta oli 11,2 prosenttia, vuotta aiemmin 10,9 prosenttia.

Toimintatuottojen arvioidaan ylittävän talousarvion yhteensä 9 milj. eurolla, johtuen mm. asiakasmaksutuloista ja maankäyttömaksujen tuloutuksista. Maankäyttömaksujen tuloarvion korotus edellyttää myös vastaavaa korotusta investointimäärärahaan.

Toimintakulut ovat alittamassa talousarvion 16 milj. eurolla lähinnä tietohallinnon, HSL:n kuntaosuuden ja Länsimetron vastikkeiden takia. HSL:n ja Länsimetron osuus kokonaisuudesta on yli 14 milj. euroa. Lisäksi keskitettyyn palkkavaraukseen varattua määrärahaa ei käytetä täysimääräisesti. Huomioitavaa kuitenkin on, että työttömyystilanteen takia työttömyysetuuksien arvioidaan ylittyvän yli 7 milj. eurolla. Henkilöstökulut (ml. työvoimanvuokraus) ovat merkittävä osa toimintakuluista ja ne ovat kasvaneet vuoden aikana 4,9 prosenttia. Kasvu on nopeampaa kuin asiakasmäärän tai palvelutarpeen kasvu.

Verotulokertymään liittyy epävarmuutta ja ennustetta on alennettu yhteensä 10 milj. euroa. Vuoden 2025 verotulokasvu jäi alhaiseksi ja se näyttää heijastuvan kuluvan vuoden pohjaan. Tämä vaikeuttaa vuoden 2026 talousarvion verotulotavoitteen saavuttamista. Erityisesti kunnallisveron kehitykseen ja tulotavoitteeseen liittyy riskiä ja ennustetta on alennettu 5 milj. euroa.

Valtuusto

08.06.2026

Kiinteistöveron ennustetta on alennettu 5 milj. euroa. Verohallinnon ennakkotiedon mukaan verovuoden 2026 kiinteistöjen verotusarvot heikkenevät ensimmäistä kertaa vuodesta 2014 alkavan tilastoajaksarjan aikana. Tämä lisäksi alkuvuodelle kiinteistöveroon on kohdistunut merkittävä määrä verovuosiin 2022–2024 kohdistuneita vero-oikaisuja. Nämä heikentävät omalta osaltaan kuluvaan vuoden kiinteistöverokertymiä. Espoon negatiiviset oikaisut ovat alkuvuodelta olleet n. 2 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ennuste ylittää talousarvion n. 13 milj. eurolla, joista pienentyneiden korkokulujen vaikutus on n. 2 milj. euroa.

Vuosikatteen ja tuloksen arvioidaan tällä hetkellä toteutuvan n. 28 milj. euroa talousarviota parempana. Vaikka tilikauden tulos näyttää toteutuvan hieman talousarviota parempana, on toiminnan ja investointien rahavirta yli 130 milj. euroa negatiivinen. Tämä tarkoittaa sitä, että rahavirta ei riitä investointien kattamiseen. Tälle vuodelle kaupungilla on lainanottovaltuutta n. 207 milj. euroa.

Investointien kokonaismääräksi ennustetaan 379 milj. euroa. Toimitilahankkeissa on yksittäisissä hankkeissa poikkeamia ja siirtymisiä, joiden määräraharavaruuksia on tarkistettu vastaamaan hankkeiden etenemisen aikataulua. Kokonaisuudessaan toimitilarakentamisen ennustetaan toteutuvan 20 milj. euroa talousarviovarausta alhaisempana. Suurpellon taseyksikön investointien ennustetaan ylittävän 4 milj. eurolla talousarvion, josta tehdään vastaava maankäyttömaksujen tuloutus. Muutoin infrarakentaminen etenee suunnitellusti ja talousarvion ennustetaan toteutuvan.

2. Espoon kaupungin konserniraportti

Espoon kaupungin konserniraportti sisältää Espoo-konsernin merkittävimpien yhteisöjen toimintaan ja talouteen liittyvät olennaiset tiedot omistajatavoitteiden näkökulmasta. Tammi-maaliskuun 2026 raportti sisältää tavoitteiden ja talouden toteumatiedot vuoden 2026 ensimmäiseltä vuosineljännekseltä sekä ennusteen vuositason toteumasta.

Valtuusto on päättänyt vuoden 2026 talousarviossa Espoon kaupungin konserniyhteisöille yhteensä 31 tulostavoitteesta. Vuoden 2026 ensimmäisen kvartaalin toteumassa tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti 20 tavoitteen osalta ja yhden tulostavoitteen arvioidaan jäävän kokonaan toteutumatta. 10 tulostavoitteen kohdalla toteutumisessa on epävarmuutta.

Kokonaan toteutumatta jääväksi arvioitu tavoite liittyy Espoon Asuntojen asuntotuotannon aloituksiin. Osittain toteutuviksi arvioidut tavoitteet liittyvät omavaraisuusasteeseen, tuottavuuden nousuun, vastuullisuuteen, toiminnan vaikuttavuuteen, veto- ja pitovoimaisuuteen sekä kävijämäärien toteutumiseen.

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) ja Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) tiedot esitetään tarkemmin erillisellä PKS-omistajaohjausraportilla.

3. Kaupungin valtuustokauden tavoitteet 2026

Valtuustokauden tavoitteet on päätetty osana Espoo-tarinaa. Talousarvioneuvotteluissa on myös ollut esillä valtuustokauden tavoitteiden mittarit. Mittareiden tavoitetasot päätetään osana ensimmäistä osavuosikatsausta.

Vuodelle 2026 on asetettu yhteensä 26 valtuustokauden tavoitetta. Useamman valtuustokauden tavoitteen (11) osalta etenemistä ei ole vielä voitu arvioida suhteessa lähtöarvoihin eli tilinpäätöksen raportointitietoihin nähden. Mittaritiedot päivittyvät monen osalta seuraavassa osavuosikatsauksessa. Tavoitteiden mittaritiedot on monelta osin kytketty erilaisiin kysely- ja otantatietoihin, joista tiedot päivittyvät kerran tai kahdesti vuodessa.

Tässä vaiheessa valtuustokauden tavoitteista yhdeksän arvioidaan toteutuvan. Viiden tavoitteen arvioidaan toteutuvan osittain, yhden tavoitteen osalta havaitaan poikkeama.

Ensimmäisen osavuosikatsauksen tilanteessa talouteen liittyvät tavoitteet ennustetaan toteutuvan. Myös henkilöstön tyytyväisyys ja kumppaneiden kanssa tehtävä työ on hyvällä tasolla. Päästöjen vähentyminen oikean suuntaista, mutta ilman lisätoimia tavoitteeseen ei päästä. Kotoutumiskoulutusten osalta tavoitteisiin päästään tietyiltä osin. Tarkemmin valtuustokauden tavoitteista pystytään raportoimaan osana seuraavaa osavuosikatsausta.

5. Talousarviomuutokset

Hallintosäännön tarkistamisesta johtuvat uuden organisaation mukaiset määrärahat

Valtuusto hyväksyy talousarvion yhteydessä määrärahat ja tuloarviot sekä valtuustoon nähden sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden tasot. Valtuusto päätti hallintosäännön tarkistamisesta 23.3.2026, jossa Elinvoiman tulosalueen kulttuurin tulosityksikköön siirrettiin nuorisopalveluiden palvelualue kasvun ja oppimisen toimialalta. Lisäksi Hyvinvoinnin, terveyden ja osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia koskevat vastuut ja hyvinvoinnin, terveyden ja osallistumisen edistämisen -tiimi siirrettiin elinvoiman esikunnasta liikunnan ja urheilun tulosityksikköön omaksi palvelualueekseen.

Hallintosäännön tarkistukset tulivat voimaan 1.4.2026. Päätökseen liittyvät toimintojen ja henkilöstön siirrot on muutettu vuoden 2026 käyttösuunnitelmaan.

Organisaatiomuutoksen yhteydessä on muutettu määrärahat ja tuloarviot uuden rakenteen mukaiseksi. Suuri osa muutoksen piirissä olevista kustannuspaikkojen määrärahoista ja tuloarvioista siirtyi 100-prosenttisesti uuden rakenteen mukana. Kasvun ja oppimisen toimialalle jäi muutoksessa Nuorten oppivelvollisuuden tukeminen. Sellaisissa kustannuspaikoissa, joiden määrärahat jakautuivat uudessa rakenteessa, käyttösuunnitelma on jaettu siirtyvien palvelujen ja toimintojen mukaan.

Osavuositarkastuksen yhteydessä määrärahat ja tuloarviot tarkastetaan vastaamaan uutta rakennetta. Siirrot ovat kaupunkitasolla nollasummasiirtoja, kokonaisuudessaan kaupunkitason määrärahoihin tai tuloarvioihin ei muutoksen yhteydessä tule lisäyksiä tai vähennyksiä.

Kasvun ja oppimisen lautakunnan valtuustoon nähden sitovista määrärahoista siirretään nuorisopalvelujen määrärahoja Kulttuurin tulosityksikköön 12 836 473 euroa sekä tuloarvioita 525 000 euroa. Elinvoiman esikunnasta siirretään määrärahoja Liikunnan ja urheilun tulosityksikköön 1 204 054 euroa.

Suurpellon taseyksikkö

Vuoden 2026 talousarvio sisältää talousarvion sitovuutta koskevia määräyksiä. Valtuusto päättää taseyksiköiden investoinneista ja niiden rahoituksesta. Kunkin taseyksikön sitovuustaso on omaisuuslaji. Valtuusto päättää työkohteiden ottamisesta investoinniksi, mikäli sille ei ole osoitettu talousarviossa määrärahaa.

Suurpellon taseyksikön omaisuuslajiin infrarakentaminen esitetään lisämäärärahaa yhteensä 4 milj. euroa sekä vastaavaa tulolisäystä käyttötalouden maankäyttösopimustuloihin. Lisämäärärahalla on tarkoitus rakentaa valmiiksi Henttaan puistokatu sekä Suurpellontien varren ja Kokinniitynportin kävely- ja pyöräilyreitti (1,6 milj. euroa), Lillhementie ja Tea Istan aukio (0,6 milj. euroa) sekä Bengtsbyntie ja Sepänkalliontie ja viimeistellä Kyläsepäntie, Hehkurinne, Gerkinmäki, Hehkurinne ja Sepänkallionrinne (1,8 milj. euroa).

Suurpellon taseyksikön elinkaaren aikaisia investointeja rahoitetaan taseyksikön alueelta kertyvillä maanmyyntituloilla, maanvuokrilla sekä maankäyttösopimuksilla.

Tapiolan taseyksikkö

Investointien käyttösuunnitelmaan esitetään lisättäväksi Tapiolan taseyksikössä työkohteeksi rampin rakentaminen Länsiväylälle Keilaniemessä, jonka kustannusarvio on 17 milj. euroa. Nykytilanteesta mentäessä Länsiväylälle Keilaniemestä on ajettava Kehä I:n tunnelin pohjoispäässä sijaitsevan Otasolmun kiertoliittymän kautta, jonka liikenteellinen kapasiteetti on rajallinen. Alueen maankäytön kehittäminen

Valtuusto

08.06.2026

edellyttää ramppien rakentamista ja ne sisältyvät hyväksytyyn tiesuunnitelmaan. Kehä I:n tunnelin eteläpään tulevien ramppien avulla päästään Keilaniemestä suoraan Länsiväylälle sekä Helsingin että Hangon suuntaan. Työkohteen investoinneista vuodelle 2026 kohdistuu 2 milj. euroa ja 7,5 milj. euroa vuosittain vuosille 2027 ja 2028. Kohde sisältyy investointien kehysesitykseen vuosille 2027–2036. Vuoden 2026 aloitusmääräraha siirretään Keilaniemen muista kohteista, jotka eivät ole edenneet aikataulussa talonrakentajista johtuvista syistä. Väylävirastolla on alkamassa alueen muiden siltojen saneeraus, ja kaupunkitekniikan keskus on neuvotellut uusien ramppien rakennuttamisen Väylävirastolle. Samaan urakkaan on tarkoitus ottaa Tapiolan risteyssillan saneeraus sekä Länsiväylällä olevien Väyläviraston siltojen saneerauksia liikennehäiriöiden minimoimiseksi.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 1.6.2026 § 202

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto

1
merkitsee liitteenä olevan vuoden 2026 ensimmäisen osavuosikatsauksen tiedoksi

2
merkitsee liitteenä olevan Espoon kaupungin konserniraportin tammi-maaliskuu 2026 tiedoksi

3
hyväksyy kaupungin valtuustokauden tavoitteiden mittarit 2026 liitteen mukaisesti,

4
hyväksyy seuraavat määrärahojen siirrot ja muutokset sekä uuden työkohteen:

Kasvun ja oppimisen lautakunnan määrärahoista siirretään nuorispalvelujen menomäärärahoja Kulttuurin tulosityksikköön 12 836 473 euroa sekä tuloarvioita 525 000 euroa.
Elinvoiman esikunnasta siirretään menomäärärahoja Liikunnan ja urheilun tulosityksikköön 1204 054 euroa.
Suurpellon taseyksikön omaisuuslajin infrarakentaminen investointimäärärahaa sekä käyttötalouden maankäyttömaksujen tuloarviota korotetaan 4 000 000 euroa

Valtuusto

08.06.2026

Tapiolan taseyksikön omaisuuslajin infrarakentaminen uudeksi työkohteeksi otetaan ramppien rakentaminen Länsiväylälle Keilaniemessä, jonka kustannusarvio on kokonaisuudessaan 17 milj. euroa ja toteutetaan vuosina 2026–2028 siten, että vuoden 2026 määräraha katetaan Tapiolan taseyksikön muilta kohteilta käyttämättä jäävillä määrärahoilla ja vuosille 2027–2028 jaksottuvat kustannukset huomioidaan investointiohjelmasta 2027-2035 päätettäessä.

Käsittely

Esittelijä muutti kokouksen aikana esitystään seuraavasti:

Muutetaan liitteen ”Valtuustokauden tavoitteet OVK1 2026” mittaria ”Uusien luonnonsuojelualueiden määrä” siten, että tavoitearvoksi asetetaan ”luonnon monimuotoisuuden suojelun toimenpideohjelma 2021-2030 mukainen eteneminen mitattuna luonnonsuojelualueiden määrä kpl/vuosi, uusien luonnonsuojelualueiden pinta-ala sekä laadullinen arvio”.

Esittelijän kokouksessa tekemät tarkistukset on huomioitu liitteessä ”Valtuustokauden tavoitteet OVK1 2026”.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätös**Selostus****Päätöshistoria****Liitteet**

- 7 Osavuositarkastus 1_2026
- 8 Konserniraportti tammi-maaliskuu 2026
- 9 HSY-omistajaohjausraportti Q1 2026
- 10 HSL-omistajaohjausraportti Q1 2026
- 11 Valtuustokauden tavoitteet_OVK1_2026

Oheismateriaali

- Investointiraportti EK OVK1_2026
- Tuloslaskelma OVK1_2026 Sitovat tasot
- Palvelutuotteet OVK 1_2026

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

31/144

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 27
§ 151

23.03.2026
11.05.2026
08.06.2026

Asianumero 126/10.03.02/2026

Valtuusto 08.06.2026

9 Postipuun koulun hankesuunnitelman hyväksyminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Hakkarainen Marko
Martinsen Kimmo
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Postipuun koulun hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Selostus

49 kaupunginosan 51 Leppävaaran korttelissa 51090 tontilla 3 olevat pysyvät koulurakennukset, vuonna 1992 valmistunut kaksikerroksinen 3598 kem² alakoulu, vuonna 2000 valmistunut 539 kem² koulun laajennus, vuonna 1962 valmistunut 120 kem² asunto, joka sekin on otettu vuonna 2000 koulukäyttöön sekä 2018 valmistunut 743 kem² siirtokelpoinen koulu tullaan korvaamaan uudella, tonttia tehokkaammin käyttävällä, kolmeen kerrokseen rakennettavalla, noin 7850 kem² alakoululla. Osoite on Ruutikuja 2, 02650 ESPOO.

Hankkeen nimi on Postipuun koulu ja hankenumero on KR4396 ja projektinumero on PRH9692. Rakennuksen bruttoala on mallitilaohjelmasta arvioituna noin 8350 brm² ja Espoon kaupungin omistaman tontin pinta-ala on 13077 m².

Kasvun ja oppimisen lautakunta on hyväksynyt Postipuun koulun ja päiväkodin tarveselvityksen 29.03.2023 § 56.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 27	23.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 151	11.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Hankkeen taustaa

Leppävaaran kaupunginosassa Mäkkylässä ja Puustellinmäessä on kasvava tarve perusopetus- ja varhaiskasvatuspaikoille. Perusopetusikäisten määrä on kasvanut runsaasti Leppävaaran alueella ja ennusteen perusteella määrä kasvaa edelleen 239 perusopetusikäisellä vuoteen 2031 mennessä. Leppävaaran alueen kasvu on keskittynyt viime vuosina erityisesti Perkkaan ja Mäkkylän alueille. Mäkkylän ja Puustellinmäen alueen kasvuun tarvitaan vielä Postipuun koulun laajennus.

Postipuun koulun kapasiteetti on täynnä ja se ei voi vastaanottaa nykyistä enempää ryhmiä. Kouluhanke vastaa perusopetuspaikkavajeeseen siten, että koulu laajenee hankkeen myötä kaksisarjaisesta nelisarjaiseksi alakouluksi (762 laskennallista oppilaspaikkaa). Laskennallisiin oppilaspaikkoihin sisältyy 10 erityisopetuksen pienryhmää, joista viiden ryhmän osalta tilat suunnitellaan erityisesti lievästi kehitysvammaisten oppilaiden opetukseen. Oppilaspaikoista noin kolmasosa on uusia ja loput korvaavia.

Postipuun koulun ja päiväkodin laajennukseen liittyen on vireillä kaavamuutos. Tavoitteena on, että asemakaavan muutos hyväksytään touko-kesäkuussa 2026. Kaavaehdotuksen pohjaksi on tehty korvaavan uuden koulun lisäksi myös säilyttävä ja laajentava suunnitelma, josta kuitenkin Kasvun ja oppimisen toimiala on lausunut, että tässä vaihtoehdossa pihan mitoitus jää noin 500 m² alle suosituksen ja lisäksi tilaohjelman sijoittaminen täysimääräisenä vanhan osan peruskorjausosan ja uudislaajennuksen yhdistelmään on mahdotonta. Kuntotutkimusten perusteella vanhasta koulurakennuksesta ainoastaan kantava betonirunko voitaisiin säilyttää, kun huomioidaan hankkeen elinkaaritavoitteet, vaipan rakenteiden ja talotekniikan laajat korjaustyöt sekä vaadittavat tilamuutokset.

Hankesuunnitelmassa Tilapalvelut-liikelaitos esittää, että kohde toteutetaan korvaavana uudisrakennuksena, koska tontin rajallinen koko ja sillä olevat haastavat reunaehdot eivät käytännössä mahdollista tarvittavan kokoisien ja sisältöisen hankkeen toteuttamista peruskorjaus ja laajennus hankkeena. Kaupunginmuseon laadituttamassa Espoon 1980–90- lukujen rakennetun ympäristön selvityksessä Postipuun koulu on esitetty rakennusperintökohteena. ELY on aikanaan ottanut kantaa rakennussuojeluun. Kaavamuutokseen ei kuitenkaan esitetä suojelumerkintää vaan kaupunkisuunnittelun näkemys on, että vanhan rakennuksen purkamiskysymys tulisi ratkaistavaksi hankkeesta tehtävien päätöksien ja lupahakemusten käsittelyn yhteydessä. Aikatauluriskit mahdollisista valituksista sekä kaavan että rakentamisluvan osalta ovat kuitenkin olemassa.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 27	23.03.2026
Kaupunginhallitus	§ 151	11.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Hyväksytyssä talousarviossa 4.12.2025 § 163 koulurakennukselle ja viereiselle päiväkodille on varattu yhteensä 32 miljoonaa euroa vuosille 2025-2029. Kouluhanke eriytetään päiväkotihankkeesta ja sille esitetään varattavaksi kustannusarvion mukaisesti 30 milj. euroa vuosille 2026-2030. Alustavan arvion mukainen 3600 euroa/brm² ylittää tavoitteen n. 500 eurolla, mutta vastaavasti oppilaspaikan hintatavoite 42 500 euroa/oppilaspaikka alittuisi n. 3000 eurolla. Varsinaista rakennussuunnittelua hankkeesta ei ole vielä aloitettu. Kohteen tulevan suunnittelun aikana hanketta ohjataan siten, että hankkeille asetetuissa tavoitteissa pysytään. Toimitilavuokran arvioitu määrä on 2,68 milj. euroa / vuosi. Toimitilavuokraan sisältyy ylläpito, vesi ja Tilapalvelujen hallintokulu.

Hankkeen aikatauluesitys on seuraava:

Kaavaehdotus nähtävillä 12/2025 valmis
Hankesuunnittelu 04/2026 valmis
Kaavan hyväksymiskäsittely 06/2026 valmis
Ehdotussuunnittelu 12/2026 valmis
Yleissuunnittelu 06/2027 valmis
Urakkalaskentasuunnitelmat 12/2027 valmis
Urakkakilpailu 03/2028 valmis
Olevien rakennuksen purkaminen ja uuden rakentaminen 06/2028 -
06/2030
Rakennuksen kalustaminen, tuulettuminen ja käyttöönottoon 08/2030
valmis

Asemakaavan muutosehdotuksessa koulukorttelin 51090 tontti 3 on opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialue (YO). Koulun suurin sallittu kerrosluku on 3. Rakennusoikeutta tontilla on 8100 kem². Koulukotikorttelin sijainti ja laajuus säilyvät nykyisellään ja uusi koulurakennus ja piha sijoittuvat olemassa olevan rakennuksen ja pihan kohdille. Kaavaehdotuksessa ei muokata merkittävästi katualueita eikä olemassa oleviin katulinjauksiin tai polkuihin tai tontin liittymään tule muutoksia. Tontin pohjoispuolella sijaitsevalle, kouluhankkeen yhteydessä toteutettavalle Ruutikadun LPA alueelle on varattu autopaikkoja koulukorttelin käyttöön.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 23.03.2026 § 27

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

34/144

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 27
§ 151

23.03.2026
11.05.2026
08.06.2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Postipuun koulun hankesuunnitelman.

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 151

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto hyväksyy liitteenä olevan Postipuun koulun hankesuunnitelman.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

12 Hankesuunnitelma Postipuun koulu

Oheismateriaali

- Kasvun ja oppimisen lautakunta Postipuu koulu 20260211

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 43
§ 152

20.04.2026
11.05.2026
08.06.2026

Asianumero 1206/02.02.03/2026

Valtuusto 08.06.2026

10

Laaksoalahden jalkapallohallin korjaushankkeen määräraha vuodelle 2026

Valmistelijat / lisätiedot:
Martinsen Kimmo
Pyy Vesa
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy 2,0 milj. euron määrärahan Laaksoalahden jalkapallohallin vuoden 2026 aikana tehtäville rakenteellisille korjauksille.

Käsittely

Päätös

Selostus

Laaksoalahden jalkapallohalli sijaitsee Laaksoalahden urheilupuistossa Lähdepurontie 1, 02720 Espoo. Hankkeen urakka-alueena on hallirakennus sekä siihen välittömästi liittyvä huoltorakennus.

Jalkapallohallin kantavan teräsrungon osalta on havaittu puutteita aiemmassa laajarunkoisten rakennusten selvitystyön yhteydessä. Rakennelaskelmissa havaittiin, että nykyiset rakenteet eivät paikallisesti ole riittävät normien mukaisille kuormituksille, joten hallin rakenteet on korjattava. Nyt laadittujen tarkkojen vahvistussuunnitelmien pohjalta tehdään teräsrungon vahvistaminen sekä rakennuksen pääpilareiden jäykkyyden lisääminen teräsrunkoa täydentämällä. Teräsrungon vahvistaminen ja pääpilarien lisäjäykistäminen koskee ainoastaan hallirakennusta ja toteutetaan suunnitelmissa esitetyssä laajuudessa.

Vesikaton yksikerroksinen kermi on kulunut, useaan kertaan paikattu ja elinkaarensa päässä ja se on joka tapauksessa uusittava lähiaikoina, että isommilta vahingoilta vältytään. Esitetään, että vesikatto korjataan

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 43	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 152	11.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

kantavan rungon korjausten yhteydessä uuden pidempiaikaisen keskeytyksen välttämiseksi. Hankkeessa jalkapallohallin vesikaton korjaus tehdään siten, että nykyisen vanhan yksikerroksisen kermieristeen päälle asennetaan uusi kaksinkertainen kermieriste. Vesikaton vedeneristyksen korjaus kohdistuu sekä halli- että huoltorakennukseen, joka sijaitsee hallirakennuksen välittömässä yhteydessä. Molempien rakennusten vesikatot korjataan suunnitelmissa esitetystä laajuudesta. Rakennushankkeeseen sisällytetään myös muita vähäisempiä, mutta välttämättömiä korjaustöitä, jotka on tarkoituksenmukaista tehdä samassa yhteydessä.

Urheiluhallin on oltava poissa käytöstä teräsrungon vahvistustoimenpiteiden aikana. Huoltorakennus voi lähtökohtaisesti olla käytössä hallin vahvistustoimenpiteiden ja vesikattojen korjaustöiden ajan.

Vesikaton korjaukselle tehty kustannusarvio 27.2.2026 on 1,44 Me (alv 0 %). Työ on vaativa erikoistyö ja määrärahasi arvioidaan riskivaraukset ja työn kiireellisyys mukaan lukien 2,0 milj. euroa. Kustannusarvio on 0,56 milj. euroa yli investointiohjelman. Työn kestoksi on arvioitu 6 kk. Urakkahankinnan tavoiteaikataulu on kevät 2026 ja urakan toteutusaikatavoite toukokuu-lokakuu 2026.

Päätöshistoria

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 20.04.2026 § 43

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle, että

1
valtuusto hyväksyy 2,0 milj. euron määrärahan Laaksolahden jalkapallohallin vuoden 2026 aikana tehtäville rakenteellisille korjauksille,

2
kaupunginhallitus päättää, että Laaksolahden jalkapallohallin rakenteellisten korjausten hankinta voidaan käynnistää ja hankkeen toteuttamisen edellyttämät urakkasopimus ym. sopimukset solmia.

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

37/144

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 43
§ 152

20.04.2026
11.05.2026
08.06.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 152

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

1
ehdottaa, että valtuusto hyväksyy 2,0 milj. euron määrärahan
Laaksolahden jalkapallohallin vuoden 2026 aikana tehtäville rakenteellisille
korjauksille,

2
päättää, että Laaksolahden jalkapallohallin rakenteellisten korjausten
hankinta voidaan käynnistää ja hankkeen toteuttamisen edellyttämät
urakkasopimus ym. sopimukset solmia.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

38/144

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Asianumero 2241/10.02.03/2024

Valtuusto 08.06.2026

11

Kivikaira, asemakaavan muutoksen sekä maankäyttösopimuksen ja esisopimuksen hyväksyminen, alue 220214, 10. kaupunginosa Otaniemi

Valmistelijat / lisätiedot:
Saastamoinen Toni
Koivula Olli
Pihkala Aapo
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto hyväksyy 11.12.2024 päivätyn ja 4.6.2025 muutetun Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutoksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214.

Käsittely

Päätös

Selostus

Asemakaavan muutoksella mahdollistetaan Otaniemen eteläosan tiivistäminen asuinrakentamisella raideliikenteen pysäkkien läheisyydessä. Alueen katu- ja viherverkostot suunnitellaan ja rakennetaan kävelijöille sekä pyöräilijöille selkeämmiksi, ja lunastetaan kaupungille. Kivimiehentietä siirretään länteen. Katu katkaistaan pohjoisessa, ja sen pääty käännetään kohti itää.

Kaava-alueen pohjoisosaan osoitetaan itälänsisuuntainen puisto, joka täydentää pohjoispuoleisella Kivimiehen kaavalla osoitettua puistoa. Puisto

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

toimii sekä virkistys- että liito-oravan kulkuyhteytenä. Puiston eteläpuolelle suunnitellaan päiväkotia, ja sen eteläpuolelle jalankulkupyörätie. Länsilaidalla oleva entisen palo-opiston 2–3-kerroksinen 1950-luvun osa säilytetään ja kaavalla mahdollistetaan sille erilaiset käyttötarkoitukset, jotta suojeltu rakennus saadaan pysymään käytössä. Kivimiehentien itäpuolella olevan entisen GTK:n päärakennuksen kuusikerroksinen 1950-luvun osa säilytetään, ja sille sallitaan niin ikään joustava käyttö. Muut osat rakennuksista puretaan. Suunnittelualueen eteläosaan tulee asuinkerrostalokorttelit Kivimiehentien kummallekin puolelle. Lounaisnurkassa oleva rakennus on 8-kerroksinen ja sen pohjoispuolella oleva rakennus on 6-kerroksinen. Korttelin länsilaidalla oleva lamellimainen kerrostalo on pohjoisosastaan 6-kerroksinen ja eteläosastaan 8-kerroksinen. Kerrosluku on siis korkeampi korttelin eteläosassa. Itäisessä korttelissa on kaksi kuusikerroksista ja kaksi kahdeksankerroksista lamellimaista taloa sekä yksi kuusikerroksinen pistetalo. Matalammat lamellimaiset talot sijoittuvat itäisessä korttelissa pohjoislaidalle. Asuinrakennukset sovitetaan ilmeeltään RKY-alueeseen.

Pysäköinti sijoittuu suurimmaksi osaksi alueen ulkopuolelle keskitettyihin kalliopysäköintilaitoksiin. Alueelle mahdollistetaan kannenalainen pysäköinti läntiseen kortteliin. Itäisen korttelin piha on maanvarainen. Säilytettävän entisen palo-opiston rakennuksen takapihalle suunnitellaan pysäköintipaikkoja. Muuten pihoille sallitaan vain muutamia autopaikkoja. Alueen kaduille suunnitellaan yleistä pysäköintiä, joka palvelee päiväkodin saattoa ja vieraita.

Alueen luontoarvot – purettavaksi suunnitellussa rakennuksessa pesineet tervapääskyt, liito-oravat ja lepakot huomioidaan suunnittelussa. Tervapääskyjen pesät on hävitetty rakennuksesta poikkeamisluvulla, jonka ehtona säilytettävään rakennukseen on rakennettu pääskyille tekopesät. Uusi pesimäpaikka suojellaan kaavalla.

Kaava-alueen pinta-ala on 3,68 hehtaaria ja kokonaiskerrosala 44 450 k-m². Asemakaavan muutoksen myötä alueen rakennusoikeus kasvaa 12 450 k-m². Kaava-alueen laskennallinen asukasluku kasvaa noin 650 asukkaalla. (1 asukas/50 k-m²). Luvussa on oletettu, että voimassa olevassa kaavassa Kivimiehentien länsipuolelle voi sijoittua opiskelija-asumista. Nykyisin alueella ei kuitenkaan ole asumista, joten vallitsevaan tilanteeseen nähden asukasluku voisi nousta laskennallisesti noin 820 asukkaalla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Suunnittelualan likimääräinen sijainti Espoon opaskartalla:

Kivikaira - Stenkarlsskogen, asemakaavan muutosehdotus, piirustusnumero 7516, käsittää osan korttelista 10014, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214

Aloite ja vireilletulo

Alueen kaavoitusta ovat hakeneet alueen maanomistajat 4.3.2019 ja 6.3.2019 kirjatulla hakemuksilla. Kaava on tullut vireille laajemmalla rajauksella vuoden 2016 työohjelman mukana. Kaupunkisuunnittelulautakunta hyväksyi työohjelman 9.12.2015.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Asemakaavan muutokseen liittyen on laadittu osallistumis- ja arviointisuunnitelma, joka on päivätty 15.3.2019.

Alueen nykytila

Suunnitteluala käsittää eteläisen osan Otaniemen etelälaidalla sijaitsevasta Kivimiehen alueesta, joka on alun perin rakentunut tutkimuslaboratorioiden alueeksi. Osoitteistossa suunnitteluala käsittää Kivimiehentie 1:n ja 2:n kiinteistöt. Kivimiehen alue sisältää ajallisia kerrostumia, mutta sen yleisilme on yhtenäinen. Se on osa valtakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY).

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Alueen yleiskuva on vaihteleva. Toisaalta aluetta hallitsevat laajat polveilevat rakennukset, joilla on suuri estevaikutus, ja asfalttipäällysteiset suuret pysäköintikentät, mutta ne on reunustettu puustolla ja muulla kasvillisuudella, joten yleisilme on vehreä. Pinnanmuodoiltaan alue on loivaa rinnettä. Korkein kohta, +14,7 mpy, on pieni avokallio pohjoisosassa. Maasto laskee itään ja etelään. Etelässä maanpinnan korko on noin +12.0 mpy ja idässä +8.0 mpy.

Laajimmat yhtenäiset puustoiset alueet sijoittuvat pohjoislaidalle Tutkijanpolun eteläpuolelle. Ne ovat sekapuustoisia metsiköitä, joiden puusto on enimmäkseen mäntyjä, kuusia ja koivuja. Rakennusten ympärillä piha-alueet ovat pääosin nurmipintaisia. Valtaosa pihojen puustosta on tyyppisiä metsäpuita, kuten mäntyjä, koivuja tai kuusia. Osa taas on istutettuja puistopuita, kuten vaahteroita. Lisäksi alueelle on istutettu pensaita massamaisiin istutuksiin. Alueen maisemakuva on muuttunut merkittävästi etenkin 1950–1980 aikana luonnonmetsien korvaantuessa rakennetulla kaupunki- ja kampusympäristöllä. Alueen rakennukset on sovitettu metsäiseen ja osittain kallioiseen maastoon. Kapeahkot metsäiset kaistaleet jäivät rakennusten väliin. Vaikka rakentaminen on heikentänyt yhtenäisiä metsäalueita, alueen vehreys korostuu etenkin kesäisin. Rakennukset eivät nouse puuston latvuksen yläpuolelle.

Alueelta on laadittu kaksi luontoselvitystä (Faunatica, 2019 ja Faunatica, 2024). Vuoden 2019 selvityksessä suunnittelualueelta ei löytynyt huomionarvoisia luontoarvoja. Nykyisten viheralueiden säilyttämistä suositeltiin muun muassa linnuston suojelemiseksi. Vuoden 2024 selvityksessä todettiin, että alueen pohjoisosan metsä soveltuu liito-oravalle ja sen säilyttäminen on perusteltua. Lisäksi alueella olevassa purettavaksi suunnitellussa rakennuksessa havaittiin erittäin uhanalaiseksi luokitellun tervapääskyn pesimäyhdyskunta. Selvityksessä esitettiin, että tervapääskyt voisi olla mahdollista houkutella säilyviin rakennuksiin kiinnitettäviin pesäpönttöihin pesimään. Rakennuksen purkaminen vaati ELY-keskuksen poikkeusluvan ja sitä edistettiin erillisessä prosessissa. Maanomistaja haki ja sai ELYltä luvan poiketa suojelusta. Kevään 2025 aikana rakennuksessa sijainneet pesät hävitettiin ja niihin pääsy estettiin. Rakennuksen purkamiselle ei siis ole enää luonnonsuojelulain perusteella estettä. Pesiä korvaamaan säilytettävään rakennukseen ripustettiin pesäpönttöjä poikkeusluvan mukaisesti.

Lisäksi alueelta on laadittu kaksi liito-oravaselvitystä (Faunatica, 2018 ja Ympäristötutkimus Yrjölä, 2021). Vuoden 2018 selvityksessä Tutkijanpolun viereisessä metsikössä havaittiin mahdollinen risupesä ja puiden alta liito-oravan papanoita. Vuoden 2021 selvityksessä risupesää ei havaittu.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Papanoita havaittiin kuitenkin puiden alla. Tutkijanpolun viereinen metsikkö tunnistettiin liito-oravalle soveltuvaksi kulkureitiksi. Otaniemen liito-oravapopulaation suotuisan suojelutason arvioinnissa (Ympäristötutkimus Yrjölä, 2019) todetaan, että lajin suojelutaso ei Otaniemessä ole suotuisa, sillä populaatio on liian pieni, ja liikkuminen Otaniemen ja viereisten alueiden välillä on epävarmaa. Lisäksi liikkumisreittien säilymiseen pitkälle tulevaisuuteen liittyy myös riskejä ja epävarmuuksia. Vaikka laji nyt esiintyy Otaniemessä, suojelutaso ei pitkällä aikavälillä ole varmalla pohjalla.

Alueen kaksi rakennuskokonaisuutta on sommiteltu katujen suuntaiseen koordinaatistoon. Muodoltaan ne ovat monimuotoisia, ja sisältävät useita erisuuntaisia siipiä ja hallimaisia osia. Eri osien välillä on korkeusvaihtelua. Rakennuksia on laajennettu vähitellen tarpeen mukaan, ja niissä näkyy ajallisia kerrostumia. Lisäksi itäosassa on erillinen autotalli, joka palvelee Kivimiehentie 1:tä.

Kivimiehentien itäpuolella osoitteessa Kivimiehentie 1 sijaitsee Geologian tutkimuskeskukseksi (GTK) vuonna 1955 rakennettu ja aina vuoteen 2004 eri vaiheissa laajennettu kokonaisuus. Samaan aikaan vuonna 1955 rakennettiin pihalla sijaitseva punatiilinen ja harjakattoinen autotalli. Rakennus on punatiilinen, lukuun ottamatta mustalla kivilaatalla päällystettyä 2004 rakennettua auditoriota, ja useimmilta osiltaan harjakattoinen. Kokonaisuus hahmottuu kahdeksi pohjoiseteläsuuntaiseksi puikkomaiseksi viisi–kuusikerroksiseksi massaksi, joita yhdistää matalampi kaksikerroksinen väliosa. Lisäksi puikkomaisista osista työntyy esiin matalampia kaksikerroksisia siipiä. Ensimmäisen ja toisen rakennusvaiheen osat on suojeltu asemakaavalla. Lisäksi suojelumerkintä käsittää erikoisesti 2004 rakennetun auditorion. Alkuperäisen rakennuksen suunnitteli Eva Larkka. Toisen rakennusvaiheen suunnitteli Tuula Vainio. Vuoden 2004 rakennusvaihe suunniteltiin Arkkitehtitoimisto Jukka Turtiaisessa. Nykyisin Kivimiehentie 1:n rakennuskokonaisuus on lähes tyhjiään. Tiloissa toimii tilapäisesti muutamia vuokralaisia ja käyttöaste on maanomistajan mukaan alle 10 %. Kohteen vuokrattavuus on tilojen huonon kunnon vuoksi maanomistajan mukaan heikko.

Kivimiehentie 2:ssa on alun perin 1956 palopäällystökouluksi rakennettu kokonaisuus. Sitä on laajennettu 1972 ja 1996. Ensimmäisen vaiheen rakennuksen suunnittelivat Tarja Salmio-Toiviainen ja Esko Toiviainen. Vuoden 1972 laajennuksen taas suunnitteli Matti E. Hirvonen. Alkuperäinen 50-luvun rakennuskokonaisuus koostui koulu- ja majoitussiivistä, kalustohallista ja letkunkuivaustornista. Myöhemmin kokonaisuutta täydennettiin uudella päärakennuksella ja kalustohallin laajennuksella. Myös letkunkuivaustorni rakennettiin uudelleen. Rakennuskokonaisuudesta on suojeltu alkuperäinen 50-luvun osa, vuonna

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

1972 uudelleen rakennettu letkunkuivaustorni ja niin ikään 1972 rakennettu uusi päärakennus. Kivimiehentie 2:ssa toimii muun muassa ravintola, majoitusta tarjoava Forenom ja tilapäisesti Otaniemen paloasema. Rakennuskokonaisuuden käyttöaste on maanomistajan mukaan tällä hetkellä hyvä.

Suunnittelualueen rakennuskokonaisuudet ovat suuria ja niihin kuljetaan useista eri suunnista Miestentieltä, Kivimiehentieltä ja Betonimiehenkujalta. Alueen keskellä kulkee pohjoiseteläsuuntainen Kivimiehentie, joka on pohjoispuoleisella Kivimiehen kaavalla katkaistu läpiajavalta autoliikenteeltä. Kivimiehentieltä ajetaan suunnittelualueen pysäköintipaikoille. Alueella on ajoramppi maanalaiseen pysäköintihalliin, ns. Kivimiesparkkiin. Ajorampille saavutaan Betonimiehenkujaa pitkin. Kivimiehentielle ja Betonimiehenkujalle saavutaan eteläpuolella olevalta Miestentieltä. Alueen pohjoispuolella kulkee itälänsisuuntainen jalankulun ja pyöräilyn yhteys, Tutkijanpolku.

Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet

Asemakaavan muutoksella täydennetään Otaniemen eteläosan yhdyskuntarakennetta ja lisätään asumista sekä päiväkotia hyvien joukkoliikenneyhteyksien varrelle. Raide-Jokerin ja metron pysäkkien läheisyyteen sijoituvalla kaavalla tuetaan joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä.

Suunniteltu asuinrakentaminen tukeutuu julkiseen raideliikenteeseen ja keskitettyihin pysäköintiratkaisuihin. Alue sijoittuu kahden raideliikenteen solmukohtaan, Otaniemen ja Keilaniemen, läheisyyteen.

Alueelle luodaan parempi jalankulun reittiverkosto, joka mahdollistaa sujuvan kulun raitiovaunupysäkeille. Alueen läpi pääsee itälänsisuunnassa sujuvasti päiväkodin ja asuinkorttelin välistä.

Kaava-alueella ei sijaitse valtakunnallisesti merkittävän liikenne- tai viestintäverkon osia.

Ympäristön häiriötekijät ja ilmastomuutokseen sopeutuminen huomioidaan kaavamääräyksissä.

Alue suunnitellaan siten, että pihat ja alueen läpäisevät yhteydet jäävät kävelijöille ja pyöräilijöille. Autoliikenne on erotettu katujen ajoradoille. Ympäröivään kävely- ja pyöräilyreitiverkostoon liitytään katujen varsilla kulkevien reittien lisäksi jalankulun ja pyöräilyn yhteyttä Kivikairanpolkua pitkin. Kivimiehentie on päättävä katu. Sille suuntautuvaa liikennettä

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

vähennetään sijoittamalla valtaosa pysäköinnistä keskitettyihin kalliopysäköintilaitoksiin.

Kaavalla turvataan liito-oravan kulkuyhteyttä Otaniemen eteläosassa. Samalla huolehditaan riittävän suuren viheralueen ja leikkipuiston mitoituksesta uuden asuinalueen lähelle.

Käyttämättömiksi jääneistä 1950–70-luvun rakennuksista säilytetään kulttuurihistoriallisesti arvokkaimpia osia, kuten entisen palo-opiston vanhin osa ja entisen geologian tutkimuskeskuksen päärakennuksesta 1950-luvulla rakennettu osa.

Alue on suunniteltu siten, että se voidaan liittää osaksi kaukolämpöverkkoa, josta Caruna on kehittämässä entistä enemmän uusiutuvaan energiaan perustuvaa. Alueelle ei sijoitu yhteiskunnan kannalta merkittävää yhdyskuntatekniikkaa.

Maakuntakaava-, yleiskaava- ja asemakaavatilanne

Maakuntakaava

Alueella on voimassa Uusimaa-kaava 2050 ja sen osana Helsingin vaihemaakuntakaava. Suunnittelualue on maakuntakaavassa taajamatoimintojen kehittämisvyöhykettä ja kaupunkikuvallisesti kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeän Otaniemen ja Tapiolan alueen merkinnän reunalla. Alueella on myös metron merkintä.

Yleiskaava

Alueella on voimassa Espoon eteläosien yleiskaava. Nyt laadittu asemakaavan muutos sijoittuu Espoon eteläosien yleiskaavan alueelle. Alue on merkitty kehitettäväksi julkisten palvelujen ja hallinnon alueeksi (PY). Se on myös kaupunkikuvallisesti arvokasta aluetta.

Alueella on vireillä Espoon yleiskaava 2060. Kaava koskee koko Espoota. Yleiskaavaluonnos on ollut nähtävillä 3.6.–3.9.2024. Kaava-alue sijoittuu yleiskaavaluonnoksen kerrostalovaltaiselle alueelle (AK).

Asemakaava

Alueella on voimassa asemakaavat 220704 Kivimies (lainvoimainen 2.6.2004) ja 220718 Kivimies muutos (lainvoimainen 19.8.2009).

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Voimassa olevissa asemakaavoissa alue on osa YO/s-korttelia 10014. Kortteli on tarkoitettu opetus- ja tutkimustoimintaan. Ympäristön luonne säilytetään. Alueella sallitaan myös pienimuotoinen laboratoriotoiminta, joka liittyy opetus- ja tutkimustoimintaan. Kivimiehentien länsipuolella vanhan palo-opiston alueelle on lisäksi sallittu opiskelija-asuminen ja asuntolatoiminta.

Entisen palo-opiston rakennuskokonaisuus Kivimiehentie 2:ssa on suojeltu autohalleja lukuun ottamatta, eli vanhin 1950-luvun osa ja 1970-luvulla rakennetut letkunkuivaustorni sekä uusi päärakennus. Rakennuskokonaisuudelle on osoitettu rakennusoikeutta 6 600 k-m². Rakennuskokonaisuuden itäpuoleiselle pihalle on sallittu uuden 6-kerroksisen rakennuksen ja sen yhteyteen kaksikerroksisen maanalaisen pysäköintilaitoksen rakentaminen. Uudisrakennukselle on osoitettu rakennusoikeutta 5 400 k-m². Ympäröivät alueet on merkitty istutettaviksi.

Entisen geologian tutkimuskeskuksen rakennuskokonaisuudesta on suojeltu vanhin 1950-luvun osa matalampine siipineen, 1968–1970 rakennettu ensimmäinen laajennus ja erikoisesti myös 2004 rakennettu auditorio. Muita osia ei ole suojeltu. Rakennuskokonaisuudelle on osoitettu rakennusoikeutta 20 000 k-m². Kaavassa on sallittu uuden 6-kerroksisen pysäköintilaitoksen rakentaminen. Kerroksista neljä saa rakentaa maanpinnalle ja kaksi maan alle. Kaavaan on merkitty lisäksi maanpäällistä pysäköintiä rakennusten ympärille. Koillisnurkkaan on osoitettu ajoramppi maanalaiseen pysäköintilaitokseen.

Rakennusoikeutta voimassa olevissa asemakaavoissa on yhteensä 32 000 k-m².

Viranomaisneuvottelu

Kaavasta on käyty MRL 66 §:n mukainen viranomaisneuvottelu 1.3.2019.

Kaavaehdotuksen nähtävilläolo

Kaavaehdotus oli nähtävillä MRA 27 §:n mukaisesti 17.2.–18.3.2025. Nähtävilläoloaikana jätettiin kolme muistutusta ja saatiin viisi lausuntoa ja viisi kannanottoa.

Muistutukset

Kaavaehdotuksesta saatiin kolme muistutusta, joista yksi tuli Senaatti-kiinteistöiltä ja kaksi yksityishenkilöiltä. Muistutukset käsittelivät nykyisten rakennusten säilyttämistä ilmasto- ja resurssisyistä, kulttuuriympäristön ja

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

rakennussuojelun säilyttämistä, kaavaselostusta, uutta rakentamista, ja liikenteen sekä pysäköinnin ratkaisuja.

Rakennusten säilyttämistä olisi toivottu ilmastopäästöjen ja resurssien kulutuksen vähentämiseksi sekä kulttuuriperinnön vaalimiseksi. Toivottiin, että rakennuksille etsittäisiin uutta käyttöä, vaikka se edellyttäisikin rakennusten muuttamista ja, että esimerkiksi päiväkotit sijoitettaisiin vanhaan rakennukseen uudisrakennuksen sijaan. Suojelustatuksen purkamista myös kyseenalaistettiin. Rakennusten pitäminen käytössä on haastavaa muun muassa niiden tilojen ja korjaustarpeen vuoksi. Osa rakennuksista on nykyisin käytössä alhaisena pidetyn vuokratason turvin, mutta matala vuokrataso ei mahdollista muun muassa rakennusten korjaamista, mikä on pidemmällä aikavälillä haastavaa. Päiväkodin sijoittamista vanhaan rakennukseen on tutkittu suunnittelun aikana, mutta lopulta Tilapalvelut totesi siihen sisältyvän liikaa riskejä. Purettaviksi suunnitellut suojellut rakennukset ovat ilmeeltään arkista käyttöarkkitehtuuria, eivätkä ne ole rakennustyypeilleen tai aikakausilleen edustavimpia kohteita.

Muistutusten mukaan Otaniemestä ei pitäisi ehdoin tahdoin pyrkiä tekemään eloisaa, monipuolista aluetta, vaan pitäisi säilyttää tilaa tutkimus- ja opetustoiminnan mahdollisille tuleville laajenemistarpeille. Tutkimustoiminta on kuitenkin muuttanut luonnettaan, eikä samankaltaisille tiloille enää ole tarvetta kuin Kivimiehen alueen rakentamisen aikaan. Aalto-yliopisto ja VTT ovat keskittäneet toimintonsa muualle ja myyneet kiinteistöjä. Kummallakaan toimijalla ei ole enää tiedossa käyttötarpeita Kivikairan rakennuksille tai alueelle. Myös uudessa yleiskaavaluonnoksessa alue on osoitettu kerrostalovaltaiseksi AK-alueeksi.

Muistutuksen mukaan kaavaselostuksessa oli puutteita ja suojelun purkamista sekä nykyisten rakennusten kuvailua tulisi täydentää. Palautteen perusteella kaavaselostusta on täydennetty kuvailemalla nykyisiä rakennuksia ja niiden käyttöä aiempaa tarkemmin. Suojelun perusteita ja suojelumerkintöjen poistamista on niin ikään kuvattu selostuksessa ja vastineissa aiempaa kattavammin.

Uusien rakennusten rakentamista tulisi ohjata muistutuksen mukaan aiempaa tarkemmin. Rakennuksille toivottiin määrättävän harjakaton symmetrisyydestä, räystäistä ja harjan suunnasta. Kivimiehentien ja Miestentien risteyksen pistetalosta toivottiin luovuttavan ainakin, mikäli siinä on tasakatto. Rakennuksilta toivottiin edellytettävän myös kapeampaa runkosyvyyttä, ekologista rakennustapaa, kuten painovoimaista ilmanvaihtoa, luonnonmukaisia materiaaleja ja uudelleenkäytettyjä

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

rakennusosia. Muuntojoustavuutta edellyttävää määräystä toivottiin ulotettavan rakennuksiin laajemmin. Palautteen perusteella rakennuksille on määrätty harjan suunnasta ja muuntojoustavuusmääräystä on laajennettu. Miestentien lähellä olevassa pistetalossa on harjakatto muiden uusien asuinrakennusten tapaan.

Liikenteen osalta muistutuksissa katsottiin, että Kivimiehentietä ei tulisi katkaista autoliikenteeltä, Miestentien liittyisiin toivottiin korotettuja suojateitä ja Senaatin omistuksessa olevan kalliopysäköintilaitokseen johtavan ajorampin kaavamerkintä toivottiin tarkistettavan. Kaavaratkaisussa Kivimiehentien katkaisuun on päädytty kävelyn ja pyöräilyn edellytyksien parantamiseksi ja viihtyisyyden lisäämiseksi. Miestentie ei ole osa kaava-aluetta, mutta suojateiden korottamista voidaan tutkia Miestentietä suunniteltaessa. Senaatin omistaman ajorampin kaavamerkintä on muutettu kadusta puistiksi.

HSY

Jätepisteet tulee HSY:n mukaan sijoittaa sellaisiin paikkoihin, että ne eivät haittaa pihan toimintoja, ole vaarallisia tai aiheuta pihaille tarpeetonta liikennettä, ja lisäksi tulee huomioida kansipihan kantavuus. Suunnittelussa on huomioitu jo aiemmin nämä seikat sijoittamalla jätepisteet pihojen reunoille huoltoajon välttämiseksi.

Espoon ympäristönsuojelu

Kivimiehentie 4:ssä oleva ympäristöluvallinen laitos tulee huomioida suunnittelussa ja arvioida sen vaikutus meluun ja ilmanlaatuun. Purettavaksi aiotussa rakennuksessa oleva tervapääskyjen pesimäpaikka tulee huomioida. Rakennuksen purkaminen edellyttää poikkeamislupaa suojelusta. Kaavamääräystä lintujen törmäysriskin vähentämiseksi tulee kannanoton mukaan laajentaa muihinkin kuin laajoihin lasipintoihin. Lisäksi kaavassa tulee huomioida lepakot ja liito-oravan kulkuyhteys sekä elinalue entistä paremmin. Lisäksi kaavaselostuksessa tulisi arvioida ilmastovaikutuksia kattavammin.

Kaavassa on huomioitu ympäristöluvallinen laitos ja sen vaikutus kaava-alueen ilmanlaatuun on selvitetty hiukkasmallinnuksella. Tervapääskyjen pesimäpaikka on ELY:n poikkeamisluvalla hävitetty ja pääskyille on rakennettu luvan ehtojen mukaisesti tekopesiä säilytettävän rakennuksen seinälle. Lintujen törmäysriskiä koskevaa määräystä on laajennettu muihinkin lasipintoihin ja alueen suunnittelussa on huomioitu paremmin lepakot sekä liito-oravat. Kaavaselostuksen ilmastovaikutusten arviointia on täydennetty niin laadullisella kuin määrälliselläkin arvioinnilla.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Kaupunkitekniikan keskus

Kaupunkitekniikan keskus toivoo, ettei kaavassa veloiteta taiteen toteuttamista, ja ettei pysäköintiluolan ajoramppi ole katualueella. Kannanoton seurauksena velvoite taiteen toteuttamisesta on poistettu. Pysäköintiramppi on palautteen takia osoitettu puistoon, jolloin sen hallinnointi on helpompi toteuttaa.

Caruna Espoo

Kaava-alueelle tulisi osoittaa Carunan suunnitelman perusteella kaksi puistomuuntamoita. Suunnittelualue on kuitenkin tiivistä kaupunkiympäristöä, johon ei mahdu muuntamoita ulos. Muuntamot tullaan sijoittamaan rakennuksiin sisälle.

Espoon kaupunginmuseo

Kaupunginmuseon näkemyksen mukaan rakennusten suojelua ei tulisi vähentää, lukuun ottamatta GTK:n vuoden 2004 laajennusta ja 1970-luvulla rakennettua huonoon kuntoon pääsnyttä letkunkuivaustornia. Kaupunginmuseo katsoo, etteivät suojelun edellytykset ole aiemman vuoden 2009 asemakaavan jälkeen muuttuneet. Lisäksi kaupunginmuseo pitää rakennusten purkamista ilmaston näkökulmasta haitallisena.

Kaavamuutoksen aikana rakennusten suojelua on arvioitu uudelleen. Olemassa olevaan suojeltuun rakennukseen tutkittiin päiväkotia, mutta lopulta Tilapalvelut totesi siihen sisältyvän liian suuria ristejä. Rakennukset ovat parhaillaan vajaakäytöllä alhaisella vuokratasolla, mikä ei ole pitkäjänteisesti realistinen ratkaisu. Käyttäjien löytäminen rakennuksiin on maanomistajan mukaan ollut haastavaa. Rakennuksissa on lisäksi rakenteellisia ongelmia ja GTK:n 1970-luvun siipi on huonossa kunnossa, eikä sitä siksi ole voinut käyttää ainakaan vuoden 2013 jälkeen. Alueen käyttö on muuttunut, eikä alkuperäisen kaltaiselle käytölle ole enää tarvetta. Yliopisto ja VTT ovat keskittäneet toimintojaan muualle. Rakennusten kuvaillaan edustavan arkista käyttöarkkitehtuuria kulttuuriympäristöselvityksessä ja rakennushistoriaselvityksissä.

Alkuperäiseen 1956 rakennusvaiheeseen kuulunut kaksikerroksinen siipi asettuu kuusikerroksiseen päämassaan nähden toisarvoiseksi. Sen ikkunajako poikkeaa myös päämassasta. Ensimmäisen vaiheen, 1970-luvun, laajennus poikkeaa muusta rakennuskokonaisuudesta tasakattoisuudellaan ja ikkunasommittelullaan. Se on lisäksi huonossa kunnossa. Palopäällystökoulun 1970-luvun laajennus on ulkoasultaan

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

arkista käyttöarkkitehtuuria ja ajalleen tyypillinen laitosrakennus, eivätkä sen kulttuurihistorialliset arvot yllä alkuperäisen 1956 vuoden rakennuksen tasolle.

Länsi-uudenmaan pelastuslaitos

Pelastustoiminnan tarpeet tulee pelastuslaitoksen mukaan turvata suunnittelussa. Ne onkin huomioitu suunnittelussa.

Fortum

Fortum tarjoaa alueelle kaukolämpöä ja kaukojäähdytystä. Lausunto merkittiin tiedoksi.

Tilapalvelut-liikelaitos

Kaavaratkaisu on muuten onnistunut, mutta kaavamääräyksissä päiväkodille osoitettu viherkatto on vastoin Espoon kaupungin taloudellisesti kestäviä tavoitteita. Asemakaavassa edellytetty viherkatto on kuitenkin kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksymän viherkattovision mukainen.

Kasvun ja oppimisen toimiala

Kaavan mukaisen asukaslisäyksen ja ympäröivien alueiden asuinrakentamisen seurauksena tarvitaan uusi päiväkotikoti, joka kaavalla on mahdollistettu. Kannanotto merkittiin tiedoksi.

Länsimetro

Metron kannalta rakentamiselle ei ole estettä, mutta jatkosuunnittelussa metro tulee huomioida katselmuksin, mittauksin ja Länsimetron kanssa louhinnoista sopimalla. Lausunto merkittiin tiedoksi.

ELY

Asemakaavan poikkeaminen yleiskaavasta tulee perustella kaavaselostuksessa. ELYn näkemyksen mukaan kaavassa on suojeltu alueen kulttuurihistorian kannalta keskeisimmät rakennukset, vaikka alueen kerroksellinen rakenne köyhtyykin. Alueelta löydettyjen tervapääskyn pesien takia rakennuksen purkaminen edellyttää ELYn mukaan luonnonsuojelulaista poikkeamista, ja se tulee selvittää kaavan aikana. Luonnonsuojelulain turvaama kohde tulee merkitä kaavaan. Kaavaratkaisu mahdollistaa melun leviämisen asuinkortteleiden pihuille ja

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Miestentiellä tulisi tarkastella melua ehkäiseviä toimenpiteitä. Ilmastovaikutukset pitäisi arvioida myös ELY:n mukaan tarkemmin ja varmistua, että uudet rakennukset kestävät aikaa edeltäviä paremmin.

Kaava on yleiskaavan mukainen. Maanomistaja on hakenut ja saanut poikkeamisluvan tervapääskyn pesien hävittämiseksi ja toimet on jo toteutettu. Poikkeamisluvan edellytyksenä rakennetut tekopesät suojellaan kaavalla. Kortteleiden suunnittelussa on huomioitu alueen kulttuurihistoriallinen luonne. Miestentien melutilanteen parantamiseksi on tarkasteltu nopeusrajoituksen laskemista. Kaavaselostusta on täydennetty entistä kattavammalla ilmastovaikutusten arvioinnilla. Uusien rakennusten kestävyys on kiinnitetty huomiota edellyttämällä esimerkiksi muuntojoustavuutta ja asuintilojen valonsaantia. Rakentamista ohjaavat säädökset edellyttävät lisäksi rakennukselta laadukkaita ratkaisuja ja kestävyyttä.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto Tukes ei lausunut kaavasta.

Nähtävilläolon jälkeen kaavaan on tehty seuraavia tarkistuksia:

- Korttelinumeroja muutettiin, sillä kaavaan merkitty korttelinnumero oli jo käytössä toisaalla.
- Läntisessä korttelissa jalankulun, pyöräilyn ja huoltoajon mahdollistava pp/h-merkintä muutettiin pp/t-merkinnäksi, joka sallii säilyvän rakennuksen tontille ajon suunnitellun mukaisesti.
- Kaupunkikuvaa ohjaaviin määräyksiin lisättiin kohta, jonka mukaan maantasokerroksia tulee käsitellä muista julkisivun osista poikkeavasti. Tavoitteena on lisätä pienipiirteisyyttä ja tuoda viihtyisyyttä kävelijän mittakaavaan.
- Kaavaan on lisätty uusille rakennuksille kattojen harjasuuntia osoittavat viivat.
- Eko-1-merkintää on tarkennettu Uudenmaan ELY:n uuden tulkinnan perusteella siten, että liito-oravan lisääntymisaika on 15.3.–31.7.
- Katujen kohdalle on merkitty erillinen eko-2-merkintä.
- Betonimiehenkujalle sijoittuvan ajorampin käyttötarkoitusmerkintä on muutettu puistoksi.
- Läntisessä korttelissa liikkumisesteisten paikat on edellytetty kannen alle pihan sijaan, jotta ne ovat yhtä helposti käytettävissä kuin muutkin pysäköintipaikat.
- Taidemääräys on Kaupunkitekniikan keskuksen pyynnöstä muutettu mahdollistavaksi velvoittavan sijaan.
- Tervapääskuille rakennetuille tekopesille on lisätty suojelumääräys kaavaan. Se merkittiin s-1-merkinnällä. Aiempi maiseman säilyttämistä käsittelevä s-1-määräys muutettiin s-2-nimiseksi.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

- Lintujen törmäysriskin vähentämiseen tähtäävä määräys on päivitetty huomioimaan lasipintoja aiempaa laajemmin.
- Kaavaan on lisätty määräys lepakoiden huomioimisesta.
- Rakennusten muuntojoustavuutta edellyttävä määräys on ulotettu koskemaan pohjakerrosten lisäksi myös uusien rakennusten asuntoja.
- Läntisen korttelin läntisten rakennusmassojen toteutukseen on tuotu joustoa osoittamalla niille yhteinen rakennusoikeus.

Ehdotus asemakaavan muutokseksi

Korttelialueet

Kaavalla osoitetaan kaksi asuinkerrostalojen korttelia (AK), opetustoimintaa palvelevien rakennusten kortteli (YO) päiväkotia varten sekä liike- ja toimistorakennusten korttelialue (KL-1) entisen palo-opiston rakennukselle. Asuinkorttelit sijoittuvat Kivimiehentien molemmiin puolin alueen etelälaitaan. Päiväkoti sijoittuu alueen koillisnurkkaan ja entisen palo-opiston kortteli luoteisnurkkaan.

Läntiseen asuinkerrostalojen kortteliin (AK) osoitetaan luoteisnurkkaan kuusikerroksinen ja lounaisnurkkaan kahdeksankerroksinen kerrostalo. Itälaidalle osoitetaan pohjoispäädystään kuusi- ja muuten kahdeksankerroksinen kerrostalo. Niiden väliin jää kansipiha, jonka alle rakennetaan pysäköintihalli. Pysäköintihalliin ajetaan rakennuksen läpi Kivimiehentieltä. Pysäköintiä on mahdollista sijoittaa myös korttelin ulkopuolelle esimerkiksi Keilaniemen kalliopysäköintilaitokseen. Pihan korko sovitetaan ympäröivään maanpintaan. Etelälaidalle jää maanvarainen pihan osa, jossa säilytetään nykyistä varttunutta puustoa. Alueen läpi menee julkista kulkua palveleva Kivikairanpolku. Pihalle ajetaan koillisesta. Samaa yhteyttä on mahdollista ajaa myös entisen palo-opiston rakennuksen pihalle.

Itäiseen asuinkerrostalojen kortteliin (AK) osoitetaan rakennusala säilyvälle geologian tutkimuskeskuksen rakennukselle ja viisi uudisrakennusta. Säilyvän rakennuksen käytöksi mahdollistetaan asuminen, liiketilat ja toimistotilat, ja sen julkisivut sekä vesikatto suojellaan. Korttelin lounaisnurkkaan sijoittuu kuusikerroksinen pistetalo. Muut neljä rakennusta sijoittuvat säilyvän rakennuksen itäpuolelle siten, että pohjoisemmat rakennukset ovat kuusi- ja eteläisemmät kahdeksankerroksisia. Pysäköinti sijoitetaan liikkumisesteisten paikkoja, ja säilyvän rakennuksen edustalla olevaa muutamaa paikkaa lukuun ottamatta, Kivimiehen suurkorttelin alla olevaan kallioluolaan. Pihalle ajetaan Miestentieltä ja Betonimiehenkujalta. Rakennukset on sommiteltu siten, että pihalla olevaa puustoa pystytään

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

mahdollisuuksien mukaan säilyttämään, ja säilytettäväksi suunniteltu puusto on osoitettu kaavakartalla alueina.

Uudet asuinrakennukset ovat pistetaloa lukuun ottamatta muodoltaan pitkänomaisia ja polveilevia. Rakennuksiin tulee harjakatot ja julkisivuiltaan ne ovat pääosin punatiilisiä. Ulkoasultaan rakennukset on ohjattu sopeutumaan ympäristöönsä ja säilyviin rakennuksiin. Läntisessä korttelissa 30 % ja itäisessä 40 % asunnoista tulee aueta vähintään kahteen eri suuntaan. Määräyksellä pyritään ohjaamaan asunnoista viihtyisämpiä ja valoisampia.

Entiselle palo-opistolle mahdollistetaan käyttö liike- tai toimistotiloina (KL-1). Kaavalla sallitaan myös ympäristövaikutuksiltaan vähäiset tuotanto- ja tutkimustilat. Rakennuksen vanhin osa säilytetään ja sen julkisivut sekä vesikatto suojellaan. Korttelin pohjoisreunalla säilytetään metsikköä. Rakennuksen pihalle ajo on suunniteltu yhteisjärjestelyjen turvin Kivimiehentien päädyistä Kivikairanpolkua pitkin, samasta kohtaa, josta ajetaan asuinkorttelin pihalle.

Päiväkodille osoitetaan opetustoimintaa palvelevien rakennusten kortteli (YO). Lähtökohtaisesti alue on suunniteltu kaupungin tarpeeseen. Päiväkoti voidaan rakentaa kolmikerroksisena. Rakennus on suunniteltu korttelin itälaidalle ja piha jäisi länsipuolelle. Länsilaitaan on osoitettu ohjeellinen istutettava alue. Päiväkodin saattoliikenne tapahtuisi Kivimiehentien päästä Kivikairanpolun kääntopaikalta, jolle on suunniteltu pysäköintipaikkoja. Henkilökunnan pysäköintipaikkoja on sijoitettu korttelin itälaidalle, josta myös huoltoliikenne on järjestetty. Osa pysäköintipaikoista voidaan sijoittaa myös kiinteistön ulkopuolelle. Paikkoja on suunniteltu sijoitettavaksi Kivimiehen alueen alla olevaan kallioparkkiin.

Virkistys- ja suojaviheralueet

Alueen pohjoislaidalla säilytetään metsikkö. Se osoitetaan puistoksi (VP). Maisemallisesti merkittävä puusto säilytetään s-2-merkinnällä. Alue toimii myös liito-oravan kulkuyhteytenä, joka on osoitettu eko-1-merkinnällä. Alueen pohjoispuolella kulkee itälänsisuuntainen Tutkijanpolku, jonka virkistysarvoa puisto tukee.

Kivimiehentien itäpuolelle on suunniteltu leikkipuisto (VK), joka palvelee laajemmin Otaniemeä ja muitakin lähialueita. Puistoon on suunniteltu erilaisia leikkitoimintoja, mutta olemassa olevaa puustoa on tarkoitus myös säilyttää eteläosassa runsaasti.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Puisto ja leikkipuisto muodostavat yhdessä uuden kaupunginosapuiston Suur-Tapiolan virkistysvisio 2050 mukaisesti. Se toimii sosiaalisen elämän keskuksena ja voimistaa alueen identiteettiä. Toiminnot palvelevat useita käyttäjä- ja ikäryhmiä.

Viheralueet on tarkoitettu kaupungin tarpeisiin.

Palvelut

Alueelle rakennetaan lähtökohtaisesti kaupungin käyttöön tarkoitettu päiväkotiki. Lisäksi liiketilaa on mahdollista toteuttaa säilyviin rakennuksiin. Alueelle rakennetaan myös leikkipuisto, johon tullaan myös ympäröiviltä alueilta, ja pohjoisosan viheralueet palvelevat lähivirkistystä.

Suunnittelualue tukeutuu suureksi osaksi lähialueiden palveluihin, joita löytyy Otaniemen keskuksesta, Tapiolasta ja tulevaisuudessa myös lähempää Betonimiehenkujan ja Otaniementien varsilta.

Yhdyskuntatekninen huolto

Alueen kunnallistekniikka on rakennettu valmiiksi. Kaavan myötä kunnallistekniikkaa uusitaan muun muassa Kivimiehentien siirron vuoksi. Kadun siirto edellyttää muun muassa kaukolämpö-, käyttövesi- ja hulevesijohtojen siirtämistä. Kunnallistekniikka mitoitetaan uuden suunnitelman mukaiselle käyttäjämäärälle.

Liikenne

Ajoneuvoliikenne

Suunnittelun tavoitteena on luoda Kivimiehen alueen keskeisistä osista jalankulkupainotteisia, jossa autoliikenne on vähäistä. Läpikulkeva autoliikenne pysyy kokoojakaduilla alueen reunoilla.

Kaava-alueelle sijoittuva Kivimiehentie muutetaan kaupungin kaduksi ja se siirtyy noin 10 metriä länteen. Katu muuttuu päätyväksi eli läpiajo poistuu Vuorimiehentien ja Miestentien väliltä. Päiväkotikorttelin kohdalla katu kääntyy itään ja päättyy pysäköintialueeseen ja kääntöpaikkaan, joka palvelee päiväkodin saattoa. Kadulle on suunniteltu yleisiä kadunvarsipysäköintipaikkoja. Ajouradan itäpuolelle on suunniteltu uusi erotettu jalankulku- ja pyörätie.

Kaava-aluetta ympäröivät kadut, Miestentie sekä Betonimiehenkuja, on suunniteltu uudestaan. Nämä kadut eivät sisälly nyt kaavoitettavaan

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Kivikairan asemakaavan muutokseen. Niiltä on kuitenkin tonttiliittymiä suunnitteilla oleville kaava-alueen kortteille. Uudet katujärjestelyt on näin otettu huomioon kaavan korttelisuunnitelmassa.

Miestentien suunnittelussa on otettu huomioon pyöräilyn baanareitin sijoittuminen kadun varteen. Kadun pohjoisreunaan on varattu erotetulle jalankululle ja pyöräilylle riittävä tila. Kadulle on myös suunniteltu yleisiä kadunvarsipaikkoja, jotka palvelevat tulevien asuinkorttelien vieraspysäköintiä. Katu säilyy paikallisena kokoojakatuna, se tarjoaa läpiajettavan yhteyden Kuusisaarentieltä Tapiolaan Kehä I:n yli.

Betonimiehenkuja on suunniteltu uudestaan, koska kadun varteen tulee merkittävää uutta maankäyttöä sekä uusia liittymätarpeita. Katu on tonttikatu-tyyppinen, jonka kummallekin puolella on jalkakäytävä. Pyöräily on ajoradalla lukuun ottamatta aivan kadun alkuosaa, jossa on erillinen pyörätie. Kadun loppupäässä pohjoisessa on korotettu suojatie, jonka kohdasta Tutkijanpolun pyöräilijät ja kävelijät ylittävät kadun. Suojatien pohjoispuolella on pysäköintialueet Kivimiehen koulua ja päiväkotia varten. Kadulla on yleisiä kadunvarsipaikkoja sekä katupuita ajoradan itäreunassa.

Aluetta ympäröivien kaikkien katujen varsille on suunniteltu yleistä pysäköintiä vieraspysäköinnin tarpeisiin. Yleisiä autopaikkoja on noin 30 kpl Kivikairan kaava-alueen asuntojen vieraita varten.

Jalankulku ja pyöräily

Kivimiehentien uuden suunnitelman myötä jalankulku- ja pyöräilyolosuhteet paranevat nykyisestä. Kadun itäreunalle on suunniteltu erotettu jalankulku- ja pyörätie, joka jatkuu kadun pohjoispäässä puistoalueelle ja edelleen kohti Otaniemen keskustaa. Puistoalueella on sama mitoitus kuin kadun varressa.

Päiväkodin korttelin (YO) eteläpuolelle kaavoitetaan uusi jalankulun ja pyöräilyn raitti, jonka nimi on Kivikairanpolku. Kivikairanpolku jatkuu myös Kivimiehentien länsipuolelle, mutta se merkitään kaavaan tontin sisäiseksi yhteydeksi, joka on tarkoitettu yleiseen käyttöön.

Tutkijanpolku on kävelyn ja pyöräilyn raitti alueen läpi itä-länsisuuntaisesti. Raitti kulkee pääosin metsäisessä puistossa. Raitti säilyy nykyisenlaisena vehreänä puistoalueella, jossa puustoa pyritään säilyttämään.

Miestentien suunnitelmassa ja tilavarauksissa on huomioitu verkollisesti merkittävä pyörätie kadun varressa eli baana. Helsingin suunnasta Tapiolaan suuntautuva baana on esitetty laadukkaana erotettuna

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

pyörätienä suunnitelmassa. Betonimiehenkujalla jalankulkuympäristö tulee parantumaan, koska kummallekin puolelle katua varaudutaan tekemään jalkakäytävät. Miestentie ja Betonimiehenkuja eivät sisälly kaava-alueeseen, mutta niiden uudet järjestelyt on otettu huomioon kaavan korttelisuunnitelmassa.

Joukkoliikenne

Joukkoliikenteen järjestämiseen ei tule muutoksia kaavan myötä. Yhteydet pysäkeille parantuvat mm. uusien kortteleiden väliin tulevan puistoraitin sekä katujen jalankulku- ja pyöräteiden parannusten vuoksi.

Luonnonympäristö

Kaava-alueen pohjoisosan metsäiset VP-alueet on osoitettu kokonaisuudessaan s-2-alueiksi. Alueiden osalla maisemallisesti merkittävä puusto ja sen kasvuolosuhteet tulee säilyttää. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät liito-oravan elinympäristöä. Puusto juuristoalueineen tulee suojata työmaa-aikana yhtenäisellä suoja-aidalla. VP-alueet ovat myös kokonaisuudessaan eko-1-alueita. Näillä alueen osilla sijaitsee ekologinen yhteystarve liito-oravan elinalueiden välillä. Alueen puustoa tulee hoitaa ja uudistaa siten, että alueen läpi säilyy puustoinen latvusyhteys. Puusto juuristoalueineen tulee suojata työmaa-aikana yhtenäisellä suoja-aidalla. Puiden kaadot tulee ajoittaa liito-oravan pesimäajan 15.3.–31.7. ulkopuolelle. Liito-oravan kannalta merkittävä puusto tulee suojata rakentamisen aikana.

Piha-, puisto- ja katualueet tulee toteuttaa alueen kulttuurihistoriallisia arvoja kunnioittaen, käyttäen alueelle ominaisia materiaaleja ja suunnitteluperiaatteita. Rakentamatta jäävät tontin osat tulee huolitella tai istuttaa ympäristöön soveltuvalla tavalla.

Kansipihan ilmeen tulee olla vehreä ja sinne tulee istuttaa puita ja pensaita.

Päiväkodin, piharakennusten ja katosten kaikki kattopinnat tulee toteuttaa viherkattoina.

Rakennusten julkisivujen lasipinnoissa, lasisissa kulmissa sekä valaistuksessa tulee huomioida lintujen törmäysriski. Törmäysriskiä tulee vähentää hyödyntämällä teknisiä ratkaisuja kuten lasipintojen kalvoja, kuviointeja tai muutoin rajoittamalla lasipintojen läpinäkyvyyttä ja heijastavuutta. Ratkaisut törmäysriskin vähentämiseksi tulee esittää rakennuslupavaiheessa.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Korttelien pihojen vehreyttä ja monimuotoisuutta ohjataan Espoon viherkerrointyökalulla. Viherkerroin kuvaa tontin tai korttelin vihertehokkuutta, eli sitä, kuinka paljon tontilla on erilaisia kasvillisuuspintoja ja sadevesiä viivyttäviä ratkaisuja suhteessa tontin pinta-alaan. Viherkerrointyökalun luontolaskuri kuvaa tontin viherelementtien laatua luonnon monimuotoisuuden tukemisen näkökulmasta. Viherkerroimen tavoitetaso on AK-korttelialueilla 0,9, YO-alueilla 0,8 ja KL-1 korttelialueella 0,7. Viherkerroinlaskenta on laadittu asemakaavan korttelisuunnitelman yhteydessä. Viherkerroin-tuloskortti on kaavaselostuksen liitteenä.

Viherkerrointyökalu ohjaa myös hulevesien viivyttämisen riittäviä tilavaroja. Korttelisuunnitelman yhteydessä on laadittu hulevesisuunnitelma. Hulevesien käsittelyssä tavoitellaan luonnonmukaisia ja maanvaraisia ratkaisuja. Piha-alueilla hulevesien hallinnassa tulee suosia hyötykäyttö- ja haihdutusratkaisuja ohjaamalla hulevesiä istutuksille, biosuodatusalueille ja/tai hulevesirakenteisiin. Liikennöidyillä alueilla syntyvät hulevedet tulee ensisijaisesti käsitellä niiden laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä. Rakentamisen aikaiset hulevedet tulee käsitellä niiden laatua parantavalla suodattavalla menetelmällä ja Espoon työmaavesioppaan ohjeita noudattaen.

Alueen purettavaksi suunnitellusta rakennuksesta löytyi vuoden 2024 luontoselvityksessä (Faunatica, 2024) merkittävän kokoinen tervapääsky-yhdyskunta, jonka pesäpaikkoja ei luonnonsuojelulain nojalla saa hävittää. Lintujen pesiminen rakennuksen rakenteissa aiheuttaa rakennusta käyttäville ihmisille terveysriskin, ja siksi maanomistaja haki asiaa käsittelevältä Varsinais-Suomen ELY-keskukselta poikkeamista tervapääskyjen suojelusta. ELY-keskus myönsi poikkeamisluvan sillä edellytyksellä, että havaitut pesät hävitetään rakennuksesta ja uusien pesien rakentaminen samalle paikalle estetään ennen pesimäkauden alkua. Lisäksi ennen pesimäkauden alkua tervapääskyille tuli rakentaa lähistölle uudet soveltuvat pesäpaikat. Toimien seurauksena purettavaksi suunnitellussa rakennuksessa ei enää ole luonnonsuojelulla suojeltua pesimäpaikkaa, eikä rakennuksen purkamiselle ole luonnonsuojelulain mukaista estettä. Uudet tervapääskyjen pesimäpaikat suojellaan asemakaavalla. Suojelusta on kerrottu kaavaselostuksessa.

Alueen valaistuksen suunnittelussa ja toteuttamisessa tulee huomioida lepakoiden elinolosuhteiden säilyttäminen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Suojelukohteet

Kaavan muutoksella alueen rakennuksista suojellaan kaksi: entisen palo-opiston vanhin, 1950-luvulla rakennettu osa ja entisen Geologian tutkimuskeskuksen vanhin, niin ikään 1950-luvulla rakennettu osa matalaa alun perin kivimuseona toiminutta siipeä lukuun ottamatta. Säilytettävät osat kuvastavat hyvin oman aikansa rakentamista, ja ovat Kivimiehen alun perin pääosin tutkimuskäyttöön suunnitellun alueen varhaisimpiin kuuluvia rakennuksia. Rakennuksia säilyttämällä vaalitaan alueen kulttuurihistoriallisia kerrostumia ja omaleimaista identiteettiä.

Säilytettäville rakennuksille osoitetaan joustavat kaavamerkinnot, jotta niiden säilyttäminen käytössä olisi helpompaa ja rakennukset pysyisivät paremmin kunnossa.

Kaavan vaikutuksista rakennussuojeluun on kerrottu kaavaselostuksen kohdassa 5.6.

Kaava-alueella sijaitsee tervapääskyjä varten rakennettuja tekopesiä, jotka on tehty ELY-keskuksen myöntämän lintujen suojelusta poikkeamisen edellytyksenä. Tekopesät muodostavat merkittävän pesimäpaikan tervapääskyille ja siksi pesimäpaikat suojellaan kaavalla luonnonsuojelulain mukaisesti. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka heikentävät tai hävittävät tervapääskyn pesiä. Aluetta koskevista toimenpiteistä ja suunnitelmista on neuvoteltava ympäristöviranomaisen kanssa.

Sopimusneuvottelut

Kaupungin ja Kivimiehen Helmi Oy:n kesken on neuvoteltu maankäyttösopimus ja esisopimus, joka on allekirjoitettu 19.5.2026.

Selvitykset ja suunnitelmat

Kaavan tueksi on tehty korttelisuunnitelma (Sarc+Sigge, Nomaji ja WSP, 2025), lähiympäristösuunnitelma (Näkymä, 2025) ja kunnallistekninen yleissuunnitelma (Sitowise, 2025), joka viimeistellään kaavan hyväksymisen jälkeen. Lisäksi kaavaa varten on tehty kaksi luontoselvitystä (Faunatica, 2019 ja 2024), kaksi liito-oravaselvitystä (Faunatica, 2018 ja Ympäristötutkimus Yrjölä, 2021), liito-oravapopulaation suotuisan suojelutason arviointi (Ympäristötutkimus Yrjölä, 2019), vähähiilisyysuunnitelma (Sweco, 2022), kulttuuriympäristöselvitys (Ark-byroo, 2017), rakennushistoriaselvitykset (Ark-byroo, 2017), meluselvitys (Sitowise, 2024), letkunkuivaustornin rakenneselvitys (Insinööritoimisto

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Lauri Mehto, 2024), lausunto rakennusten suojeluperusteista (Mona Schalin, 2024) ja hiukkasmallinnus polttolaboratorion päästöjen leviämisestä (Sitowise, 2025).

Perittävät maksut

Hakijat ovat maksaneet 4.7.2025 MRL 59 §:n mukaisen asemakaavan laatimiskulujen loppuosan.

Hyväksyminen

Asemakaavan ja asemakaavanmuutoksen hyväksyy valtuusto.

Jatkokäsittely

- Ote ilman liitteitä valtuuston päätöksestä: hakija(t)
- Ote ja liitteet valtuuston päätöksestä: Lupa- ja valvontavirasto ja Elinvoimakeskus,
- Tieto valtuuston hyväksymispäätöksestä niille viranomaisille, kunnan jäsenille ja muistutuksen tehneille, jotka ovat MRA 94 §:n mukaan sitä pyytäneet

Täytäntöönpanokirje, kun kaava on lainvoimainen:

- Hakijat
- Lupa- ja valvontavirasto ja Elinvoimakeskus
- Uudenmaan liitto

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 04.06.2025 § 81

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Lausunnot, kannanotot ja muistutukset on annettu Kivikairan asemakaavan muutosehdotuksesta, alue 220214,

2

hyväksyy esitettäväksi kaupunginhallitukselle 11.12.2024 päivätyn ja 4.6.2025 muutetun Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214,

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

3

ilmoittaa asemakaavan / asemakaavan muutoksen hakijalle, että kaupunki tulee MRL 59 §:n mukaisesti perimään asemakaavan laatimiskulujen loppuosan, 8 000 euroa sekä 1/3 kuulutuskustannuksista, 1 100 euroa, eli yhteensä 9 100 euroa, kun kaupunkisuunnittelulautakunta on käsitellyt asian.

Käsittely

Keskustelun aikana Järvinen teki ehdotuksen kaavan hylkäämisestä.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi, että ehdotus kaavan hylkäämisestä raukeaa kannattamattomana ja lautakunta on hyväksynyt asian esittelijän ehdotuksen mukaisena.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin ilman äänestystä.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 29.01.2025 § 11

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1

yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielipiteet, kannanotot ja lausunnot on annettu Kivimiehen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 220209,

2

hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 11.12.2024 päivätyn Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214,

3

pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Käsittely

Keskustelun aikana Nevanlinna Vehmasen kannattamana teki seuraavan lisäysehdotuksen: "Lautakunta esittää, että nähtävillä olon aikana selvitetään mahdollisuutta sijoittaa kaavamuutosalueen säilyviin rakennuksiin tervapääskyn pesäpönttöjä vähintään vastaava määrä kuin pesiä menetetään alueen rakennusten purkamisen seurauksena, eli 35–40. Mahdollisten pönttöjen sijoittelussa konsultoidaan lintuasiantuntijaa. Perustelut: Kaavamuutosalueen suojelullisesti tärkein pesimälaji on tervapääsky, joita pesii yhdessä rakennuksessa noin 35–40 paria. Tervapääsky on erittäin uhanalaiseksi luokiteltu laji, joka käyttää vuosittain samaa pesäpaikkaa. Tervapääskyjen osalta on kyseessä parimäärältään merkittävä yhdyskunta. Tervapääskyt on todennäköisesti mahdollista houkutella pesimään pönttöihin."

Järvinen teki ehdotuksen kaavan hylkäämiseksi.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja totesi Järvisen ehdotuksen raukeavan kannattamattomana.

Edelleen puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Nevanlinnan lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunkisuunnittelulautakunnan hyväksyneen ehdotuksen.

Päätös

Esittelijän ehdotus lautakunnan kokouksessa tekemällä lisäyksellä hyväksyttiin seuraavasti:

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielipiteet, kannanotot ja lausunnot on annettu Kivimiehen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 220209,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 11.12.2024 päivätyn Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214,

3
pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot,

4
esittää, että nähtävillä olon aikana selvitetään mahdollisuutta sijoittaa

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

kaavamuutosalueen säilyviin rakennuksiin tervapääskyn pesäpönttöjä vähintään vastaava määrä kuin pesiä menetetään alueen rakennusten purkamisen seurauksena, eli 35–40. Mahdollisten pönttöjen sijoittelussa konsultoidaan lintuasiantuntijaa.

Järvinen jätti päätöksestä eriävän mielipiteen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Päätöshistoria

Kaupunkisuunnittelulautakunta 15.01.2025 § 4

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielipiteet, kannanotot ja lausunnot on annettu Kivimiehen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 220209,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 11.12.2024 päivätyn Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214,

3
pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Keskustelun aikana Finström puheenjohtajan kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus asian jättämisestä pöydälle hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
päättyi yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 29.1.2025 pidettävään kokoukseen.

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Kaupunkisuunnittelulautakunta 11.12.2024 § 170

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkisuunnittelujohtaja Hokkanen Torsti

Kaupunkisuunnittelulautakunta

1
yhtyy vastineisiin, jotka ilmenevät asian liitteistä. Mielenpitoet, kannanotot ja lausunnot on annettu Kivimiehen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja kaavan valmisteluaineistosta, alue 220209,

2
hyväksyy MRA 27 §:n mukaisesti nähtäville 11.12.2024 päivätyn Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutosehdotuksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214,

3
pyytää asemakaavan muutosehdotuksesta tarvittavat lausunnot sekä toimialojen kannanotot.

Käsittely

Keskustelun aikana puheenjohtaja Järvisen kannattamana ehdotti asian jättämistä pöydälle lautakunnan seuraavaan kokoukseen.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko ehdotus asian jättämisestä pöydälle hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kaupunkisuunnittelulautakunta
päätti yksimielisesti jättää asian pöydälle lautakunnan 15.1.2025 pidettävään kokoukseen.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 183

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus

Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 170	11.12.2024
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 4	15.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 11	29.01.2025
Kaupunkisuunnittelulautakunta	§ 81	04.06.2025
Kaupunginhallitus	§ 183	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

1

hyväksyy liitteenä olevan Kivimiehen Helmi Oy:n ja Espoon kaupungin välillä 19.5.2026 allekirjoitetun maankäyttösopimuksen ja alueiden luovutusta koskevan esisopimuksen,

2

oikeuttaa kaupunkiympäristön toimialajohtajan allekirjoittamaan liitteenä olevan esisopimuksen mukaisen alueiden luovutusta koskevan sopimuksen ja päättämään siihen mahdollisesti tarvittavista vähäisistä ja teknisistä muutoksista,

3

ehdottaa, että valtuusto hyväksyy 11.12.2024 päivätyn ja 4.6.2025 muutetun Kivikaira - Stenkarlsskogen asemakaavan muutoksen, piirustusnumero 7516, 10. kaupunginosassa Otaniemi, alue 220214.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- 220214b Kivikaira asemakaava
- 220214b Kivikaira ajantasakaava
- 220214b Kivikaira määräykset
- 220214 Kivikaira kaavaselostus
- 220214 Kivikaira kaavaselostuksen liitteet

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

64/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 4662/10.03.02/2025

Valtuusto 08.06.2026

12

Valtuustokysymys järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille

Valmistelijat / lisätiedot:
Ikäheimonen Taru
Lundell Jani
Tiilikkala Maria
Rautavaara Kirsti
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Esittelijän pöydällepanon aikana tekemät muutokset on huomioitu esityslistassa.

Valtuutetut Johanna Värmälä ja 27 muuta valtuutettua ovat jättäneet 4.12.2025 valtuustokysymyksen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille. Kysymyksessä tuodaan esille toivomus, jonka valtuusto on hyväksynyt 15.8.2025. Toivomuksen mukaan vuoden 2026 budjettineuvotteluihin tuotaisiin tieto järjestöjä koskevasta tilaselvityksestä. Lisäksi valtuusto toivoi, että Espoo edistäisi järjestöjen toimintamahdollisuuksia tilaselvityksen avulla. Taustalla on huoli järjestöjen toimintaedellytyksistä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Valtuustokysymyksessä kysytään seuraavaa:

1. Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä, jotta järjestöissä on vuoden 2026 alussa tieto, missä tiloissa järjestöt toimivat tulevina vuosina?
2. Miten Espoo voisi edistää järjestöjen tarvitsemien tilojen antamista Länsi-Uudenmaan muiden kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen?

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä:

- Hyvinvointialueen käynnistyminen, säästöpainet ja vuokrasopimusten päättymisen (2025; optio 2026) ovat lisänneet epävarmuutta järjestöjen tiloissa. Osa järjestöistä on ajautunut vaikeuksiin tilavuokrien maksujen osalta.
- Espoossa on kartoitettu kaupungin omistamia mahdollisia järjestötiloja yhdessä Tilapalvelujen kanssa; tavoitteena on löytää tyhjiä tiloja ja selkeyttää tilojen käyttöä sekä kustannusvastuita.
- Kaupunkitasoinen linjaus kuntalaiskäytöstä hyväksyttiin 20.4.2026: periaatteet eri toimijaryhmien tilojen käytölle sekä hinnoittelulle, huomioiden tilojen pääkäyttäjien tarpeet ja budjetoinnin aikajänne.
- Eläkeläisjärjestöille on löydetty ratkaisuja: Valtuustotalon ryhmähuoneet maksutta syksystä 2026, päiväsaikaan vapaita nuorisotilavuoroja sekä LUVN:n maksuttomat tilat neljässä palvelukeskuksessa.
- Vuonna 2026 pilotoidaan Olarin Olohuone -yhteisötaloa; kaupunki kattaa tilakulut ja ostaa operaattoripalvelun yhdistykseltä, vuosikustannus noin 135 000 € ja toiminta arvioidaan loppuvuonna.

Valtuustokysymyksessä on tuotu esille huoli järjestöjen toimintaedellytyksistä nykyisessä tilanteessa. Kunnilla on lakisääteinen velvollisuus toimia hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kuntalain 1 § ja 22 § velvoittavat kuntia myös edistämään hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työtä tekevien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vaikutusmahdollisuuksia. Järjestöillä on tärkeä rooli hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi, sillä järjestöt työskentelevät lähellä kansalaisen arkea. Järjestötoiminnassa ihmisillä on mahdollisuus osallistua yhteiskunnan toimintaan ja erilaisiin harrastuksiin.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

1. Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä, jotta järjestöissä on vuoden 2026 alussa tieto, missä tiloissa järjestöt toimivat tulevina vuosina?

Hyvinvointialueen toiminnan alkamisen jälkeen toimintaympäristössä on tapahtunut suuria muutoksia. Uuden organisaation toiminnan polkaiseminen käyntiin sekä samanaikaiset säästövelvoitteet globaalien tapahtumien sekä Suomen hallituksen päätösten myötä on aiheuttanut epäselvyyttä järjestöille. Hyvinvointialue on ollut velvoitettu vuokraamaan kunnilta tiloja, jotka edelleen ovat kaupungin omistuksessa. Näiden vuokra-aika on loppunut vuoteen 2025. Vuokrauksia on ollut mahdollista jatkaa lain puitteissa myös optiovuoden 2026 ajan. Osasta tiloja käydään tällä hetkellä edelleen neuvotteluita Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (LUVN) ja Espoon välillä. Osa järjestöistä on ajautunut vaikeuksiin tilavuokrien maksujen osalta. Käytännössä järjestöt joutuvat joko lopettamaan toimintansa, irtisanomaan työntekijöitä tai vähentämään toimintaa.

Tilakartoitus Espoon kaupungin omistamista tiloista

Hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen tiimi sai valtuustokirjauksessa tehtävän selvittää tila-asioita Espoossa. Työhön osoitettiin 0,5 htv henkilöresurssi vuoden 2025 loppuun. Vuoden 2025 aikana kartoitettiin yhteistyössä Tilapalvelujen kanssa Espoon kaupungin omistamia tiloja. Tilapalvelut-liikelaitoksella, joka hallinnoi kaupungin omistamia toimitiloja, on toimitiloissaan jonkin verran tyhjiä tiloja, joiden käyttö on mahdollista, kun sopiva vuokranmaksaja löytyy. Elinkeino ja kilpailuvirasto seuraa toimitiloista perittävien vuokrien määrää markkinoiden vääristymisen ehkäisemiseksi. Kaupungin omien tilojen kartoitus on myös Espoon kaupungin tahtotila, sillä järjestöavustuksen myöntäminen ulkopuolisten tilojen vuokranmaksuun ei ole Espoon kaupungin toiminnan kannalta järkevin vaihtoehto. Tilakartoitus pitää sisällään monisivuisen Excel-taulukon, johon on listattu erilaiset tilatyypit, tilan omistaja, päävuokralainen, tilan hallinnoija, tilan käyttötarkoitus, kustannukset käyttäjille, varausjärjestelmä, tilan käyttöaika, kulunvalvonnan ratkaisut, luovutus- ja käyttöperiaatteista vastaava taho sekä kuntalaiskäyttömahdollisuus.

Kaupunkitasoinen linjaus tilojen kuntalaiskäytöstä

Kaupunkitasoinen yleislinjaus kuntalaiskäyttöön tarkoitettujen tilojen käytöstä on hyväksytty Konserni- ja tilajaostossa 20.4.2026. Linjauksessa määritellään yhteiset periaatteet muun muassa poliittisten ja uskonnollisten toimijoiden, kotoutumista edistävien toimijoiden, sekä seniori-, vammais- ja muiden hyvinvointia, terveyttä ja osallisuutta edistävien toimijoiden tilojenkäytölle kaupungin eri tilatyypeissä. Linjauksen mukaisesti kussakin tilatyypissä huomioidaan ensisijaisesti tilan pääkäyttäjän oman

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

kohderyhmän tarpeet ja näiden lisäksi pyritään kaupunkitasoiseen yhteneväisyyteen yllä mainittujen toimijoiden tilojenkäyttömahdollisuuksissa ja käytön hinnoittelussa.

Mikäli järjestöille luovutetaan tilat maksutta, se käytännössä tarkoittaa, että tulosityksiköt maksavat järjestöjen tilat omasta budjetistaan (sisältäen mm. siivouksen ja kulunvalvonnan). Tämä edellyttää budjetointia tulosityksien käyttösuunnitelmaan jo 1,5 vuotta etukäteen. Yleislinjauksella selkiytetään myös näiden kustannusvastuiden osoittamista oikealle vastuuyksikölle.

Räätälöityjä ratkaisuja eläkeläisjärjestöjen tilapulaan

Eläkeläisjärjestöjen tila-ahdingon ratkaisuksi on löytynyt Valtuustotalon ryhmähuoneet, joita eläkeläisjärjestöt voivat käyttää maksutta syksystä 2026 alkaen. Kohderyhmänä on erityisesti ne eläkeläisjärjestöt tai toimijat, jotka ovat kokoontuneet Espoontorin palvelukeskuksessa.

Hyvinvointialueen tekemä Espoontorin vuokrasopimus päättyy 30.6.2026 uuden ruokamarketin rakentamisen vuoksi. Siellä kokoontuneet järjestöt saavat korvaavat tilat Valtuustotalolta. Valtuustoryhmien puheenjohtajat ovat suhtautuneet ryhmähuoneiden käyttöön erittäin myönteisesti.

Lisäksi Nuorisotiloilla on päiväsaikaan tyhjiä käyttövuoroja, joita eläkeläisjärjestöt voivat hakea pienimuotoiseen kokous- tai kokoontumistoimintaan maksutta. Kuntalaiskäyttöön tarkoitettuja nuorisotiloja löytyy Espoosta Haukilahdesta, Kalajärveltä, Karakalliosta, Karhusuolta, Kauklahdesta, Kirkkojärveltä, Kivenlahdesta, Leppävaarasta, Mankkaalta, Matinkylästä, Nöykkiöstä, Opinmäeltä, Perkkäalta, Saunalahdesta, Soukasta, Suvelasta (myös ruotsinkielinen nuorisotila) sekä Tapiolasta.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue tarjoaa edelleen maksuttomia tiloja eläkeläisjärjestöjen käyttöön neljässä eri palvelukeskuksessa (Tapiola, Leppävaara, Soukka, Kauklahti). Näiden tilojen käyttöehdoista sekä rahoituksesta vastaa siis hyvinvointialue.

Tilapilotti Olarin Olohuone

Yhteisöllisyyden ja paikallisen asukasosallisuuden vahvistamiseksi pilotoimme vuoden 2026 aikana yhteisötalo-mallia Olarin Talvipuutarhan entisellä nuorisotilalla. Tila on nimetty nykyisellään Olarin Olohuoneeksi. Yhteisötalo-mallin ajatuksena on, että kaupunki huolehtii tilan kuluista (mm. tilavuokra, siivous, yms.) ja ostaa yhteisötalon operaattoripalvelut yhdistykseltä, joka huolehtii käytännön toiminnan pyörittämisestä. Yhteisötalo-malli mahdollistaa eri järjestöjen sekä yksittäisen kuntalaisten kerhojen ja avoimen toiminnan mahdollistamisen tiloissa maksutta.

Toimintaa on kuvattu tarkemmin täällä: Tilapilotti - Emy
Yhteisötalon toiminta edellyttää yhteyshenkilöä Espoon kaupungilta sekä budjetointia toiminnan jatkamiseksi. Kustannukset Olarin olohuoneen

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

osalta on vuosittain noin 135 000 euroa, jotka pitävät sisällään tilan vuokratulot (60 000 e), operaattorikustannukset (35 000 e), kaupungin tilakoordinaattorin palkkakulut 0,5 htv (30 000 e) sekä juoksevia kuluja (siivous, ensiapuvälineet, avaimet, mahdolliset korjaukset yms. 10 000 e). Vuodelle 2026 käynnistämiskustannukset ovat olleet hieman suuremmat mm. kalustamisen vuoksi.

Olarin olohuoneen toimintaa arvioidaan loppuvuodesta. Toimintaa arvioidaan operaattorin keräämän datan sekä opinnäytetyön avulla. Ensimmäisten kuukausien käyttäjäkokemukset ovat olleet rohkaisevia.

Selvitystä on valmisteltu maaliskuusta 2025 alkaen ja selvitystyö osoittautui matkan varrella huomattavasti laajemmaksi ja monimutkaisemmaksi kuin alun perin arveltiin, minkä vuoksi työ on ollut hidasta. Työtä ei ole ollut mahdollista nopeuttaa käytössä olleella henkilöresurssilla. Kaupungin tilat ovat hyvin monimuotoisia ja järjestöjen tilatarpeet keskenään erilaisia, jolloin yksi malli ei palvele kaikkia.

2. Miten Espoo voisi edistää järjestöjen tarvitsemien tilojen antamista Länsi-Uudenmaan muiden kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen?

Lohjan esimerkki yhdistyksille myönnettävästä hyte-statuksesta on hyvä. Lohjan kaupunki tukee hyte-statuksen saaneita yhdistyksiä antamalla mm. koulujen opetustiloja, yhdistyksen talon tiloja tai kulttuuritalon salia maksutta käyttöön. Hyte-statusta haetaan ja se edellyttää yhteistyösopimuksen allekirjoittamista kaupungin kanssa. Espoossa vastaavanlaisen toimintamallin käyttöönotto on mahdollista, mutta se vaatii omistajuuden osoittamisen lisäksi resurssointia tilojen vuokratukustuksiin ja toiminnan koordinointiin. Tällä hetkellä hyvinvoinnin, terveyden ja osallisuuden edistämisen järjestöavustuksista on myönnetty vuokra-avustuksia järjestöille. Vuonna 2025 vuokra-avustuksia jaettiin 115 000 euroa ja vuodelle 2026 summan on arvioitu nousevan noin 150 000 euroon.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 158

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

69/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle. Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallitus 09.02.2026 § 37

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valtuusto 23.2.2026 § 25

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Värmälä Partasen ym. kannattamana ehdotti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun seuraavin perusteluin:

Eläkeläisyhdistykset tarvitsevat kiireellisesti tietoja kokoontumistiloistansa. Valtuustokysymysvastauksesta ei selviä, että yhdistykset tulevat saamaan tarvitsemansa tilat.

Puheenjohtaja totesi, että koska on tehty kannatettu palautusehdotus, on seuraavien puhujien keskitettävä puheenvuoronsa asian palauttamiseen.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

70/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 158
§ 184

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko palautusehdotus hyväksyä yksimielisesti.

Koska palautusehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi valtuuston hyväksyneen sen yksimielisesti.

Päätös

Valtuusto:

Asia palautettiin yksimielisesti uudelleen valmisteluun seuraavin perusteluin:

Eläkeläisyhdistykset tarvitsevat kiireellisesti tietoja kokoontumistiloistansa. Valtuustokysymysvastauksesta ei selviä, että yhdistykset tulevat saamaan tarvitsemansa tilat.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 184

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Johanna Värmälän ym. 4.12.2025 jättämään valtuustokysymykseen järjestöjen toimitiloista ja kaupungin tuesta järjestöille ja toteaa kysymykseen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

71/144

Kaupunginhallitus

§ 158

11.05.2026

Kaupunginhallitus

§ 184

25.05.2026

Valtuusto

08.06.2026

Oheismateriaali

- Kv-kysymys Miten Espoo voisi nopeuttaa järjestöjä koskevaa tilaselvittelyä ja edistää tilojen antamista muiden Länsi-Uudenmaan kuntien hyviä toimintamalleja hyödyntäen?, Värmälä Johanna + 27 kvalt.

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

72/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 196

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 1690/12.01.00/2026

Valtuusto 08.06.2026

13

Valtuustokysymys lukioiden kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämistä Espoossa

Valmistelijat / lisätiedot:
Turpeinen Jaakko
Saloranta-Eriksson Outi
Tuulosniemi Susan
Metsola Maija
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Walls ym. 20.4.2026 jättämään valtuustokysymykseen lukioiden kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämistä Espoossa sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustokysymys

Mika-Erik Walls ja 13 muuta kaupunginvaltuutettua ovat 20.4.2026 jättäneet valtuustokysymyksen lukioiden kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämistä Espoossa. Valtuustokysymyksessä esitetään kaupunkitasoisen kurssitarjottimen mahdollisuuksien tarkastelua opiskelijoiden yhdenvertaisten ja mahdollisimman laajojen opintopolkujen turvaamiseksi seuraavilla kysymyksillä:

1. Millainen on Espoon lukioiden nykyinen käytäntö kurssiyhteistyössä ja kurssien tarjoamisessa yli lukiorajojen?

2. Onko Espoossa selvitetty tai suunniteltu kaupunkitasoisen yhteisen (sähköisen) kurssitarjottimen käyttöönottoa, vastaavasti kuin Helsingissä?
3. Miten Espoo varmistaa, että opiskelijoilla on mahdollisuus valita myös harvinaisempia aineita ja syventäviä kursseja tilanteessa, jossa oman lukion opiskelijamäärä ei riitä ryhmän toteuttamiseen?
4. Miten digitaalisia ja hybridiopetuksen ratkaisuja hyödynnetään tällä hetkellä lukioden välisessä kurssitarjonnassa, ja miten niiden käyttöä aiotaan kehittää?
5. Aikooko Espoo kehittää lukioden välistä yhteistyötä siten, että opiskelijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet laajaan kurssitarjontaan paranevat koko kaupungin tasolla ja samalla kaikissa kaupunkikeskuksissa?

Vastaus valtuustokysymykseen

Tiivistelmä:

1. Yleisenä käytäntönä lukiot jakavat opetustarjontaansa muiden lukioden opiskelijoille, mikäli opintojaksolla on tilaa.
2. Lukioden omaa verkkokurssitarjontaa ei ole aktiivisesti kehitetty, koska lukioissa hyödynnetään Espoon aikuislukion verkkokursseja. Itsenäisen verkkolukiotarjonnan luominen vaatii alussa merkittävästi resursseja, henkilöstövoimavaroja sekä aikaa.
3. Etä- ja hybridiopetus tarjoaa ratkaisuja joihinkin opintoihin, kuten pieniin kieliryhmiin. Opiskelijoilla on hyvät mahdollisuudet osallistua toisten, lähellä sijaitsevien lukioden opintojaksoille, jos niillä on tilaa.
4. Kts. kohdat 3 ja 5.
5. Tavoitteena on kehittää ja monipuolistaa opetuksen järjestämistä siten, että lukiolaisten mahdollisuudet valita opintoja muista Espoon lukioista, esimerkiksi jaettuja kurssitarjottimia hyödyntämällä, lisääntyvät. Selvitys Helsingin verkkolukion kanssa mahdollisesti tehtävästä yhteistyöstä on työn alla.

Espoon lukioden nykyinen käytäntö kurssiyhteistyössä ja kurssien tarjoamisessa yli lukiorajojen

Jokaisella lukiolla on omat kurssitarjottimensa, joista ne voivat tarpeen mukaan avata opintojaksoja myös muiden lukioden opiskelijoiden valittaviksi. Erityisesti pakolliset opintojaksot ovat Espoon lukioissa niin täynnä, että muiden lukioden opiskelijoiden vastaanottaminen niille ei yleensä ole mahdollista. Yhteiset, kaikille lukioille avoimet tarjottimet ovat lukiokoulutuksessa käytössä oman äidinkielen ja vähemmistöuskontojen opinnoissa. Myös mm. kielten opintojaksoja on laajasti tarjolla jaettujen kurssitarjottimien kautta.

Lähekkäin sijaitsevien lukioden välillä voi olla sovittuna, että toisen lukion opiskelijat osallistuvat aina toisen lukion järjestämille tietyn oppimäärän

opintojaksoille. Tämä on perusteltua erityisesti silloin, kun molemmissa lukioissa on melko vähän tiettyä oppimäärää opiskelevia opiskelijoita.

Etä- ja hybridiopetusta annetaan Espoon lukion omien opettajien opettamana vähän. Esimerkiksi A-espanjan sekä muutamien muiden kielten opiskelu on kuitenkin mahdollista etäyhteydellä. Etä- ja hybridiopetuksen laajempi hyödyntäminen merkitsisi muutosta niin opettajien työskentelyyn kuin nuorten opiskeluun. Toistaiseksi tähän ei ole aktiivisesti pyritty.

Suurin osa lukioista sijaitsee melko lähellä toisiaan, mikä mahdollistaa osallistumisen myös toisen lukion opintojaksoille paikan päällä, mikäli ryhmässä on tilaa. Opiskelijat eivät kuitenkaan ole kovin innostuneita siirtymään päivän aikana lukiosta toiseen.

Päivälukioiden opiskelijat voivat rehtorin luvalla opiskella Espoon aikuislukion verkko-opintojaksoilla yksittäisiä opintojaksoja. Vuonna 2025 Espoon lukiolaiset suorittivat verkko-opintoina 2148 opintopistettä.

Espoossa on vain yksi ruotsinkielinen lukio, Mattlidens gymnasium, jonka takia kurssiyhteistyö kaupungin sisällä ei ole mahdollista. Yhteistyötä tehdään tietyissä aineissa naapurikuntien kanssa esim. vähemmistöuskonnot.

Suunnitelmat sähköisen kurssitarjottimen käyttöönottamiseksi

Etä- ja hybridiopetuksen kehittäminen sekä verkkokurssien hyödyntäminen on ollut Espoon lukioiden kehittämiskohteena viime vuosina. Lukioiden omaa verkkokurssitarjontaa ei ole aktiivisesti kehitetty, koska Omnian kanssa on 2010-luvulla tehty sopimus Espoon aikuislukion verkkokurssien hyödyntämisestä. Etä- ja hybridiopetuksen vaihtoehtoja on selvitetty erityisesti liittyen sellaisiin opintojaksoihin, joissa lukiokohtaiset ryhmäkoot ovat jääneet pieniksi.

Tavoitteena on myös lisätä lukiolaisten mahdollisuuksia valita opintoja muista Espoon lukioista eli vahvistaa jaettujen kurssitarjottimien hyödyntämistä.

Espoon lukiokoulutus selvittää parhaillaan yhteistyömahdollisuuksia ja niiden kustannus- ja muita vaikutuksia Helsingin kaupungin verkkolukion kanssa, sillä itsenäisen verkkolukiotarjonnan luominen vaatii alussa merkittävästi resursseja, henkilöstövoimavaroja sekä aikaa. Yhteistyö verkkolukion etä- ja hybridiopetuksessa voisi parhaimmillaan mahdollistaa monipuolisemman opintotarjonnan niin suomen- kuin ruotsinkielisessä lukiokoulutuksessa.

Espoossa jokainen lapsi ja nuori voi onnistua ja yltää parhaimpaansa

1.2. Opinpolku kantaa – Oppimistulokset ovat Espoossa maan kärkitasoa ja nuorten työelämävalmiudet vahvistuvat.

1.3. Mahdollisuudet avautuvat – Monipuolinen osaaminen on mahdollinen kaikille taustasta riippumatta. Vähennämme segregatiota ja eriarvoisuutta lasten ja nuorten arjessa yhteisvoimin. Espoossa eriytetään myös ylöspäin, jotta jokaisella on mahdollisuus yltää parhaimpaansa.

Nuorisovaltuusto kannattaa Espoon lukioihin yhteistä kaupunkitasoista kurssitarjontaa, jotta kaikilla opiskelijoilla olisi yhdenvertaiset mahdollisuudet valita kurseja riippumatta siitä, missä lukiossa opiskelee. Lisäksi se korostaa, että opiskelijoita tulee kuulla kehittämistyössä. Nuorisovaltuuston lausunto valtuustokysymykseen on luettavissa oheismateriaalina.

Kasvun ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan opiskelijoiden kurssivalikoiman ja opintojen joustavuuden lisäämiseksi lukioden välistä yhteistyötä kurssitarjonnan ja hybridiopetuksen osalta tulee kehittää ja lisätä. Lisäksi tulee selvittää mahdollisuudet tehdä yhteistyötä Helsingin verkkolukion kanssa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 196

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mika-Erik Walls ym. 20.4.2026 jättämään valtuustokysymykseen lukioden kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämisestä Espoossa sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely**Päätös**

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

76/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 196

25.05.2026
08.06.2026

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys lukioiden kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämisestä Espoossa
- Nuorisovaltuuston lausunto valtuustokysymykseen lukioiden kaupunkitasoisen kurssitarjottimen kehittämisestä Espoossa

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

77/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 143
§ 159
§ 185

27.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 841/10.04.00/2026

Valtuusto 08.06.2026

14

Valtuustokysymys Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä

Valmistelijat / lisätiedot:
Savolainen Anne

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustokysymys

Valtuutettu Mikko Laakso ja 25 muuta valtuutettua ovat jättäneet 23.2.2026 valtuustokysymyksen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä. Valtuustokysymyksessä todetaan, että Espooseen valmistui vuonna 2025 yhteensä 2426 uutta asuntoa. Näistä 1113 oli valtion tukemia vuokra- ja asumisoikeusasuntoja, eli yli 45 prosenttia valmistuneista asunnoista oli veronmaksajien tukemia. Valtion tukemia vuokra-asuntoja oli näistä 862, mikä tarkoittaa noin 35 prosenttia uusista asunnoista. Uusia omistusasuntoja valmistui vain 578 kappaletta, mikä tarkoitti 23 prosenttia uusista asunnoista. Espoo on asettanut maankäytön periaatteissaan tavoitteeksi, että noin 20 % uudesta asuntotuotannosta saa olla valtion

Kaupunginhallitus	§ 143	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 159	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 185	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

tukemaa asuntotuotantoa. Valtion tukemia pitkän korkotuen vuokra-asuntoja saisi olla korkeintaan 15 prosenttia uusista asunnoista.

Lisäksi valtuustokysymyksessä todetaan, että nykyinen tuetun asuntotuotannon taso ylittää yli kaksinkertaisesti kaupunginvaltuuston asettamat tavoitteet ja vie kaupunkia sellaiseen suuntaan, johon valtuusto ei ole sitä halunnut viedä. Viime vuonna valmistunut tuetun asumisen määrä ylittäisi tuetun vuokra-asumisen määrälliset tavoitteet jopa rakentamisen huippusuhdanteessa, sillä kovimpinakin rakentamisen vuosina kokonaistuotanto on ollut 5500 asuntoa. Se kertoo epäonnistumisesta tuetun asumisen puolloissa ja siitä, että valtuuston hyväksymiä asumisen ja maankäytön periaatteita ei ole noudatettu.

Valtuustokysymyksessä kysytään, miksi nyt valmistunut asuntotuotanto on ylittänyt niin merkittävällä tavalla valtuuston asettamat tavoitteet siitä, että uudesta asuntotuotannosta 20 % saa olla valtion tukemaa asuntotuotantoa (sisältäen sekä pitkän ja lyhyen korkotuen että asumisoikeusasunnot) ja korkeintaan 15 % valtion tukemaa pitkän korkotuen vuokra-asuntotuotantoa. Lisäksi valtuustokysymyksessä kysytään, mihin korjaaviin toimenpiteisiin kaupunginhallitus aikoo ryhtyä, jotta uudessa asuntotuotannossa noudatetaan kaupunginvaltuuston hyväksymiä asumisen ja maankäytön periaatteita.

Vastaus valtuustokysymykseen

Espooseen toteutunut asuntotuotanto

Valtuuston kesäkuussa 2023 hyväksymien asumisen ja maankäytön periaatteiden yhtenä tavoitteena on, että Espoon kaupunki huolehtii tontinluovutuksissa ja maankäyttösopimuksissa kohtuuhintaisen asuntotuotannon toteutumisesta siten, että noin 20 % asuntotuotannosta on valtion tukemia pitkäaikaisella (40 vuoden) korkotukilainalla toteutettavia vuokra-asuntoja ja asumisoikeusasuntoja tai muita valtion tukemia eri rahoitusmalleilla toteutettavia asuntoja, kuitenkin vähintään MAL-sopimuksessa hyväksytyt mukaisesti. MAL-sopimuksessa 2020-2023 Espoon asuntotuotantotavoite oli 3 300 asuntoa vuodessa, josta valtion tukeman korkotukituotannon osuuden tuli olla 30 prosenttia. Sitä edeltäneessä MAL-sopimuksessa 2016-2019 asuntotuotantotavoite oli 3 000 asuntoa, josta myös 30 % tuli olla valtion tukemaa tuotantoa.

Vuosina 2020-2023 Espooseen valmistui 20 724 asuntoa, joista valtion tukemia asuntoja oli 3 724 (18 % asuntotuotannosta). MAL-sopimuksen mukaista valtion tukemien asuntojen määrällistä tavoitetta (990 asuntoa vuodessa) ei saavutettu. Kyseisinä vuosina hyväksyttiin useita maankäyttösopimuksia ja luovutettiin tontteja valtion tukemaan asuntotuotantoon MAL-sopimuksen mukaisesti.

Kaupunginhallitus	§ 143	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 159	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 185	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Vuosina 2024-2025 valmistui 5 694 asuntoa, joista valtion tukemia asuntoja oli 2 220 (39 % asuntotuotannosta). Vuonna 2024 valmistuneiden valtion tukemien asuntojen rakentaminen oli aloitettu vuosina 2021-2023. Niiden kaavat maankäyttösopimuksineen oli hyväksytty kaupunginhallituksessa pääosin vuosina 2019-2022 ja päätökset tontin vuokrauksista tehty elinkeino- ja kilpailukykyjaostossa vuosina 2020-2021. Vastaavasti vuonna 2025 valmistuneiden valtion tukemien asuntojen rakentaminen oli aloitettu vuosina 2023-2024, kaavat maankäyttösopimuksineen hyväksytty vuosina 2020-2022 ja päätökset tontin vuokrauksista tehty vuonna 2023.

Espoo-tarinassa 2025-2029 linjattiin, että asuinalueita tulee kehittää kokonaisuuksina huomioiden muun muassa monipuolinen asuntotarjonta perheille ja yksin asuville sekä omistus- ja vuokra-asumisen tasapaino. Tavoitteena on lisätä omistusasuntojen tarjontaa ja välttää valtion tukeman asuntorakentamisen keskittymien muodostumista. Espoon tontinluovutuksissa ja maankäyttösopimuksissa on jo pitkään toteutettu asuntojen hallintamuotojen sosiaalista sekoittamista. Valtion tukemaan tuotantoon osoitetaan tontit siten, ettei keskittymiä asuinalue- ja korttelitasolla muodostu.

Asuntomarkkinoiden matalasuhdanne on vähentänyt viime vuosina vapaarahoitteisen asuntorakentamisen määrää ja samalla nostanut valtion tukeman asuntotuotannon osuutta uudistuotannossa. Sama ilmiö on havaittavissa muissakin suurissa kaupungeissa. Uusia kaava-alueita on käynnistynyt valtion tukemalla tuotannolla, mutta pidemmällä aikavälillä valtion tukemien asuntojen osuus asuntotuotannosta tasoittuu. Asumisen rakennusoikeutta sisältäviä uusia kaavoja on hyväksytty viime aikoina vain muutamia. Vuosina 2024-2025 hyväksytyissä kaavoissa ainoastaan yhdessä maankäyttösopimuksessa on velvoite toteuttaa valtion tukemaa asuntotuotantoa ja kohderyhmänä on opiskelijat. Uusia tontteja ns. tavalliselle valtion tukemalle asuntotuotannolle ei siten ole tullut. Vuosina 2024-2026 haetusta rakennusluvista noin 1 800 asuntoa ei ole vielä rakenteilla. Näistä on tämänhetkisen tiedon mukaan valtion tukemia vuokra-asuntoja 617 vapaarahoitteista vuokra-asuntoja 537 asuntoa ja omistusasuntoja 646. Lisäksi vuonna 2023 ja sitä aiempina vuosina haetuissa rakennusluvista on vielä noin 2 250 asuntoa aloittamatta, joista tämänhetkisen tiedon mukaan on vapaarahoitteisia vuokra-asuntoja 1 016 ja omistusasuntoja 1 234.

Espoo-tarinan linjauksia sekä asumisen ja maankäytön periaatteita noudatetaan, ja tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan vuosittain kaupunginhallituksen jaostoille.

Kaupunginhallitus	§ 143	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 159	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 185	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Espoon Asuntojen asuntotuotanto

Espoo-tarinassa 2025-2029 todetaan, että Espoon Asunnoille luovutetaan jatkossakin tontteja. Espoon Asunnoille asetetun tavoitteen mukaan, sen olisi tullut aloittaa viimeisen kymmenen vuoden aikana (vuosina 2016-2025) yhteensä 3 500 asuntoa. Asuntojen aloitustavoite oli vuosina 2016-2017 sekä 2023-2025 keskimäärin 300 asuntoa ja vuosina 2018-2022 keskimäärin 400 asuntoa vuodessa. Espoon Asunnot on käynnistänyt 3 000 asunnon rakentamisen eli keskimäärin 300 asuntoa vuodessa aikavälillä 2016-2025. Lähivuosina Espoon Asunnot ei tule saavuttamaan 300 asunnon vuosialoitustavoitetta. Tämänhetkinen arvio Espoon Asuntojen aloituksille vuosina 2026-2028 on keskimäärin 180 asuntoa vuodessa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 159

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallitus 27.04.2026 § 143

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

81/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 143
§ 159
§ 185

27.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Aaltosen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydälle panosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska pöydällepanoehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen hyväksyneen sen.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 185

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Mikko Laakson ym. 23.2.2026 jättämään valtuustokysymykseen Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä sekä toteaa kysymyksen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

82/144

Kaupunginhallitus

§ 143

27.04.2026

Kaupunginhallitus

§ 159

11.05.2026

Kaupunginhallitus

§ 185

25.05.2026

Valtuusto

08.06.2026

Oheismateriaali

- Valtuustokysymys Espoon asuntotuotannosta ja korjaavista toimenpiteistä

Tiedoksi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Asianumero 4364/14.07.00/2025

Valtuusto 08.06.2026

15

Valtuustoaloite maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamisesta työelämälähtöisellä kielikoulutuksella

Valmistelijat / lisätiedot:
Kangas Ulla
Salmi-Rautiainen Saara
Silfver Olga
Taipale Nina
Soinio Giedre
Rouru Anna-Mari
Hagman Noora
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Anja Miettisen ym. 17.11.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamiseen työelämälähtöisellä kielikoulutuksella.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Anja Miettinen ja 34 muuta valtuutettua ovat tehneet 17.11.2025 valtuustoaloitteen maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamisesta työelämälähtöisellä kielikoulutuksella. Aloitteessa esitetään, että Espoon kaupunki laajentaa

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

kielikoulutustarjontaa työttömille maahanmuuttajataustaisille nuorille. Lisäksi esitetään selvitystä maahanmuuttajataustaisten lasten ja nuorten kielitaidon kehityksen vahvistamisesta varhaiskasvatuksesta lähtien ja millaisia resursseja ja malleja tarvitaan jatkuvan ja yksilöllisen kielituen toteutumiseksi peruskouluissa ja nuorisotyöstä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tiivistelmä:

- Espoossa oli tammikuussa 2026 yhteensä 1 411 vieraskielistä alle 30-vuotiasta työtöntä; kielitaidon haasteet koskevat kuitenkin vain osaa heistä ja tilanteet vaihtelevat koulutustaustan mukaan.
- Nykyiset kotoutumis- ja kielipalvelut ovat jo vahvasti työelämälähtöisiä ja pääosin hyvin saavutettavissa. Jos näitä lähdetään kehittämään, tulee määritellä kohderyhmät tarkasti.
- Nuorten palvelutarpeet edellyttävät segmentointia ja systeemistä yhteistyötä (oppilaitokset, hyvinvointialue, järjestöt ja työnantajat); uuden oman osaamiskeskuksen perustaminen vaatisi arviolta vähimmillään noin 700 000 euroa/vuosi, joten ensisijaisesti tulee arvioida nykyisten palvelujen kehittämistä.
- Yksi haasteista on, että osaa maahanmuuttajataustaisista nuorista ei tavoiteta nykyisten työllisyyspalveluiden kautta ja tarpeet ovat hyvin moninaisia, mikä edellyttää tarvelähtöistä segmentointia ja riittävästi resursoitua perustyötä eri toimijoiden kesken.
- Kielitaidon vahvistaminen on jo systemaattisesti huomioitu esi- ja perusopetuksessa sekä nuorisopalveluissa lainsäädännön, opetussuunnitelmien ja Espoon strategisten linjausten mukaisesti koko kasvun ja oppimisen polun ajan.
- Kasvun ja oppimisen toimialan arvion mukaan erillistä selvitystä ei ole tarpeellista tehdä, koska asia on jo katettu voimassa olevassa lainsäädännössä, opetussuunnitelmissa ja muissa opetusta ohjaavissa suunnitelmissa.

Maahanmuuttajataustaisten nuorten työnhakijoiden palvelut työllisyyspalveluissa

Tammikuussa 2026 Espoossa oli yhteensä 1 411 vieraskielistä alle 30-vuotiasta työtöntä työnhakijaa. Suurin osa heistä (527 nuorta) oli suorittanut toisen asteen koulutuksen, ja seuraavaksi eniten oli korkeasteen koulutuksen saaneita (313 nuorta). Pelkän perusasteen varassa oli 251 vieraskielistä nuorta työtöntä. On merkittävää, että pelkän perusasteen suorittaneiden työllisyys- ja työttömyysasteiden erot ovat pienempiä kotimaankielisten ja vieraskielisten välillä kuin kaikkien 18–29-vuotiaiden nuorten ryhmässä keskimäärin. Syyskuussa 2025 perusasteen varassa olevien kotimaankielisten nuorten työllisyysaste oli 34,5 % ja työttömyysaste 24,7 %. Vastaavat luvut vieraskielisillä olivat 32,3 %

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

(työllisyysaste) ja 23,5 % (työttömyysaste), eli heidän työttömyysasteensa oli jopa hieman pienempi kuin kotimaankielisillä.

Nuoren espoolaisen ilmoittautuessa työllisyyspalveluiden asiakkaaksi, kyseessä on nuoren palvelupolun ja turvaverkon loppupää. Koti, varhaiskasvatus, peruskoulu, toinen aste ja korkeakoulut pystyvät yleensä antamaan optimaaliset lähtökohdat nuoren työelämäpolulle, mutta silti on mahdollista, että erityisesti vaikeassa talouden suhdannetilanteessa nuori tulee työllisyyspalveluiden asiakkaaksi. Osaa maahanmuuttajataustaisista nuorista ei tavoiteta työllisyyspalveluiden nykyisten palveluiden kautta lainkaan. Työllisyyspalvelut ei yksin voi ratkaista maahanmuuttajataustaisten nuorten ongelmia, vaan on panostettava systeemiseen ja resursoinniltaan riittävään perustyöhön perusopetuksessa, oppilaitoksissa, muissa kaupungin toiminnoissa ja hyvinvointialueen palveluissa.

Mikäli halutaan, että maahanmuuttajataustaisille nuorille perustettaisiin oma osaamiskeskus, olisi hyvä varautua moniammatillisen tiimin ja sen työtä tukevien tilojen kustannuksiin. Hyvin niukasti resursoituna uusi moniammatillinen palvelu kustantaisi vähintään 700 000 euroa vuodessa. Osana nykyistä toimintaamme arvioimme jo nyt olemassa olevien palvelujen kehittämisessä miten maahanmuuttajataustaisia nuoria ja heidän moninaisia tarpeitansa voisi ottaa paremmin huomioon. Meillä on jo kehitetty osaamiskeskustoimintaa maahanmuuttajille (Omnian Osaamiskeskus OSKE ja Korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskus Koske) ja näitä malleja kehitetään edelleen. Jos maahanmuuttajataustaisille nuorille haluttaisiin kehittää täysin uusia koulutusratkaisuja, tulisi tunnistaa, mitkä ovat ne ratkaistavat tarpeet, joihin nykyiset palvelut eivät pysty vastaamaan. Tarvittaisiinko uusia palveluita vai tulisiko pikemminkin tarkastella nykyisten palveluiden sisältöjä ja vaatimuksia? Lisäksi mahdollisessa uudessa kielikoulutuksessa kohderyhmä tulisi määritellä täsmällisesti. Maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymis- ja koulutusmahdollisuuksia kehitettäessä tulee huomioida myös ruotsinkieliset oppimispolut. Kehittämisen- ja toteutustyölle tulisi myös varmistaa riittävä rahoitus.

Maahanmuuttajataustaiset nuoret ovat laaja ja moninainen joukko, jossa kaikkien valmiudet ja osaamiset eivät ole samanlaisia. Kielitaito voi aidosti estää joidenkin maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymistä, mutta kielikoulutus ei ole enemmistölle maahanmuuttajataustaisista nuorista yleensä tarpeen. Useimmiten kielikoulutuksen tarpeita on pääosin kotoutuvilla nuorilla, eli vastikään Suomeen tulleilla. Nykyisellään kotoutujanuoret ohjataan pääsääntöisesti joko työvoimapolitiittiseen kotoutumiskoulutukseen tai Omnian maahanmuuttajanuorille suunnattuun kotoutumiskoulutukseen, Manu-koulutukseen. Kumpikin edellä mainittu kotoutumiskoulutus on sisällöltään jo nykyisellään vahvasti

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

työelämälähtöistä sisältäen urasuunnittelua ja työelämätietoutta. Tällä hetkellä koulutusta kotoutujille on hyvin tarjolla ilman pidempiä odotteluaikoja. Jos kotoutujanuorelta puuttuu peruskoulutuskinto, voidaan heitä ohjata myös aikuisten perusopetukseen.

Mikäli nuorilla on aidosti maahanmuuttajien kaltaisia ongelmia suomen kielen hallinnassa vielä kotoutumisajan jälkeen, heitä voi ohjata nykyisellään Omnian maahanmuuttajien osaamiskeskukseen tai korkeakoulutettujen maahanmuuttajien osaamiskeskukseen. Osaamiskeskusten fokus on vahvasti työhön suuntaava. Lisäksi kielitaidon vahvistamiseen on tarjolla myös esimerkiksi pidempään maassa olleiden kotoutumiskoulutus, jossa on samanlainen työelämäpainotus, kuin ns. tavallisessakin kotoutumiskoulutuksessa. Espoossa on tarjolla myös Omnian "Käytä suomea työssä"-S2 koulutuksia ja Omnian nuorten työpajojen Kielipaja. Jos opiskeluvälmiudet tai kielitaito eivät vielä riitä tutkintokoulutukseen, moni maahanmuuttajanuori käy TUVA-koulutuksen, jossa selkeytetään suuntaa opintoihin ja työelämään. Tavoitteena on, että näiden koulutusten aikana tai niiden päättymisen jälkeen kotoutuja voisi hakea jatko-opintoihin tai työllistyä. Lisäksi työnhakijoille on tarjolla kattavasti erilaisia työllisyyspalveluiden valmennuksia ikään ja taustaan katsomatta suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi. Myös moni maahanmuuttajataustainen nuori voi hyvinkin hyötyä näistä työelämään suuntaavista valmennuksista. Jos nuori tarvitsee enemmän tukea tilanteeseensa, hänet voidaan ohjata TYM-palveluun, jossa työllistymisen esteitä ratkotaan monialaisesti yhteistyössä Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen, Kelan ja työllisyyspalvelujen avulla.

Myös järjestöyhteistyössä tuetaan vieraskielisten nuorten työllistymistä ja osallisuutta. Diakonissalaitoksen Vamos Espoon Tie työhön – Way to work – hankkeen tarkoituksena on edistää vieraskielisten 18–35-vuotiaiden nuorten työllistymistä sekä työnantajien valmiuksia rekrytoida, perehdyttää ja työllistää vieraskielisiä nuoria. Lisäksi esimerkiksi järjestöistä, julkishallinnon toimijoista ja oppilaitosten edustajista koostuva KOTY-verkosto (kotoutujanuorten kotoutuminen ja työllistyminen) on edistänyt espoolaisten nuorten työllistymistä jo vuosien ajan. Tällä hetkellä verkoston toimintaa uudelleen järjestellään.

Työnantajayhteistyötä tehdään ja kehitetään myös maahanmuuttajien osalta jatkuvasti. Esimerkiksi kotoutumiskoulutuksiin kuuluvat pakollisina kieliharjoittelu ja työssäoppimisjakso sekä Espoon osaamiskeskustoiminnassa on runsaasti työnantajayhteistyötä jo nykyisellään. Osaamiskeskusten työkokeiluun sisältyy muun muassa työpaikalle jalkautuvan S2-opettajan tuki. Lisäksi työnantajien palvelukokonaisuutta on syksyn 2025 aikana vahvistettu perustamalla työnantajien aktiiviseen kontaktointiin keskittynyt työnantajaratkaisut-tiimi.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Lisäksi työnantajille suunnatut uudet taloudelliset tuet ovat kohdistettu erityisesti nuorten ja vieraskielisten työttömien palkkaamiseen. Jos nuoren tarve on kuitenkin sen kaltainen, että yleiskieli sujuu, mutta ammattisanasto, oman uran suunta, ammatilliset verkostot ja työelämätaidot vaativat työstämistä, niin voidaan tarvita erilaista palvelukokonaisuutta. Tämän kokonaisuuden on tärkeä tarjota espoolaisille nuorille paikka, jossa heidän potentiaaliinsa aidosti uskotaan. Hyvin monet elementit tällaisesta palvelusta löytyvät jo usein esimerkiksi ammatillisesta koulutuksesta, työvoimakoulutuksista, erilaisista valmennuksista ja matalan kynnyksen työnhaun tuesta.

Edellä esitetyn perusteella katsomme, että maahanmuuttajataustaiset nuoret saavat riittävää palvelua jo olemassa olevista osaamiskeskuksista ja muiden edellä mainittujen palvelujen kautta ja näitä olemassa olevia palveluja kehittämällä.

Lasten ja nuorten kielitaidon kehittyminen varhaiskasvatuksessa ja suomenkielisessä perusopetuksessa

Espoon suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa ja suomenkielisessä perusopetuksessa lasten ja nuorten kielitaidon kehittymistä edistetään systemaattisesti, pitkäjänteisesti ja laaja-alaisesti koko kasvun ja oppimisen polun ajan. Kansalliset opetussuunnitelmat sekä Espoon kaupungin strategiset painopisteet, joissa korostetaan kielen merkitystä oppimiselle, osallisuudelle ja yhdenvertaisille koulutusmahdollisuuksille, velvoittavat toteuttamaan kasvatusta ja opetusta, joka vahvistaa lasten ja nuorten kielitaidon kehitystä.

Esi- ja perusopetuksessa tarjotaan myös valmistavaa opetusta oppilaille, jotka tarvitsevat tukea kielitaidon vahvistamiseen. Henkilöstösuunnittelussa on varmistettava riittävän ja pätevän henkilöstön palkkaaminen. Nivelvaiheiden yhteistyö varmistaa, että kielellinen tuki muodostaa eheän jatkumon varhaislapsuudesta nuoruuteen. Nuorisopalveluissa, nuorten vapaa-ajan toiminnoissa tuetaan kouluissa tehtävää kasvatustyötä, myös kielitaidon ja lukemisen edistämistä.

Kasvun ja oppimisen toimialan näkemyksen mukaan selvitys on tarpeeton, sillä asia on jo huomioitu voimassa olevassa lainsäädännössä, opetussuunnitelmissa ja muissa opetusta ohjaavissa suunnitelmissa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 160

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Anja Miettisen ym. 17.11.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamiseen työelämälähtöisellä kielikoulutuksella.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:

Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto 27.04.2026 § 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Elinvoimajohtaja Heinaro Mervi

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto antaa selostusosan mukaisen lausunnon Anja Miettisen ym. 17.11.2025 jättämästä valtuustoaloitteesta maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamiseen työelämälähtöisellä kielikoulutuksella.

Päätös

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 187

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Anja Miettisen ym. 17.11.2025 jättämään

Kaupunginhallituksen työllisyys- ja kotoutumisjaosto	§ 21	27.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 160	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 187	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

valtuustoaloitteeseen maahanmuuttajataustaisten nuorten työllistymismahdollisuuksien parantamiseen työelämälähtöisellä kielikoulutuksella.

Käsittely

Esittelijän estyneenä ollessa asian esitteli kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Espoon kaupunki laajentaa kielikoulutustarjontaansa työttömille maahanmuuttajataustaisille nuorille ja käynnistetään selvitys jossa kartoitetaan miten kielitaidon kehitystä voidaan vahvistaa varha

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

90/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 186

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 341/07.02.01/2026

Valtuusto 08.06.2026

16

Valtuustoaloite sateenkaarilippu valtuustosaliin

Valmistelijat / lisätiedot:
Pajakoski Johanna

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksenaan valtuutettu Ella Immosen ym. 19.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen sateenkaarilippu valtuustosaliin sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Espoon kaupunki on Helsinki Priden yhteistyökumppani 2026. Sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöt kokevat edelleen monenlaisia ennakkoluuloja ja syrjintää, joihin on puututtava paremmin. Yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon edistäminen kuuluu kaupungin lakisääteisiin tehtäviin. Espoo on sitoutunut olemaan paikka, jossa jokainen saa elää turvallisesti omana itsenään. Yhdessä sopimiemme linjausten mukaan espoolaisuus merkitsee meille yhteenkuuluvuutta ja yhdenvertaisia perusoikeuksia. Espoo-tarinankin mukaisesti toimimme johdonmukaisesti syrjintää ja rasismia vastaan. Sukupuolten tasa-arvoiset mahdollisuudet koskevat kaikkia. Sateenkaari on yhdenvertaisuuden ja sukupuoli- ja seksuaalivähemmistöjen symboli. Espoon kaupunginvaltuuston salissa on Suomen lippu ja kaksi Ukrainan lippua. Lippuriviin sopisi myös sateenkaarilippu. Se olisi kaupungin arvojen mukainen, positiivinen viesti yhdenvertaisuudesta. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustoimikunta kävi keskustelun aiheesta, ja vaikka

viestinnälliset keinot tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden lisäämiseksi eivät yksin riitä, koemme tämän kuitenkin tärkeänä ja tarpeellisena eleenä. Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Espoon kaupunginvaltuuston saliin lisätään sateenkaarilippu.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Espoon kaupunki tekee aktiivista työtä yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja moninaisuuden edistämiseksi. Espoo-tarinan arvojen mukaisesti toimimme avoimesti, oikeudenmukaisesti, tasa-arvoisesti, yhdenvertaisesti, inhimillisesti ja suvaitsevasti. Kaikilla ihmisillä on lakiin perustuva oikeus yhdenvertaiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun Espoon kaupungin työntekijänä, kunnan palvelujen asiakkaana tai kuntalaisena. Aktiivinen viestintä ja asioiden esiin tuominen on tärkeä osa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä. Espoo-tarinan tavoitteet ohjaavat myös kaupungin viestintää ja strategian mukaisesta työstä sekä arvoista viestitään tiiviisti päivittäisen viestinnän yhteydessä. Yhdenvertaisuus nousee teemana esiin erityisesti siihen liittyvien teemapäivien sekä kaupungin Helsinki Pride - kumppanuuden myötä. Kaupunki liputtaa sateenkaarilipulla Helsinki Pride - viikolla sekä 17.5. IDAHOBIT-päivänä. Liputus järjestetään myös valtuustosalissa valtuuston kesäkuun kokouksessa (Pride-kuukausi) sekä toukokuussa, mikäli valtuuston kokous osuu IDAHOBIT-päivälle (17.5.).

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 16.3.2026 § 90

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksenaan valtuutettu Ella Immosen ym. 19.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen sateenkarilippu valtuustosaliiin sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Marttila Sistosen ym. kannattamana esitti, että asia palautetaan uudelleen valmisteluun siten, että sateenkaarilippu viedään valtuustosaliiin kesäkuun valtuuston kokoukseen (Pride-kuukausi) sekä toukokuussa, mikäli valtuuston kokous osuu IDAHOBIT-päivälle (17.5.). Keskustelun palautuksesta päätyttyä puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän ehdotuksesta poikkeava palautusta koskeva ehdotus, jonka johdosta on äänestettävä. Puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen 11 äänellä 3 ääntä vastaan hyväksyneen Marttilan palautusehdotuksen. Äänestyslista on pöytäkirjan liitteenä

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

92/144

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 186

25.05.2026
08.06.2026

Päätös

Kaupunginhallitus:

Asia palautettiin uudelleen valmisteltavaksi siten, että sateenkaarilippu viedään valtuustosaliin kesäkuun valtuuston kokoukseen (Pride-kuukausi) sekä toukokuussa, mikäli valtuuston kokous osuu IDAHOBIT-päivälle (17.5.).

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 186

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksenaan valtuutettu Ella Immosen ym. 19.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen sateenkarilippu valtuustosaliin sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän estyneenä ollessa asian esitteli kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

93/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161
§ 188

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 342/14.07.00/2026

Valtuusto 08.06.2026

17

Valtuustoaloite selvitys ja ohjeistus työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Takala Jutta
Perälä Kaisu
Peltomäki Paula
Pulkkinen Jyrki
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Elina Saarentauksen ja ym. valtuutetun 19.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja ohjeistus työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi, sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutetut Elina Saarentaus sekä 26 muuta valtuutettua ovat jättäneet 19.1.2026 päivätyn valtuustoaloitteen työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi.

Aloitteessa esitetään seuraavat kysymykset koskien työvoiman hyväksikäytön torjumista:

1) Espoon on laadittava selkeät ja sitovat ohjeistukset työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi Espoon kaupungin toiminnassa, alihankintaketjuissa ja hankinnoissa.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161

11.05.2026

§ 188

25.05.2026

08.06.2026

- 2) On selvitetävä, onko alihankintaketjujen pituutta syytä rajoittaa.
- 3) On ohjeistettava, että kaikissa tehtävissä sopimuksissa edellytetään työehtosopimusten noudattamista koko hankintaketjun osalta.
- 4) Espoon viranhaltijoiden on myös tehtävä aktiivisesti yhteistyötä viranomaisten kanssa hyväksikäyttötapausten estämiseksi ja uhrien auttamiseksi.

Aloitteessa tuodaan esiin, että Suomessa työskentelee monia ulkomaalaisia ihmiskaupan uhreja. He saapuvat vakavasti velkaantuneina jouduttuaan maksamaan kynnysrahan halpatyövoiman välittäjille. Heitä on töissä monilla aloilla, joiden liiketoiminta kytkeytyy tiiviisti julkisiin toimialoihin ja niiden hankintoihin ja budjettiin. Aloitteessa todetaan, että ulkomaisten työntekijöiden hyväksikäyttö on yleistä sekä järjestelmällistä. Yrittäjille ja ihmiskauppiaille annetut tuomiot ovat aivan liian lieviä. Toiminnasta kärsivät myös rehelliset yrittäjät ja työnantajat, jotka joutuvat kilpailemaan riistävää työtä hyödyntävien yritysten kanssa. Työsuojeluviranomaisilla on usein rajalliset mahdollisuudet havaittujen väärinkäytösten estämisessä. Kunnilla on tärkeä asema työvoiman hyväksikäytön ja ihmiskaupan estämisessä.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

- 1) Espoon on laadittava selkeät ja sitovat ohjeistukset työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi Espoon kaupungin toiminnassa, alihankintaketjuissa ja hankinnoissa.

Espoon kaupungin rekrytoinneissa ja palvelussuhteissa

Espoon kaupungin rekrytointikäytännöt perustuvat avoimuuteen, yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen. Rekrytoinnilla on keskeinen rooli työelämän hyväksikäytön ennaltaehkäisyssä, ja kaupunki pyrkii ehkäisemään epäasiallisia käytäntöjä jo rekrytointivaiheessa selkeiden ja ohjeistettujen toimintatapojen avulla.

Espoossa on käytössä anonyymi rekrytointi, joka tukee hakijoiden tasavertaista kohtelua ja vähentää syrjinnän riskiä. Rekrytointi toteutetaan ohjeistettuna ja keskitetysti tuettuna, mikä vahvistaa rekrytointiprosessien yhdenmukaisuutta ja läpinäkyvyyttä.

Työpaikkailmoituksissa määritellään selkeät kelpoisuusvaatimukset ja tehtäväkohtaiset valintaperusteet, ja hakijoiden arviointi perustuu ennalta asetettuihin kriteereihin sekä ansiovertailuun. Rekrytoinnissa huolehditaan siitä, että palvelussuhteen keskeiset ehdot ja työnantajavelvoitteet ovat hakijoille selkeitä jo hakuvaiheessa.

Espoon kaupungin palvelussuhteissa palkkaus ja muut keskeiset ehdot perustuvat kunnallisiin virka- ja työehtosopimuksiin. Kaupungilla on

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161
§ 188

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

käytössä tehtävien vaativuuteen perustuva tasopalkkamalli, joka tukee palkkauksen yhdenvertaisuutta ja läpinäkyvyyttä. Tehtäväkohtainen palkkataso tuodaan näkyviin työpaikkailmoituksissa.

Hakijoilla on mahdollisuus olla yhteydessä rekrytointiin keskitetyn rekrytointisähköpostiosoitteen kautta ja esittää esim. tehtävää, esteettömyyttä tai hakuprosessia koskevia kysymyksiä myös anonymisti. Yhteydenotot käsitellään luottamuksellisesti.

Espoon kaupungin työpaikkailmoituksissa tuodaan esiin kaupungin sitoutuminen yhdenvertaisuuden ja monimuotoisuuden edistämiseen, ja hakijoiksi toivotaan eri-ikäisiä, eri taustoista tulevia ja eri kieliä puhuvia osaajia. Rekrytointikäytännöt muodostavat osan kaupungin eettistä työnantajavastuuta ja tukevat osaltaan työelämän hyväksikäytön ennaltaehkäisyä.

Espoon kaupungin hankinnoissa

Talouden tasapainotuksen linjausten yhteydessä sopimuksessa mukana olevat valtuustoryhmät ovat sopineet (30.4.2026), että siivouksen kilpailutuskäytäntöjä kehitettäessä vahvistetaan harmaan talouden ja ihmiskaupan torjuntaan liittyvää valvontaa sekä kehitetään siihen liittyviä hyviä käytäntöjä. Tähän torjuntatyöhön on sovittu ohjattavaksi noin 100 000 euron lisäpanostus.

Espoon kaupunki noudattaa hankinnoissaan voimassa olevaa lainsäädäntöä, kuten hankintalaki (laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016) sekä tilaajavastuulakia (laki tilaajan selvitysvelvollisuudesta ja vastuusta ulkopuolista työvoimaa käytettäessä, 1233/2006). Lisäksi Espoon kaupungilla on erilaista sen toimintaa ja hankintasopimuksia koskevaa ohjeistusta. Työkaluja harmaan talouden torjumiseksi ovat esimerkiksi Espoon kaupungin eettiset periaatteet ja yhteiset pelisäännöt (ns. code of conduct), harmaan talouden torjuntaohje, sopimushallinnan käsikirja sekä hankintasopimusten mallipohjat. Espoon kaupunki kehittää sisäisiä ohjeitaan tarpeen mukaan.

Espoon kaupungin hankintakeskuksessa harmaan talouden riskit huomioidaan ennakoivasti sekä hankintamenettelyssä että sopimuksissa. Hankintalaki edellyttää, että vakaviin rikoksiin, kuten ihmiskauppaan, syyllistyneet tarjoajat tai alihankkijat suljetaan pois kilpailutuksista ja sopimukset niiden kanssa päätetään. Myös lievempiä rikkomuksia varten on omat poissulkuperusteensa, joita hankintayksikkö voi käyttää hankintansa mukaan. Lisäksi laki velvoittaa puuttumaan poikkeuksellisen alhaisiin tarjouksiin selvityspyynnöin ja hankintayksikkö voi hylätä tarjouksen, mikäli saatu selitys ei ole hyväksyttävä.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161
§ 188

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Espoon kaupunki tekee vuosittain suuren määrän erilaisia hankintasopimuksia, ja sopimusehtoja arvioidaan hankinnoittain. Hankintasopimuksissa Espoon kaupungille tuotettavien palveluiden edellytetään olevan sopimuksen ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisia. Sopimuskumppanit sitoutuvat sopimuksissa toteuttamaan hankinnat ammattitaidolla ja noudattamaan hyvää tapaa.

Hankintaa valmisteltaessa sopimuksissa otetaan huomioon toimialojen tunnistamat tarpeet harmaan talouden ja siihen liittyvän työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi. Harmaan talouden riskialoja koskevia hankintasopimuksia varten on laadittu myös omia mallisopimusehtoja.

Esimerkiksi Espoon kaupungin Tilapalvelut-liikelaitokseen kuuluva siivouspalvelut on vuodesta 2011 velvoittanut palveluntuottajilta mm. seuraavia asioita: ilmoittamaan henkilökuntaluettelon, hyväksyttämään töissään mahdollisesti käyttämänsä alihankkijat sekä henkilöstöä käyttämään kohteissa kuvallista henkilökorttia. Palvelusopimukseen lisättiin oma kappale käsittämään harmaan talouden torjuntaa ja määritettiin sanktiot havaittujen rikkeiden varalle. Tästä menettelystä lähetetään säännöllinen muistutus kaikille palveluntuottajille.

Vuodesta 2018 alkaen on sanktioitu henkilökortin puuttuminen, työntekijän puuttuminen henkilökuntaluettelosta tai annettujen kohdekohtaisten työaikojen laiminlyönti, alihankkijan ilmoittamisen laiminlyönti, alihankkijan tilaajavastuutietojen seuraamisen laiminlyönti, alihankkijoiden ketjuttaminen ja työntekijän työluvan puuttuminen.

Siivouspalvelut toteuttaa iltaisin säännöllisen epäsäännöllisesti ja ennalta tiedottamattomasti harmaan talouden torjuntaa valvontakäynneillä, joissa käydään valvomassa kohteissa tehtävää siivoustyötä ja haastatellaan erityisesti ulkomaalaistaustaisia työntekijöitä heidän työoloistaan. Vuodesta 2024 lukien palveluntuottajien ulkomaalaistaustaisille työntekijöille on toteutettu laajempi haastattelu toteutettujen valvontailtojen yhteydessä. Haastatteluilla pyritään kartoittamaan työntekijän työoloja sekä poissulkemaan mahdollinen työperäinen riisto sekä annetaan työntekijöille tiedote, josta saavat lisätietoja muun muassa työehtosopimuksista ja yhteistyötahoja kehen voisi olla yhteydessä. Mikäli haastattelut antavat aihetta välitetään toimeksianto asianmukaiselle viranomaiselle tutkittavaksi.

Hankintakeskuksella on kaupunkitasoinen toimintamalli sopimusten koko elinkaaren seuraamiseksi. Aktiivinen sopimuksen käytön seuranta on tehokasta riskienhallintaa, ja auttaa ongelmien ennaltaehkäisyssä sekä poikkeamiin reagoinnissa. Jokaisella sopimuksella tulee olla toimialalta nimetty sopimusvastaava, joka muun muassa seuraa, että sopimuskumppani toimii sopimusehtojen mukaisesti, pitää yhteyttä

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161
§ 188

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

sopimuskumppaniin ja järjestää toimittajatapaamisia, sekä reklamoit ja sanktioit tarvittaessa sopimuskumppania.

2) On selvittävää, onko alihankintaketjujen pituutta syytä rajoittaa.

Espoon kaupungin hankinnoissa on tunnistettu alihankintoihin sekä alihankkijoiden ketjuttamiseen liittyvät riskit. Siksi hankintasopimuksissa alihankkijoiden ketjuttaminen on lähtökohtaisesti kielletty.

Alihankintaketjujen pituuden rajoittamisen lisäksi Espoon kaupunki valvoo sopimuskumppaneidensa alihankkijoiden käyttöä koko sopimuskauden ajan. Espoon kaupunki ei ole sopimussuhteessa sopimuskumppaninsa alihankkijoiden kanssa, eikä siksi voi vaikuttaa suoraan alihankkijoita koskeviin sopimuksiin. Sen sijaan Espoon kaupunki asettaa hankintasopimuksissa sopimuskumppaneille vaatimuksia esimerkiksi siitä, miten sopimuskumppanin pitää valvoa alihankkijoitaan ja milloin alihankkija pitää vaihtaa. Sopimuksissa edellytetään, että sopimuskumppani vastaa alihankkijoidensa työn tekemisestä ja lopputuloksen laadusta kuin omasta työstään. Tarpeen mukaan sopimukseen voidaan lisätä muita erityisiä vaatimuksia, joita halutaan korostaa myös suhteessa mahdollisiin alihankkijoihin.

Harmaan talouden riskialoilla, kuten siivous- ja rakentamistoiminnassa hankintasopimukseen on lisätty ehto, jonka perusteella Espoon kaupungilla on erityisestä syystä oikeus kieltää sopimuskumppania käyttämästä tiettyä nimeämäänsä alihankkijaa sopimuksen täyttämiseksi. Tällainen syy voi olla käsillä esimerkiksi silloin, kun alihankkijan toiminnassa on havaittu merkittäviä ja/tai toistuvia puutteita, joista on reklamoitu sopimuskumppanille. Sopimuskumppani voi tällöin joko ottaa alihankkijalla teetetyn toiminnot itse hoitaakseen tai korvata alihankkijan toisella sopimuksessa asetetut vaatimukset täyttävällä alihankkijalla.

Hankintalaki ei mahdollista sopimuskumppanin alihankkijoiden käytön kategorista kieltämistä. Sen sijaan hankintayksikkö voi vaatia, että sopimuskumppani itse suorittaa nimetyt erityisen kriittiset tehtävät. Erityisen kriittisiä töitä voivat olla esimerkiksi hyvin vaativat, vaaralliset tai muutoin riskeiltään merkittävät rakennusurakkaan tai palveluun sisältyvät työt, joissa mahdollisimman lyhyt valvonta- tai vastuuketju on perusteltu. Töiden kriittisyys voi johtua myös laadunvarmistukseen, sopimuskumppanin kokemukseen ja osaamiseen sekä sopimusoikeuteen liittyvistä syistä.

3) On ohjeistettava, että kaikissa tehtävissä sopimuksissa edellytetään työehtosopimusten noudattamista koko hankintaketjun osalta.

Espoon kaupungin sopimuskumppaneihin kohdistuu niiden työntekijöiden työsuhdetta koskevia vaatimuksia.

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161
§ 188

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Ensinnäkin yleissitovat työehtosopimukset sitovat Espoon kaupungin sopimuskumppaneita ilman, että kaupunki sitä erikseen vaatii. Yleissitova työehtosopimus asettaa vähimmäistason, jota jokainen kyseisellä alalla toimiva työnantaja on velvollinen noudattamaan työntekijöidensä työsuhteissa. Esimerkiksi harmaan talouden riskialoilla, kuten rakennusalalla on yleissitovia työehtosopimuksia.

Myös tilaajavastuulain tarkoituksena on edistää työehtojen noudattamista. Lakia sovelletaan, kun tehtävä sopimus täyttää laissa asetetut vaatimukset ja se koskee kaikkia suomalaisia ja ulkomaisia tilaajia, jotka teettävät työtä Suomessa vuokratyönä tai alihankintana. Espoon kaupungilla on velvollisuus valvoa, että sopimuskumppanit noudattavat lainmukaisia velvoitteitaan. Osana valvontaa Espoon kaupunki selvittää sopimuskumppaneilta tilaajavastuulain edellyttämien tavoin ennen sopimuksen tekemistä, minkälaista työehtosopimusta työhön sovelletaan tai mitkä ovat keskeiset työehdot. Sopimuskumppanilla on vastaava valvontavelvollisuus suhteessa alihankkijoihinsa.

Lisäksi hankintasopimuksissa voidaan asettaa sopimuskumppanin työntekijöiden työsuhdetta koskevia ehtoja. Siivousta koskeviin hankintasopimuksiin on esimerkiksi otettu sopimusehto siivoushenkilöstön palkasta. Sopimuskumppani on ehdon nojalla velvoitettu maksamaan nimetyn työehtosopimuksen palkkataulukon mukaisesti määritettyä palkkaa. Ehto koskee myös sopimuskumppanin alihankkijoita. Harmaan talouden valvontakierroksilla Tilapalvelut valvoo käytännössä, että palvelutuottajat maksavat työntekijöilleen sopimuksen mukaista palkkaa.

- 4) Espoon viranhaltijoiden on myös tehtävä aktiivisesti yhteistyötä viranomaisten kanssa hyväksikäyttötapausten estämiseksi ja uhrien auttamiseksi.

Espoo tekee jo tällaista yhteistyötä. Erityisesti siivouspalveluiden osalta Tilapalvelut ja Hankintakeskus tekevät ja ovat tehneet yhdessä jo vuosia aktiivisesti yhteistyötä niin viranomaisten kuin muiden julkishallinnollisten organisaatioiden kanssa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 161

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Elina Saarentauksen ja ym. valtuutetun 19.1.2026

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

99/144

Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 161
§ 188

11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja ohjeistus työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi, sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 188

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Elina Saarentauksen ja ym. valtuutetun 19.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja ohjeistus työvoiman hyväksikäytön torjumiseksi, sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän estyneenä ollessa asian esitteli kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

100/14
4

Kaupunginhallitus

§ 161

11.05.2026

Kaupunginhallitus

§ 188

25.05.2026

Valtuusto

08.06.2026

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Espoon on laadittava selkeät ja sitovat ohjeistukset työehtojen polkemisen, työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseksi kaupungin toiminnassa, alihankintaketjuissa ja hankinnoissa

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

101/14
4

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 189

25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 833/07.01.00/2026

Valtuusto 08.06.2026

18 Valtuustoaloite digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä

Valmistelijat / lisätiedot:
Waskilampi-Kuikka Maarit
Valtahaarju Juha
Jokinen Saku
Sinivuori Pauli
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Risto Nevalinnan ja 32 muun valtuutetun 16.2.2026 laatimaan valtuustoaloitteeseen digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä, sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutettu Risto Nevalinna ja 32 muuta valtuutettua ovat jättäneet 16.2.2026 päivätyn valtuustoaloitteen digitaalisen suvereniteetin tunnistamisesta ja vähentämisessä. Aloitteessa esitetään seuraavat keskeiset huomiot koskien digisuvereniteettia

- 1) Eurooppa on riippuvainen amerikkalaisista digitaalisista palveluista. Myös Suomen julkinen sektori toimii laajalti amerikkalaisten teknologiajättien rakentaman infran varassa. Tämä digitaalinen riippuvuus asettaa haavoittuvaan asemaan koko Euroopan ja myös Suomen sekä Espoon.
- 2) Esimerkiksi Ranska, Saksassa Schleswig-Holsteinin osavaltio ja Haagin

kansainvälinen rikostuomioistuin ICC ovat jo asettaneet rajoitteita yhdysvaltalaisten pilvipalveluiden hyödyntämiselle julkisella sektorilla

3) Suomessa on vireillä Digitaalinen itsenäisyys -kansalaisaloite, jossa esitetään säädettäväksi laki, joka edellyttää, että Suomen julkisen hallinnon kriittiset tiedot ja digitaaliset palvelut, kuten esimerkiksi vaalijärjestelmät, sosiaaliturvatiedot ja muut demokratian, kansallisen turvallisuuden tai perusoikeuksien kannalta olennaiset järjestelmät, toteutetaan yksinomaan suomalaisten ja eurooppalaisten toimijoiden omistamille palvelimille, ja eurooppalaisten tai avointen ohjelmistoratkaisujen päälle. Espoon on tuettava tätä pyrkimystä.

4) esitetään, että Espoo seuraa aktiivisesti digitaalisista riippuvuuksista käytävää keskustelua sekä käy aiheesta vuoropuhelua muiden suurten kaupunkien ja valtion kanssa; selvittää, minkälaisia edellä mainittuja digitaalisia riippuvuuksia Espoolla on, miten niitä olisi mahdollista vähentää ja minkälaisia taloudellisia säästöjä niistä luopumisella olisi kenties saavutettavissa; sekä edistää sitä, että mahdollisessa kriisitilanteessa digitaalisten palveluiden puuttumisen varalta on olemassa varasuunnitelma.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Espoon tietohallinto seuraa aktiivisesti digitaalisiin riippuvuuksiin, digitaaliseen suvereniteettiin ja kriittisen ICT-infrastruktuurin hallintaan liittyvää kansallista ja kansainvälistä keskustelua. Teemaa käsitellään mm. suurten kaupunkien tietohallinto- ja digijohtajien sekä ICT-asiantuntijoiden yhteistyössä (C6-verkosto), Kuntaliitto-yhteistyössä, valtionhallinnon verkostoissa sekä tietohallinnon toimittajahallinnan ja teknologiaseurannan yhteydessä.

Espoo osallistuu myös valtionhallinnon koordinoimiin verkostoihin, kuten valtiovarainministeriön ja valtion tieto- ja viestintäteknikkakeskus Valtorin LYHTY-yhteistyöverkostoihin, joissa selvitetään vaihtoehtoja nykyisille ICT-perusteknologiaratkaisuille ja arvioidaan riippuvuuksia erityisesti suurista kansainvälisistä teknologiatoimittajista.

Ajantasaista tilannekuvaa nykyisistä ICT- ja digipalveluista ylläpidetään tietohallinnon hallinnoimassa IT-palvelusalkussa, johon dokumentoidaan käytössä olevat järjestelmät, digialustat, muut ICT-ratkaisut sekä niiden pilvipalveluriippuvuudet ja tuotantotavat (Suomi, EU/ETA, muut ulkomaat, Public / Private / Sovereign Cloud) ja ICT-toimittajasuhteet. Tietohallinnon tilannekuvaa täydennetään benchmarking-vierailuilla muihin organisaatioihin sekä julkisella että yksityisellä sektorilla.

Digitaaliseen suvereniteettiin liittyviä ratkaisuja seurataan myös kansainvälisistä esimerkeistä. Ranskan, Saksan ja Tanskan esimerkkien perusteella arvioidaan, että digitaalisen riippuvuuden vähentäminen vaiheittain ja yksittäisissä palveluissa on mahdollista, mutta vaatii usean vuoden mittaisia ohjelmia, merkittäviä resursseja sekä kansallisen tason

koordinaatiota.

Nykytilanne Espoossa ja keskeiset riippuvuudet

Espoon kaupungin ICT-ympäristö on rakennettu käyttäjäorganisaatioiden tarpeiden ja priorisointien pohjalta kokonaistaloudellisesti tehokkaaksi ja ICT-teknisesti toimintavarmaksi.

Valtiovarainministeriö on JulkICT:n ohjeistuksella kannustanut valtionhallintoa ja julkista sektoria pilvipalvelujen käyttöön. Tästä konkreettisena esimerkkinä on jo muutamaan kertaan päivitetty Valtion pilvipalvelulinjaukset -dokumentti. Espoon on noudattanut em. suosituksia ja seuraa em. suositusten kehittymistä.

Em. syistä Espoossa on käytössä useita kansainvälisiä pilvipalveluita ja teknologiatuotteita, joista merkittävä osa on yhdysvaltalaista alkuperää, kuten Microsoft, Google, Amazon Web Services, Oracle Fusion, Salesforce ja ServiceNow. Lisäksi on huomattava, että keskeiset ICT-infran ja teknisen tietoturvan ratkaisut ovat myös lähtöisin Yhdysvalloista.

Espoon monet kotimaiset ICT-palvelutoimittajat tuottavat omia järjestelmä- ja digiratkaisujaan em. alustojen tai kansainvälisten ohjelmistokomponenttien päälle, jolloin riippuvuus syntyy välillisesti (esim. kaupungin päätöksentekojärjestelmän teknologialusta, johtamisen ja talousohjauksen järjestelmäkokonaisuus tai palkkahallintojärjestelmän integraatioalusta). Merkittäviä ja vaikeasti korvattavia riippuvuuksia on erityisesti ICT-perusteologioissa, kuten käyttöjärjestelmät, käyttäjähallinta ja identiteettipalvelut, tietoliikenne- ja verkkolaitteet, palomuurit ja tekniset tietoturvaratkaisut, virtualisointi sekä ICT-laitteet ja komponentit. Näillä osa-alueilla eurooppalainen markkinatarjonta on tällä hetkellä hyvin rajallinen ja aidon digisuvereniteetin toteuttaminen on haasteellisinta.

Rajoitteet riippuvuuksien vähentämisessä

Digitaalisen riippuvuuden vähentämisessä on huomioitava seuraavaa:

1. Kokonaisarkkitehtuuri riippuvuus: yksittäisen palvelun tai palvelukomponentin vaihtaminen ei yleensä poista riippuvuutta kokonaan, koska palvelut ovat osa laajempaa digialustaa tai ICT-ympäristöä. Esimerkiksi sähköpostin tai videoneuvottelun vaihtaminen ei vähennä Microsoft-lisenssikustannuksia tai paranna digisuvereniteettiä merkittävästi, jos käyttöjärjestelmät, identiteettihallinta ja toimisto-ohjelmistot säilyvät ennallaan. Toisaalta jälkimmäisten vaihtaminen avoimen lähdekoodin ratkaisuihin on merkittävä kehitysohjelma, jossa joudutaan tekemään kompromisseja sekä suvereniteetin, teknisen tietoturvan, uusteknologioiden hyödyntämisen (esim. tiedolla johtaminen, tekoälykyvykkyydet), varautumisen että käyttäjätarpeiden osalta.

Esimerkiksi Espoossa Microsoftin Office -palveluista luopuminen ilman käyttövaltuushallinnasta, teknisen tietoturvan perusratkaisuista ja käyttöjärjestelmistä luopumista toisi Tietohallinnon alustavan arvion mukaan noin puolen miljoonan euron alennuksen per vuosi Microsoft-lisenssikustannuksiin. Tätä lisenssikustannusalennusta kuluttaisivat sitten avoimen lähdekoodin ratkaisujen vaatimat ylläpito- ja tukipalvelut, perusteknologiaratkaisut, kapasiteettipalvelut, vikasietoisuuden ratkaisut sekä merkittävät kertaluonteiset transitio- ja muutosjohtamis-kustannukset. Espoon perustietotekniikkatoimijan arvion mukaan automaatioaste ja vikasietoisuus avoimen lähdekoodin ICT-infrassa ovat toistaiseksi merkittävästi heikommalla tasolla verrattuna mm. Microsoftin tai Googlen ekosysteemeihin, jolloin ICT-tekniset ylläpito- ja varautumiskustannukset ylittäisivät kokonaisuudessaan Espoon nykytason. Perustietotekniikkatoimittajan oma laskutusaste Espoon palveluissa kasvaisi avoimen lähdekoodin ratkaisuissa merkittävästi, joten perustietotekniikkatoimittajan arvioissa ei ole kyse esim. sen oman liiketoiminta- tai palvelutuotantomallin suojelemisesta.

2. Siirtymäkustannukset: laaja siirtymä avoimen lähdekoodin tai eurooppalaisiin ratkaisuihin edellyttää uusia kilpailutuksia, käyttöönottoprojekteja, laajamittaista käyttäjäkoulutusta, toiminnallisia muutoksia, muutosjohtamista sekä osin rinnakkaisten järjestelmien ja ratkaisujen ylläpitoa. Tämä vaatii huomattavan suurta alkuinvestointia Espoon kaltaisessa organisaatiossa. Eurooppalaisissa esimerkkihankkeissa lisenssisäästöt on saavutettu vasta useiden vuosien jälkeen, ja toisaalta tilalle on syntynyt uusia ylläpito- ja tukipalvelukustannuksia.

3. Hankintalainsäädäntö: nykyinen hankintalainsäädäntö ei mahdollista palvelutoimittajan tai teknologian valintaa pelkästään kansallisuuden tai maantieteellisen sijainnin perusteella, vaan valinnan tulee perustua kokonaistaloudellisuuteen ja aitoon kilpailuun.

4. Puhtaasti eurooppalaisen markkinatarjonnan rajallisuus nykytilassa: useissa kilpailutuksissa ei ole ollut tarjolla täysin eurooppalaisiin teknologioihin perustuvia ratkaisuja, erityisesti SaaS- ja PaaS -tyyppisissä digialustoissa, tietoturvatuotteissa, tietoliikenneverkkoteknologioissa, konosaliteknologioissa, päätelaitteissa, data-analytiikka- ja tekoälyratkaisuissa. Myös eurooppalaiset pilvipalvelut ja datakeskukset käyttävät lähes aina vähintäänkin joiltakin osin kansainvälisten toimijoiden siruja, teknologiakomponentteja tai digialustoja. Vaikka ICT-infrastrukturi olisi eurooppalaisessa omistuksessa ja hallinnassa, laitteisto-, ohjelmisto- ja komponenttitasolla käytetyt ratkaisut perustuvat globaaleihin toimitusketjuihin ja kansainvälisten toimijoiden teknologioihin, jolloin digisuvereniteetti jää vain osittaiseksi.

5. Lakisääteiset järjestelmäriippuvuudet: kaupungilla on velvollisuus käyttää valtion järjestelmiä, kuten Digi- ja väestötietoviraston palvelut sekä KEHA-keskuksen järjestelmät. Näiden teknologiset riippuvuudet eivät ole kaupungin päätettävissä.

6. Digisuvereniteetin edellyttämät priorisoinnit digitalisaatiossa: digisuvereniteetin vahvistaminen edellyttää käytännössä priorisointia muiden digitalisaatiotavoitteiden välillä. Mikäli riippuvuuksia kansainvälisistä teknologiatoimittajista halutaan vähentää, on varauduttava siihen, että uusimpien teknologioiden hyödyntäminen (erityisesti data-analytiikka ja tekoäly) voi hidastua tai niiden laajuutta joudutaan rajaamaan, kunnes markkinoille kehittyy riittävästi eurooppalaisiin tai avoimiin ratkaisuihin perustuvaa tarjontaa. Vielä tälle hetkellä myös eurooppalaisten ratkaisujen kustannustaso ei ole kaikilta osin kilpailukykyinen, kun otetaan huomioon ICT- ja digiratkaisujen kokonaiskustannukset esim. varautumisen ja tuotekehityksen osalta.

7. Myös monissa avoimen lähdekoodin ratkaisussa ja projekteissa on riippuvuuksia kansainvälisiin toimijoihin: esim. monet keskeiset avoimen lähdekoodin projektit ja alustat nojaavat yhdysvaltalaisiin toimijoihin (mm. RedHat, GitHub, Kubernetes jne), standardeihin ja lisenssikäytäntöihin, käyttäjätileihin yms.

Palveluiden sijainti, tuotantomallit ja varautuminen

Silloin kun ICT-kilpailutuksessa voittajaksi valikoituu kansainvälinen teknologiaratkaisu tai palvelutoimittaja, Espoo noudattaa mallia, jossa data sijaitsee EU/ETA-alueella, sopimukset tehdään kansainvälisten teknologiayhtiöiden EU-rekisteröityjen tytäryhtiöiden kanssa ja käytetään mahdollisuuksien mukaan nykymuotoisia ns. Sovereign Cloud -ratkaisuja. Kaupungin ohjeistuksen mukaisesti Tietohallinto vastaa ICT-teknisen ympäristön varautumissuunnitelmista huomioiden käytettävissä olevat määrärahat sekä toimialojen esittämät varautumistarpeet ja prioriteetit. Toimialat vastaavat puolestaan varautumisen toiminnallisesta osuudesta. Käytännössä tämä tarkoittaa, ettei kaikille tietojärjestelmille tai digitaalisille palveluille ole mahdollista toteuttaa täydellistä kahdennusta tai erillisiä varajärjestelmiä, vaan varautumista tehdään riskiperusteisesti kriittisimmät palvelut priorisoiden ja merkittävä osa varautumISRatkaisut perustuvat vaihtoehtoihin manuaaliprosesseihin.

Kansainvälisten toimijoiden tarjoamat eurooppalaiset suvereniteettiratkaisut voivat vähentää organisaatioiden **operatiivista riippuvuutta** esimerkiksi datan sijaintiin, hallintointiin ja käytön valvontaan liittyen, mutta ne eivät useinkaan poista **teknologista riippuvuutta** kokonaan. Taustalla olevat alustat, teknologia- ja ohjelmistokomponentit, rajapinnat ja päivitysmekanismit ovat monissa ratkaisussa edelleen globaalien toimittajien kontrollissa.

Suvereniteettiratkaisut eroavat merkittävästi toisistaan. Osassa ratkaisuista ICT-infrastrukturi, konesalit ja tekninen asiantuntijahenkilöstö sijaitsevat kokonaan Euroopassa, ja palvelu on eriytetty siten, ettei teknisiä tai hallinnollisia yhteyksiä Euroopan ulkopuolelle ole. Tällaiset mallit vastaavat paremmin kriittisen infrastruktuurin toimijoiden vaatimuksiin, joissa keskeisiä ovat EU-lainsäädännön noudattaminen, datan alueellinen sijainti sekä suojautuminen EU:n ulkopuoliseen lainsäädäntöön. Toisaalta joillakin toimijoilla palvelutuotanto tapahtuu edelleen julkisen pilven ympäristössä, mutta suvereniteettia pyritään osin toteuttamaan erillisten kontrollien, konfiguraatioiden ja hallintamallien avulla. Näihin voi kuulua esimerkiksi asiakasavaimiin perustuva salaus, rajatut ylläpitoroolit, lokitus- ja valvontamekanismit sekä sopimukselliset lisäsuojaukset. Tällaiset ratkaisut voivat parantaa osin läpinäkyvyyttä ja riskienhallintaa, mutta eivät poista monia hyvin keskeisiä riippuvuuksia pilvialustan tarjoajasta. On olemassa myös ratkaisumalleja, joissa palvelut siirretään asiakkaan omaan yksityispilveen tai konesaliin. Tämä lisää täyttä hallintaa ja suvereniteettia, mutta samalla menetetään tyypillisesti julkipilville tai Sovereign Cloud -ratkaisuille ominaiset kriittiset monialueiset varmistus-, monentamis- ja katastrofipalautusratkaisut ellei niihin erikseen investoida hyvin merkittävästi. Lisäksi kustannukset, operatiivinen vastuu ja osaamisvaatimukset siirtyvät selkeämmin asiakkaalle.

Koska digitaalinen suvereniteetti on noussut keskeiseksi kehitysteemaksi Euroopan ICT-markkinoilla erityisesti sääntelyn, geopoliittisten jännitteiden ja kriittisten toimialojen vaatimusten myötä, suvereenien pilvi- ja alustainfrastruktuurien tarjonta kehittyy nopeasti. Markkinoille syntyy jatkuvasti uusia hybridi-, kumppanuus- ja eriyttämismalleja, kuten eurooppalaisiin arvoverkostoihin perustuvat aloitteet ja toimialakohtaiset suvereniteettiratkaisut. Tämä tekee kentästä dynaamisen, mutta samalla edellyttää asiakasorganisaatioilta huolellista arviointia siitä, mitä suvereniteetti kussakin käyttötapauksessa konkreettisesti tarkoittaa ja millaisia kompromisseja siihen liittyy.

Varautumisessa on lisäksi huomioitava, että nykytilanteessa suurten kansainvälisten pilvipalvelutoimijoiden kyberturva- ja jatkuvuuskyvykkyudet ovat monin osin markkinoiden laajimpia, kypsimpiä ja teknisesti järeimpiä erityisesti arjen kyberuhkien, häiriötilanteiden ja kyberrikollisuuden torjunnassa. Näiden toimijoiden etuna on mittakaavaan perustuva resilienssi, mikä näkyy esimerkiksi useisiin maantieteellisesti erillisiin datakeskuksiin hajautetuissa tuotantoympäristöissä, pitkälle automatisoiduissa varmistus- ja palautusmekanismeissa sekä kehittyneissä tietoturvaominaisuuksissa, kuten jatkuvassa uhkavalvonnassa, haavoittuvuuksien hallinnassa ja automaattisessa reagoinnissa. Kansallisella tasolla on tuotu esiin, että juuri arkisten kyberuhkien, -rikosten ja tavanomaisten häiriötilanteiden hallinnassa globaalit pilvipalvelut tarjoavat tällä hetkellä monilta osin markkinoiden kehittyneimpiä ja myös kustannustehokkaimpia ratkaisuja. Tätä näkemystä ovat korostaneet mm. valtiovarainministeriön JulkiCT-osaston ja

Verohallinnon tuoreet puheenvuorot, joissa on painotettu pilvipalveluiden käytännön hyötyjä operatiivisen jatkuvuuden, palautumiskyvyn ja tietoturvan näkökulmista. Esimerkiksi viimeaikaisissa vakavissa kriisitilanteissa sekä fyysisen että virtuaalisen hyökkäyksen kohteena olleet valtiot ovat muuttaneet omaan lainsäädäntöön ja sen tulkintaa pikaisesti, jotta hyvin sensitiivisenkin datan hätäevakuoinnit ulkomaalaisiin pilvipalveluihin ovat tulleet mahdollisiksi (mm. Ukraina, Arabiemiirikunnat, Saudi-Arabia).

Mikäli jatkossa rakennetaan eurooppalaisiin tai kansallisiin ratkaisuihin perustuvaa suvereenia ICT-infrastruktuuria ja digitaalisia palveluja, on tärkeää varmistaa, että näitä ratkaisuja tarjoavat markkinatoimijat pystyvät vastaamaan nykyistä tasoa maantieteellisessä hajautuksessa, automaattisessa monentamisessa sekä teknisessä tietoturvassa. Muutoin on olemassa riski, että suvereniteettitavoitteiden edistämisen yhteydessä heikennetään hyvin merkittävästi organisaatioiden arjen varautumis- ja toipumiskyvykkyyksiä, jotka ovat kriittisiä ICT- ja digipalvelujen jatkuvuuden ja luotettavuuden kannalta.

Avoimen lähdekoodin ratkaisut

Espoossa hyödynnetään avoimeen lähdekoodiin perustuvia ICT- ja digiratkaisuja silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti perusteltua tai tilanteissa, joissa markkinatarjonta on toiminnallisesti tai laadullisesti merkittävästi puutteellista. Kaupungissa on toteutettu seuraavia keskeisiä avoimen lähdekoodin ratkaisuja: varhaiskasvatuksen toiminnanohjausjärjestelmä eVaka, Espoo.fi-palvelukokonaisuus, Luontotietojärjestelmä sekä avustusjärjestelmäkokonaisuus. Näistä eVaka on laajentunut myös Turkuun, Ouluun ja Tampereelle sekä sen ympäryskuntiin.

Täysi siirtyminen avoimeen lähdekoodiin perusteknologiatasolla merkitsisi kuitenkin laaja-alaista ja syvälle ulottuvaa muutosta kaupungin ICT-ympäristöön. Tämä edellyttäisi mm. käyttöjärjestelmäratkaisujen uudistamista, identiteetin- ja pääsynhallinnan merkittävää muutosta, tietoturva-arkkitehtuurin uudelleenrakentamista, päätelaiteympäristön muutoksia sekä laajamittaista käyttäjäorganisaatioiden koulutusta ja aktiivista muutosjohtamista.

Edellä kuvatut muutokset johtaisivat väistämättä monivuotiseen muutosohjelmaan, joka vaatisi erillistä budjetointia, lisäresursointia ja pitkäjänteistä ohjausta. Samalla olisi varauduttava tekemään strategisia kompromisseja muiden digitalisaatio tavoitteiden, kuten kehitysnopeuden, uusteknologioiden hyödyntämismahdollisuuksien, palveluvalikoiman ja käyttökokemuksen osalta sekä hyväksyttävä joillakin osa-alueilla nykyistä

huomattavasti korkeampi kustannustaso erityisesti varautumis- ja jatkuvuusratkaisuissa.

Transformaation kokoluokka

Digitaalisen suvereniteetin merkittävä edistäminen edellyttää lähtökohtaisesti kansallisen tason strategista linjausta ja selkeää tavoiteasetantaa, erillistä kehitysohjelmaa, lisärahoitusta, kohdennettua asiantuntijaresursointia sekä usean vuoden toteutusaikaa. Yksittäinen kaupunki ei voi itsenäisesti ratkaista ICT-markkinoihin ja teknologiaekosysteemeihin liittyviä rakenteellisia riippuvuuksia, vaan kehitys edellyttää kansallista koordinaatiota, mieluiten EU-tason ratkaisuja sekä useiden organisaatioiden yhteisiä panostuksia ja hankkeita. Vaikka kyseessä olisi suuri kaupunki, sen omat käyttövolyymit eivät lähtökohtaisesti riitä luomaan kaupallisille toimijoille riittävää taloudellista kannustinta kehittää laadukkaita, kilpailukykyisiä ja erityiset varautumis- ja toipumisvaatimukset täyttäviä vaihtoehtoisia ratkaisuja. Tämä korostaa tarvetta laajemmalle markkinaohjaukselle ja yhteiselle kysynnän aggregoinnille.

Esimerkkinä voidaan mainita Espoon kouluissa käytössä olevat digitaaliset oppimisympäristöt, jotka tällä hetkellä nojaavat laajasti kansainvälisten toimittajien ratkaisuihin. Siirtyminen vaihtoehtoihin, eurooppalaisiin teknologioihin edellyttäisi tällaisessa tapauksessa merkittäviä muutoksia myös opetuksen digitaalisiin toimintamalleihin, oppimisympäristöihin ja opetusmateriaaleihin. Tämä puolestaan vaatisi laajamittaista muutos- ja koulutustyötä Kasvun ja oppimisen toimialalla. Toimialan asiantuntijankemeyksen mukaan laadukkaita, eurooppalaisia ja kokonaisvaltaisesti korvaavia oppimisympäristöratkaisuja ei ole tällä hetkellä ainakaan helposti tunnistettavissa. Kyse ei näin ollen ole ainoastaan laajasta ICT-teknisestä muutoksesta, vaan muutosvaikutukset ulottuisivat syväälle myös varsinaiseen substanssitoimintaan, palveluprosesseihin ja henkilöstön työskentelytapoihin.

Mikäli kansallisella tai eurooppalaisella tasolla käynnistyy laajempi ja koordinoitu siirtymä kohti riippumattomampia teknologiaratkaisuja, yksittäisen kaupungin toimenpiteet voivat tukea tätä kehitystä ja toimia osaratkaisuna. Ne eivät kuitenkaan yksinään riitä purkamaan markkinoihin ja teknologiatarjontaan liittyviä rakenteellisia riippuvuuksia.

Tietohallinnon suositukset

Kaupungin näkökulmasta voi olla tarkoituksenmukaista määritellä linjaukset Espoon digisuvereniteetin edistämisen tavoitetasosta, vaiheistuksesta sekä niistä kompromisseista, joihin ollaan valmiita ryhtymään suhteessa muihin digitalisaatitavoitteisiin digisuvereniteetin vahvistamiseksi. Samalla on tarpeen asettaa taloudelliset reunaehdot,

joiden puitteissa digisuvereniteettia voidaan käytännössä edistää huomioiden myös kaupungin käynnissä olevan talouden sopeuttamisohjelman realiteetit. Keskeistä on linjata, mihin toimenpideselvityksiin edetään ensin. Vaihtoehtoina voivat olla esimerkiksi:

- haastavamman perusteknologiariippuvuuden (kuten Microsoft-pohjaisen tietotyöympäristön) vähittäinen purkaminen, mikä koskisi laajasti kaupungin koko henkilöstöä ja ICT-ympäristöä. Tällöin kyseessä olisi erittäin vaativa monivuotinen kehitysohjelma, joka vaatisi hyvin merkittävän investoinnin sekä suuria ICT-tekniisiä ja toiminnallisia muutoksia. Ulkopuolisten ICT-infra-asiantuntijoiden mukaan on hyvä huomata, että avoimen lähdekoodin ympäristöissä ICT-infra-automaatioaste sekä teknisen tietoturvan kyvykkyudet ovat nykytilassa merkittävästi heikompia verrattuna kansainvälisten toimijoiden pilviympäristöihin. Heikompi automaatioaste merkitsee väistämättä myös korkeampia ylläpitokustannuksia. Tässä vaihtoehdossa oppia ja kokemusta kannattaisi hakea Tanskasta.
- digisuvereniteettitavoitteiden ja -vaatimusten asettaminen ensisijaisesti uusien järjestelmien ja digipalveluiden kilpailutuksiin. Tällöin joudutaan keskustelemaan erityisesti siitä, kuinka velvoittavia vaatimuksia ovat, sovelletaanko niitä kaikissa ICT- ja digikilpailutuksissa ja millaisia kompromisseja ollaan valmiita tekemään muiden digitalisaatiotavoitteiden kanssa erityisesti tiedolla johtaminen ja tekoälyratkaisut. Monissa tapauksissa kustannusvaikutukset voivat olla hyvin huomattavia.
- nykymuotoisten markkinaehtoisten Sovereign Cloud -ratkaisujen hyödyntämisen jatkaminen silloin, kun markkinoilla on tarjolla tarkoituksenmukaisia ja riittävän kypsiä vaihtoehtoja. Tämä on kevyin vaihtoehto ja vaatii vähiten kompromisseja muiden digitalisaatiotavoitteiden kanssa. Myös kustannusvaikutukset ovat suhteellisen maltillisia, vaikka nämäkin ratkaisut nostavat erityisesti jatkuvien palveluiden kustannuksia jossain määrin.

Mikäli digisuvereniteetin selvitystä halutaan edistää konkreettisesti kokeilujen kautta ja tähän osoitetaan erillinen lisämääräraha sekä asiantuntijaresursointi, voidaan suunnitella ja toteuttaa rajattu kokeiluympäristö. Kokeilu voisi perustua avoimen lähdekoodin ratkaisuihin ja eurooppalaisten toimijoiden ohjelmistoteknologiaan mahdollisesti yhteistyössä esim. nykyisen perustietotekniikkatoimittajan kanssa. Markkinatarjonnan rajoittuneisuuden vuoksi kokeilua ei todennäköisesti voida toteuttaa täysin eurooppalaiseen laite- ja komponenttiteknoologiaan perustuen, vaan se kohdistuisi ensisijaisesti ohjelmistokerrokseen. Tämä voisi kattaa esimerkiksi käyttöjärjestelmän, käyttövaltuushallinnan, teknisen tietoturvan, toimisto- ja tietotyöohjelmistot sekä virtualisointiratkaisut, joiden avulla valittuja keskeisiä nykyisiä järjestelmiä ja digipalveluita voitaisiin käyttää myös vaihtoehtoisessa ympäristössä. Tällaista rajattua miniympäristöä voitaisiin hyödyntää lisäksi osana kaupungin

varautumisratkaisuja, esimerkiksi nykyisen tietotyöympäristön kaikkein keskeisimpien tietovarantojen lisäturvaamiseen. Kokeilun onnistuminen edellyttäisi myös toimialojen aktiivista osallistumista sekä käyttäjäryhmää, joka on valmis testaamaan vaihtoehtoisia toimisto- ja tietotyöratkaisuja päivittäisessä työssään ja hyödyntämään tarvittaessa nykyisiä ICT- ja digipalveluja virtualisoinnin kautta. Espoon perustietotekniikka-toimittajan alustavan arvion mukaan kuvatus miniympäristön kertaluonteinen kustannus n. 50 käyttäjälle olisi muutamia satoja tuhansia euroja. Jatkuvan palvelun kustannukset tulisi määritellä erikseen jatkosuunnittelussa. Vaihtoehtoisesti kokeilun kustannustasoa voidaan pyrkiä jossain määrin madaltamaan sillä, että kokeilu fokusoituisi vain rajattujen tietovarantojen kahdentamiseen erilliseen ympäristöön, joka on kuitenkin jatkuvassa ylläpidossa ja helposti saatavilla hyvin rajatulle käyttäjäryhmälle tms.

Tietohallinto jatkaa joka tapauksessa aktiivista osallistumista kansalliseen ja kuntien väliseen yhteistyöhön digisuvereniteettiin liittyvissä kysymyksissä, mm. C6-yhteistyössä, valtionhallinnon verkostoissa, Lyhty-yhteistyössä sekä Kuntaliiton ja muiden ICT-verkostojen toiminnassa. ICT-hankinnoissa pyritään hyödyntämään nykymuotoisia Sovereign Cloud -ratkaisuja silloin, kun markkinoilla on tarjolla tarkoituksenmukaisia vaihtoehtoja. On kuitenkin huomioitava, että näissäkin ratkaisuissa teknologinen riippuvuus Euroopan ulkopuolisista toimittajista ei useimmiten poistu kokonaan, vaikka ICT-infrastruktuurin sijainti, hallinta ja operointi olisivat Euroopassa ja vastuu palvelun ylläpidosta eurooppalaisilla toimijoilla.

Lisäksi Tietohallinto jatkaa vuoropuhelua keskeisten teknologiatoimittajien, perustietotekniikka- ja tietoliikennepalvelutoimittajien kanssa suvereniteettia tukevien ominaisuuksien kehittämiseksi nykyratkaisuissa sekä edistää avoimen lähdekoodin ratkaisujen käyttöä Espoon avoimen lähdekoodin Voltti-konseptin mukaisesti silloin, kun se on kokonaistaloudellisesti ja toiminnallisesti perusteltua. Samalla seurataan aktiivisesti muiden maiden ja organisaatioiden digisuvereniteettihankkeita ja hyödynnetään vertaisoppimista kansallisissa ja kansainvälisissä verkostoissa.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 189

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginjohtaja Mykkänen Kai

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

111/14
4

Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 189

25.05.2026
08.06.2026

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Risto Nevalinnan ja 32 muun valtuutetun 16.2.2026 laatimaan valtuustoaloitteeseen digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä, sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän estyneenä ollessa asian esitteli kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite digitaalisten riippuvuuksien tunnistamisesta ja vähentämisestä

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

112/14
4

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 87
§ 163
§ 191

22.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 338/12.01.02/2026

Valtuusto 08.06.2026

19

Valtuustoaloite selvitys ja parannusehdotuksia oppilaaksiottoon

Valmistelijat / lisätiedot:
Gould Merivuokko
Latvala Tero
Tuovinen Jonna
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettujen Ira Hietanen-Tanskasen ja Aino Laineen ym. 12.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja parannusehdotuksia oppilaaksiottoon sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuutetut Ira Hietanen-Tanskanen ja Aino Laine sekä 39 muuta valtuutettua ovat 12.1.2026 tehneet valtuustoaloitteen Espoon perusopetuksen oppilaaksiotosta. Valtuutetut edellyttävät, että Espoossa tehdään selvitys ja parannusehdotukset oppilaaksiottoon. Selvityksessä tulisi tarkastella ainakin seuraavia kysymyksiä:

- Ovatko nykyiset linjaukset kuntalaisten mielestä tarkoituksenmukaisia ja miten oppilaaksiottoa/kokemusta oppilaaksioton oikeudenmukaisuudesta voitaisiin parantaa?

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 87	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 163	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 191	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

- Missä ja miten painotettua opetusta järjestetään Espoossa? Miten hyvin Espoon eri suuraluiden välinen tasapuolisuus toteutuu painotetun opetuksen järjestämisessä?
- Mitkä asiat espoolaisille vanhemmille ovat tärkeitä ja lisäävät oppilaaksiottoa koskevien päätösten hyväksyttävyyttä?
- Miten oppilaaksioton kautta voitaisiin ehkäistä eriytymistä?

Suomenkielisen perusopetuksen oppilaaksiotto

Perusopetuksen oppilaaksiottoa koskevista linjauksista päättää kasvun ja oppimisen lautakunta. Suomenkielisen opetuksen tuloksyksikkö on viemässä perusopetuksen oppilaaksiottoa koskevat linjaukset kasvun ja oppimisen lautakunnan päätettäväksi syksyllä 2026, jotta mahdollisia uusia linjauksia voidaan noudattaa vuoden 2027 oppilaaksiotossa. Tätä ennen tullaan kuulemaan kuntalaisia kyselyn avulla, jotta heidän näkemyksensä voidaan huomioida.

Lähikoulun osoittamisperusteet

Lähikoulun osoittamisperusteet määrittelevät, miten oppilaspaikat osoitetaan kullakin oppilasalueella asuville oppilaille. Espoossa noudatettavat linjaukset tarjoavat laajemman palvelutason kuin laki edellyttää. Perusopetuslaki §6:ssä todetaan: ”Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Esiopetusta järjestettäessä tulee lisäksi ottaa huomioon, että opetukseen osallistuvilla lapsilla on mahdollisuus käyttää varhaiskasvatuspalveluita.” ([13.7.2018/542](#))
Espoossa lautakunnan päättämien linjauksien mukaisesti oppilaaksiotossa huomioidaan lain vähimmäisvaatimuksia laajemmin myös oppilaan terveydelliset tai muut painavat syyt, sisarusperuste sekä huoltajan mahdollisuus esittää lähikoulutoive.

Voimassa olevissa linjauksissa lähikoulu osoitetaan ensimmäiseksi oppilaille, joilla on terveydellinen tai muu painava syy, josta huoltaja on toimittanut asianmukaisen lausunnon. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi koulurakennukseen liittyvät erityistarpeet tai sosiaaliset syyt, kuten vakava koulukiusaaminen. Toisena perusteena huomioidaan sisarusperuste, jonka toteutuminen tarkistetaan perusopetuksen hallintopalveluissa. Tämän jälkeen alueen muut oppilaat sijoitetaan kouluihin siten, että koulumatkat ovat mahdollisimman lyhyet ja turvalliset. Koulumatkojen pituuksia tarkastellaan koko alueen kokonaisuuden, ei yksittäisen oppilaan näkökulmasta. Viimeisenä huomioidaan huoltajien ilmoittamat lähikoulutoiveet, mikäli niiden toteuttaminen on mahdollista.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 87	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 163	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 191	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Oppilassijoittelussa tarkastellaan aina kaikkia oppilaaksiottoalueella asuvia koulutulosikäluokan lapsia. Sijoittelu tehdään siten, että ratkaisut ovat taloudellisesti ja pedagogisesti perusteltuja. Oppilassijoittelua tehdään yhteistyössä rehtoreiden esihenkilönä toimivan aluepäällikön ja koulujen rehtoreiden kanssa sekä monikulttuuristen opetuspalveluiden ja oppimisen ja koulunkäynnin tuen palvelualueen kanssa.

Yhteistyömalli Suvan kanssa

Suomenkielinen perusopetus ja Suomenkielinen varhaiskasvatus tekevät yhteistyötä esi- ja alkuopetuksessa. Espoossa esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä tuetaan koko lukukauden kestävän pedagogisen yhteistyön toimintamallin avulla. Toimintamallin tarkoituksena on luoda edellytykset esi- ja alkuopetuksen jatkumolle, jossa lapsen on mahdollista työskennellä turvallisessa ilmapiirissä sekä siirtyä luottavaisesti esiopetuksesta kouluun. Esioppilaan näkökulmasta kyseessä on yleisesti koulun toimintaan, ei nimenomaan oman tulevan koulun toimintaan tutustuminen. Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen erilaisista oppilaaksioton linjauksista johtuen yhdestä esiopetusyksiköstä mennään tavallisesti useampaan eri kouluun. Yhteistyö koetaan merkitykselliseksi ja se vahvistaa yhteistä toimijuutta alueiden sisällä.

Viestintä

Koulutulokkaiden huoltajille lähetetään vuosittain joulukuun loppupuolella kirje, jossa kerrotaan oppivelvollisuuden alkamisesta ja kouluun ilmoittautumisesta. Kirje sisältää ohjeet Wilma-tunnusten luomiseen sekä esitteen Espoon suomenkielisestä perusopetuksesta. Tämän lisäksi oppilaaksioton linjaukset ja ilmoittautumisohteet ovat kuntalaisille nähtävillä kaupungin verkkosivuilla. Kuudesluokkalaiset ja heidän huoltajansa saavat tiedotteet yläkouluun siirtymisestä joulukuun aikana. Tiedotteet julkaistaan Wilmassa.

Päätökset koulupaikoista julkaistaan oppilaaksioton aikataulun mukaisesti Wilmassa tai postitetaan huoltajille kotiin. Päätökseen voi hakea muutosta lupa- ja valvontavirastolta. Muutoksenhakuohjeet ovat päätöksen liitteenä. Mahdollisiin huoltajien kyselyihin vastaa ensisijaisesti päätöksen tehnyt rehtori. Mikäli Espoon kaupunki havaitsee oppilaaksiotossa virheen, se pyritään aina korjaamaan viipymättä. Aluehallintovirastolle (nyt Lupa- ja valvontavirastolle) tehdyt muutoksenhaut liittyvät useimmiten tilanteisiin, joissa huoltajat kokevat, ettei lapsen tai perheen erityistilannetta ole huomioitu riittävästi. Lähikoulupäätöksiä koskevissa muutoksenhauissa ei tyypillisesti ole esitetty sellaisia perusteita, jotka olisivat ristiriidassa Espoon suomenkielisen perusopetuksen oppilaaksioton linjausten kanssa.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 87	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 163	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 191	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Oppilasmäärät vuonna 2025 ja 2024

Vuonna 2025 koulutulokkaita oli 3372. Näistä lähikoulu osoitettiin 2885 oppilaalle. Huoltaja voi esittää kouluun ilmoittautumisen yhteydessä lähikoulutoiveen. Lähikoulutoiveita toteutetaan oppilaaksioton linjausten mukaisesti, mikäli se on mahdollista. Vuosittain osa lähikoulutoiveista jää toteutumatta, koska kouluissa on rajallinen määrä oppilaspaikkoja ja lähikoulutoiveen on esittänyt isompi joukko koulutulokkaita kuin kouluun on mahdollista ottaa uusia oppilaita. Huoltajilla on mahdollisuus hakea toissijaisista oppilaspaikkaa, jos osoitettu lähikoulu ei ole mieluinen. Toissijaisen haun jälkeen jäi toteutumatta 37 toivetta. Vuonna 2024 koulutulokkaita oli 3485. Näistä lähikoulu osoitettiin 2849 oppilaalle. Toissijaisen haun jälkeen jäi toteutumatta 61 toivetta.

Vuonna 2025 yläkouluun siirtyviä oppilaita oli 3898. Heistä lähikoulu osoitettiin 1929 oppilaalle. Toissijaisen koulupaikan hakeminen on myös heille mahdollista, mikäli osoitettu lähikoulu ei ole mieluinen. Toissijaisen haun jälkeen jäi toteutumatta 13 toivetta. Vuonna 2024 yläkouluun siirtyi 3958 oppilasta. Heistä lähikoulu osoitettiin 1951 oppilaalle. Toissijaisen haun jälkeen jäi toteutumatta 14 toivetta.

Toteutumatta jäänyt lähikoulutoive on toki harmillinen oppilaan ja perheen näkökulmasta, mutta nykyistä merkittävästi laajempi toiveiden toteutuminen ei ole mahdollista johtuen koulurakennusten rajallisista tiloista, taloudellisista reunaehdoista (esimerkiksi ryhmäkoot) sekä toisinaan myös kielivalintojen takia. Toiveiden toteutumatta jääminen liittyy usein siihen, että jollakin alueella on koulutulokkaita tai yläkouluun siirtyviä tavanomaista enemmän tai vähemmän, ja siitä syystä oppilaita on välttämätöntä ohjata kouluihin siten, että kaikki toiveita ei voida toteuttaa. Jotkut koulut ovat myös erityisen suosittuja, ja niihin kohdistuu toiveita paljon enemmän, kuin on mahdollista toteuttaa.

Painotettu opetus

Vuonna 2025 yläkouluun siirtyvistä painotettuun opetukseen valittiin 718 oppilasta (77 % hakijoista) ja vastaava luku vuonna 2024 oli 694 oppilasta (77,5 % hakijoista). Painotettuun opetukseen hakijoita vuonna 2025 oli 933 ja vuonna 2024 hakijoita oli 896. Suosituimmat painotukset hakijamäärän perusteella olivat: matemaattis-luonnontieteellinen painotus, urheilupainotus ja musiikkipainotus.

Painotettua opetus tarjotaan Espoossa jokaisella suuralueella, mutta painotetun opetuksen kaikkia vaihtoehtoja ei ole jokaisella alueella (katso alla olevat taulukot).

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 87
§ 163
§ 191

22.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Painotettu opetus alakouluissa

	Esponlahti	Keski- ja Pohjois-Espoo	Leppävaara	Matinkylä-Olari	Tapiola
Kaksikielinen opetus		Jalavapuisto	Kilonpuisto	Kuitinmäki	Niittykumpu
Englanninkielinen opetus				EIS	Kivimies
Kielikylpyopetus	Soukka			Päivänkehrä	Westendinpui- sto
Musiikki 3lk.	Maininki		Rastaala, Lintuvaara	Päivänkehrä	Jousenkaari
Luma 3lk.	Meritori				

Painotettu opetus yläkouluissa

	Esponlahti	Keski- ja Pohjois-Espoo	Leppävaara	Matinkylä-Olari	Tapiola
Kaksikielinen opetus	Nöykkiö		Kilonpuisto	Kuitinmäki	Haukilahti
Englanninkielinen opetus				EIS	
Kielikylpy	Esponlahti				Haukilahti
LUMA	Nöykkiö, Esponlahti	Järvenperä		Olari	Mankkaa
Musiikki	Maininki		Karakallio		Tapiola
Kuvaamataide	Kaitaa		Viherlaakso		
Ilmaisutaito			Kilonpuisto		Pohjois- Tapiola
Liikunta		Kauklahti			
Urheilu			Leppävaara	Tiistilä	
Tanssi	Maininki				
IT		Saarnilaakso			

Englanninkielisen opetuksen, kaksikielisen opetuksen ja ruotsin kielikylpyopetuksen tarjontaan vaikuttaa keskeisesti se, missä määrin kyseiseen opetusmuotoon rinnastettavaa varhaiskasvatusta on saatavilla eri suuralueilla. Esimerkiksi ruotsinkielistä kielikylpyvarhaiskasvatusta järjestetään pääasiassa Espoon eteläosissa, mikä ohjaa myös alakoulujen ruotsinkielisten kielikylpyluokkien sijoittumista. Painotettua opetusta on lisäksi pyritty sijoittamaan kouluihin, joihin mahdollisimman monella oppilaalla on sujuvat ja turvalliset kulkuyhteydet julkisella liikenteellä. Suosituimpiin painotuksiin oppilaat ovat valmiita kulkemaan myös pidempiä koulumatkoja, mikä on otettu huomioon opetuksen alueellisessa suunnittelussa.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 87	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 163	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 191	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Huoltajakysely huoltajien kokemuksista

Valtuustoaloite edellyttää kuntalaisten kuulemista, ja tämän vuoksi suomenkielisen perusopetuksen hallintopalvelut toteuttavat keväällä 2026 huoltajakyselyn. Oppilaaksiotto on parhaillaan käynnissä, joten tarkoituksenmukaisin ajankohta kyselylle on hetki, jolloin koulutulokkaiden ja seitsemännelle luokalle siirtyvien oppilaiden huoltajat voivat arvioida koko prosessia – ilmoittautumista, painotettuun opetukseen hakemista sekä oppilaspäätöstä – asioiden ollessa tuoreessa muistissa. Kyselyyn voivat vastata myös muiden ikäluokkien huoltajat.

Henkilöstöpalaute kouluun ilmoittautumisesta

Suomenkielinen perusopetus on kerännyt Webropol-kyselyn avulla suomenkielisen varhaiskasvatuksen yksiköiltä palautetta kouluun ilmoittautumisesta. Kyselyn tavoitteena on selvittää esiopetusryhmien henkilöstön näkemyksiä siitä, millaista tukea huoltajat tarvitsevat ilmoittautumisprosessissa, miten huoltajia on yksiköissä tähän asti autettu sekä millä tavoin sähköisen ilmoittautumisen sujuvuutta voidaan jatkossa edelleen parantaa.

Huoltajat ovat saaneet tukea ilmoittautumiseen Espoon asiointipalveluista, Hello Espoo -infosta, kulttuuriohjaajilta sekä koulujen ja päiväkotien henkilökunnalta. Lisäksi ilmoittautumisen tueksi on tarjolla ohjevideoita Espoon YouTube-kanavalla.

Edellä mainittujen kyselyiden pohjalta tarkastellaan kouluun ilmoittautumisen kokonaisuutta ja pyritään muodostamaan käsitys prosessin mahdollisista epäkohdista.

Eriytymisen ehkäisy oppilaaksioton keinoin

Eriytymisen ehkäisy oppilaaksioton keinoin nykyisillä oppilaaksioton linjauksilla on haastavaa, koska koulujen välisen eriytymisen taustalla vaikuttavat yhdessä useat rakenteelliset ja alueelliset tekijät. Oppilaiden kotiosoitteet määrittelevät suurelta osin oppilaiden sijoittumisen alueen kouluihin, joten alueiden sosioekonomiset erot heijastuvat suoraan kouluihin. Tuloerot, asumisen hinta ja alueiden maine vaikuttavat perheiden päätöksiin, jotka liittyvät asuinpaikan valintaan. Myös maahanmuuttajataustaisten oppilaiden keskittyminen tietyille alueille vaikuttaa siihen, että koulujen oppilasarakenteet eriytyvät.

Painotetun opetuksen järjestäminen sosioekonomisesti heikommalla alueella saattaa lisätä oppilaiden moninaisuutta koulun sisällä. Painotetun opetuksen vaihtoehdot voivat houkuttaa motivoituneita ja koulutuksellisesti

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 87	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 163	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 191	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

vahvemmista taustoista tulevia oppilaita. Painotetun opetuksen rakenteet voivat toisaalta lisätä valikoitumista, sillä ne vetävät puoleensa oppilaita laajemmalla alueella ja usein perheistä, joilla on vahvemmat valmiudet hakea muualle kuin lähikouluun. Riskinä on tunnistettava, että tavalliset luokat voivat eriytyä kouluyhteisössä sosioekonomisesti ja oppimisen tuen tarpeiden suhteen. Suomenkielisen perusopetuksen painotettu opetus pyritään järjestämään siten, ettei erillisiä painotetun opetuksen luokkia ole, vaan oppilaat ovat osana yleisopetuksen ryhmiä ja osallistuvat painotusaineen opetukseen yhdessä. Tämä ei ole mahdollista esimerkiksi kielipainotuksissa, missä painotus on opetuskieleen liittyvä kokonaisuus, mutta toteutettavissa valtaosassa painotuksista.

Kaikki eriytymiseen vaikuttavat tekijät muodostavat kokonaisuuden, joka edellyttää pitkäjänteistä ja poikkihallinnollista tarkastelua eriytymisen ehkäisemiseksi. Suomenkielisellä perusopetuksella on tavoitteena toteuttaa valtuustokauden aikana neljä segregaatiota vähentävää toimenpidettä.

Ruotsinkielisen perusopetuksen oppilaaksiotto

Ruotsinkielisessä esi- ja perusopetuksessa on koulukohtaiset oppilaaksiottoalueet ja oppilaan lähikoulu esiopetuksessa ja vuosiluokilla 1–6 määräytyy väestörekisteriin merkityn kotiosoitteen mukaan. Näin huoltajilla on etukäteen tiedossa koulutulokkaan lähikoulu. Lähikoulu vuosiluokille 7–9 osoitetaan 6. vuosiluokan koulun perusteella. Huoltajilla on mahdollisuus hakea lapselleen toissijaista koulupaikkaa. Jos toissijaisia hakijoita on enemmän kuin koulussa on vapaita paikkoja, noudatetaan oppilaaksi otossa seuraavia kriteerejä tärkeysjärjestyksessä:

1. Jatkumo esiopetuksesta perusopetukseen: 1. vuosiluokan oppilaaksiotossa priorisoidaan oppilaita, jotka ovat osallistuneet koulun oppilaaksiottoalueen esiopetukseen
2. Oppilaaseen liittyvä terveydellinen tai muu erityinen syy
3. Sisarusperiaate
4. Muut espoolaiset oppilaat
5. Oppilaat muista kunnista

Ruotsinkielisessä perusopetuksessa ei ole painotettua opetusta. Ruotsinkielisissä sivistyspalveluissa on kartoitettu huoltajien mielipiteitä oppilaaksiottoon liittyen viimeksi oppilaaksiottoalueiden tarkastelun yhteydessä vuonna 2021. Tällöin huoltajat olivat erityisen tyytyväisiä oppilaaksioton ennakoitavuuteen sekä jatkumoon lapsen opinpolulla. Hakemukset toissijaiseen kouluun on pääosin ollut mahdollista hyväksyä ja oppilaaksiottopäätöksiin ei juurikaan haeta muutosta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 87	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 163	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 191	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 163

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettujen Ira Hietanen-Tanskasen ja Aino Laineen ym. 12.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja parannusehdotuksia oppilaaksiottoon sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 22.04.2026 § 87

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettujen Ira Hietanen-Tanskasen ja Aino Laineen sekä 39 muun kaupunginvaltuutetun 12.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja parannusehdotuksia oppilaaksiottoon.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Nämnden Svenska rum 23.04.2026 § 44

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Narvo-Akkola Merja

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen om en motion av Ira Hietanen-Tanskanen, Aino Laine och 39 andra

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

120/14
4

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 87
§ 163
§ 191

22.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

fullmäktigeledamöter 12.1.2026 att utreda och förbättra elevantagning inom grundläggande utbildningen.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 191

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettujen Ira Hietanen-Tanskasen ja Aino Laineen ym. 12.1.2026 jättämään valtuustoaloitteeseen selvitys ja parannusehdotuksia oppilaaksiottoon sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite parannusehdotuksia ja selvitys oppilaaksiottoon

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

121/14

4

Kasvun ja oppimisen lautakunta

§ 86

22.04.2026

Kaupunginhallitus

§ 162

11.05.2026

Kaupunginhallitus

§ 190

25.05.2026

Valtuusto

08.06.2026

Asianumero 4660/12.01.01/2025

Valtuusto 08.06.2026

20

Valtuustoaloite Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa

Valmistelijat / lisätiedot:
Vahtivuori-Hänninen Sanna
Plosila Riina
Vataja Anita
Saloranta-Eriksson Outi
Parviainen Ilona
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ym. 4.12.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Ira Hietanen-Tanskanen ja 34 muuta kaupunginvaltuutettua ovat 4.12.2025 tehneet valtuustoaloitteen Sisukas-mallin käyttöönoton selvittämiseksi päiväkodeissa ja kouluissa.

Sisukas (Sijoitettu lapsi koulussa) on toimintamalli, jonka tavoitteena on tukea sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäyntiä sekä vahvistaa moniammatillista ja -toimijaista yhteistyötä lastensuojelun, koulun, sijaishuollon ja huoltajien välillä. Mallissa lapsen ja nuoren osallisuus on

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 86	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 162	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 190	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

keskeisessä roolissa. Toiminta perustuu rakenteelliseen yhteistyöhön ja tiedonkulkuun eri toimijoiden kesken.

Valmistelu

Lausunto on valmisteltu kasvun ja oppimisen toimialalla varhaiskasvatuksen, suomenkielisen perusopetuksen ja ruotsinkielisten sivistyspalveluiden tulosyksiköiden yhteistyönä.

Lisäksi valmistelussa on konsultoitu Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen (LUVN) asiantuntijoita Sisukas-mallin tunnettuudesta, ajankohtaisuudesta sekä alueellisista linjauksista.

Sisukas-malli Suomessa ja mallin arviointi

Sisukas-toimintamallin kehittäjän [Pesäpuu ry:n](#) mukaan malli tai siitä sovellettu toimintamalli on käytössä seuraavissa kunnissa: Jyväskylä, Hankasalmi, Kaarina, Lahti, Laukaa, Paimio, Pori ja Äänekoski. Sisukas-toiminnan vuosikatsauksen 2025 mukaan ns. Sisukas-tiimiläisiä on valtakunnallisesti 37 ja toimintaa on 14 kunnassa. Kuntia ei mainita [vuosiraportissa](#).

LUVN:n Perhekeskuksen erityisen tuen palveluiden palvelulinjajohtajan mukaan Sisukas-malli ei ole käytössä LUVN:n alueen kunnissa. Malliin tutustumisen jälkeen sen käyttöönottoa ei pidetä tarkoituksenmukaisena hyvinvointialueella. Mallin ohjaavat periaatteet mm. osallisuus, monialaisuus, dialogisuus ja yksilöllisyys sisältyvät lastensuojelun, opiskeluhoitosuunnitelman ja opetussuunnitelmien linjauksiin.

Arvion mukaan mallin ei nähdä tuovan lisäarvoa nykyisiin lastensuojelun ja sivistystoimen velvoittaviin linjauksiin, yhteistyön rakenteisiin ja käytänteisiin. LUVN:n arvion mukaan Sisukas-mallin käytänteet ovat lähellä sitä, mitä jo tehdään, eikä uuden mallin käyttöönottoa pidetä lastensuojelun ajankohtaisimpana kehittämisalueena.

Selvityksessä arvioitiin myös resurssi- ja ylläpidettävyyšnäkökulmaa: Espoon kokoisessa kaupungissa uuden toimintatavan läpivienti ja ylläpitäminen vaativat merkittävästi resursseja, erityisesti jos malli koskee vain osaa yksiköistä ja toimijoista. LUVN:n mukaan sijoitetut lapset ja nuoret myös liikkuvat eri hyvinvointialueiden välillä ja osa sijoitetuista lapsista ja nuorista tulee alueen ulkopuolelta.

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 86	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 162	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 190	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Espoon sisäiset ohjeet, opetussuunnitelma, varhaiskasvatussuunnitelma ja opiskeluhoitosuunnitelma

LUVN vastaa lastensuojelun kokonaisuudesta, alueellaan asuvista sijoitetuista lapsista sekä viestinnästä ja yhteistyöstä koulun ja sijaishuollon välillä. Lastensuojelun piirissä olevien lasten ja nuorten varhaiskasvatukseen osallistumisen ja koulunkäynnin tukeminen edellyttää monialaista ja tiivistä yhteistyötä huoltajien kanssa. Perusopetuslaki velvoittaa laatimaan opetussuunnitelman opiskeluhoitoa koskevilta osin yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden viranomaisten kanssa.

Koulujen ja esiopetuksen toimintaa ohjaavat säädökset, valtakunnallinen ja kaupunkitasoinen opetussuunnitelma. Varhaiskasvatuksen toimintaa linjaa varhaiskasvatussuunnitelma. Nämä suunnitelmat edellyttävät tiivistä yhteistyötä ja toimintaa hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystalveluiden viranomaisten kanssa, siltä osin kuin ne koskevat opiskeluhoitoa ja lasten ja nuorten hyvinvointia.

Opetuksen järjestäjän tulee omalta osaltaan edistää eri toimijaryhmien välistä monialaista yhteistyötä. Espoossa on pitkään rakennettu monialaista yhteistyötä ja toimivia rakenteita opetus- ja varhaiskasvatussuunnitelmien ja opiskeluhoitosuunnitelman mukaisesti yhteistyössä LUVN:n kanssa. Opetussuunnitelmassa esimerkiksi linjataan useita Sisukas-mallissa esitettyjä asioita. Näitä ovat esimerkiksi lapsen ja nuoren osallisuus sekä dialoginen, yhteisöllinen toimintakulttuuri. Sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäyntiä ja oppimista tuetaan suunnitelmien ja opiskeluhoitosuunnitelman yhteisten linjausten ja periaatteiden mukaisesti. Espoossa on muun muassa käytössä varhaiskasvatuksen pehmeä lasku -malli.

Espoossa kaikkia lapsia ja nuoria kohdellaan samanarvoisesti. Espoossa on monenlaisia ja useista eri syistä sijoitettuja lapsia. Osa espoolaisista lapsista sijoitetaan Espooseen ja osa taas muualle Suomeen. Myös muut kunnat voivat myös sijoittaa lapsia Espooseen. Jos Espooseen on sijoitettu toisen hyvinvointialueen alueelle sijoitettu lapsi, LUVN ei välttämättä saa tästä tietoa.

Opetussuunnitelman perusteiden mukaan kaikki oppilaat kohdataan yhdenvertaisesti, arvostavasti ja yksilöllisesti. Lastensuojelu joutuu puuttumaan lasten ja nuorten tasapainoiseen kehitykseen useista eri syistä. Syy voi olla lapsen tai nuoren omasta käytöksestä tai nuoren huoltajista, esimerkiksi heidän sairauksistaan tai muuten haasteellisesta elämäntilanteesta johtuva. Aina sijoitettu lapsi ei tarvitse erityispalveluita,

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 86	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 162	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 190	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

mikäli sijoitukseen johtaneet syyt ovat huoltajista lähteneitä ja sijoitus voi ratkaista tilanteen.

Opiskeluhoolto tukee oppilaiden ja opiskelijoiden oppimista ja hyvinvointia koulujen ja oppilaitoksien arjessa sekä edistää huoltajien ja koulujen ja oppilaitoksien yhteistyötä. Opiskeluhoolto kuuluu kaikille koulu- ja oppilaitosyhteisössä työskenteleville. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö toteutuu Espoossa opetussuunnitelman mukaisina käytänteinä: huoltajilla on mahdollisuus osallistua koulun toiminnan suunnitteluun ja heille tiedotetaan keskeisistä päätettävistä asioista.

Koulun ja opiskeluhoollon rakenteet ja millaisia tapaamisia Espoossa järjestetään

Lastensuojelulain nojalla sijoitettujen lasten ja nuorten asioissa päätösvalta voi olla viranomaisella tai huoltajalla – tai molemmilla yhteisesti asiasta riippuen. Kun lapsi sijoitetaan kodin ulkopuolelle, hyvinvointialueen sosiaalipalvelut järjestävät aluksi sijoitettua lasta ja nuorta koskevan asiakassuunnitelmanneuvottelun, jossa sovitaan muun muassa koulunkäyntiin liittyvästä informoinnista ja viestinnästä. Psykososiaalinen tuki tulee lähtökohtaisesti terveydenhuollolta.

Espoon ja LUVN:n yhteiset opiskeluhoollon linjaukset ja opiskeluhooltosuunnitelma erottavat selkeästi yhteisölliset rakenteet ja yksilökohtaiset rakenteet. Niissä kuvataan, milloin on kyse ns. kertaluonteisesta tapaamisesta ja milloin monialaisesta asiantuntijaryhmästä. Tämä vaikuttaa siihen, onko kyse useammasta tapaamisesta ja millaisia tiedonvaihdon oikeuksia tapaamisiin liittyy.

Jokaisessa koulussa toimii säännöllisesti yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä (YHR), joka käsittelee lasten ja nuorten hyvinvointia ja edistää yhteisöllistä toimintakulttuuria. Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä ei käsittele yksittäisen oppilaan asioita. Ryhmä kokoontuu perusopetuksessa vähintään kerran kuukaudessa. Sijoitetun nuoren näkökulmasta YHR ei käsittele yksittäistä nuorta, mutta se voi linjata ja varmistaa koulun yhteisiä käytäntöjä, kuten konsultaatorakenteita ja tiedonkulun periaatteita.

Monialainen asiantuntijaryhmä on yksilökohtainen. Se kootaan, kun lapsen ja nuoren tueksi tarvitaan koordinoitua tukea ja useampia tapaamisia. Ryhmä kootaan sen ammattilaisen toimesta, jolla huoli herää. Sen toiminta perustuu aina oppilaan ja huoltajan kirjalliseen suostumukseen. Kokoonpano määräytyy lapsen ja nuoren tarpeen mukaan. Kun monialainen ryhmä perustetaan, kyse ei ole kertatapaamisesta vaan

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 86	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 162	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 190	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

useammasta tapaamisesta. Asiat kirjataan opiskeluhoitokertomuspohjalle, jonka kirjauksista vastuuhenkilö vastaa.

Jos opettaja sopii huoltajan ja oppilaan kanssa tapaamisen esimerkiksi poissaoloista ja saa luvan kutsua kuraattorin, mutta ei pyydetä tai saada lupaa perustaa monialaista asiantuntijaryhmää, kyse on ns. muusta tapaamisesta. Tapaaminen on kertaluonteinen ja rajatulla suostumuksella. Tällöin tapaamisessa käsiteltyjä opiskeluhoollollisia asioita ja tietoja ei voi vaihtaa jälkikäteen, jos suostumus koski vain yksittäistä tapaamista. Sijoitetun nuoren kohdalla korostuu tarve tunnistaa, milloin tarvitaan kertapalaveria ja milloin monialaisen ryhmän toistuvaa, pitkäjänteistä työskentelyä.

Opiskeluhoitosuunnitelmassa kuvataan myös konsultaatioiden mahdollisuutta (opiskeluhoito / sosiaalihuolto / lastensuojelu), joka voi tapaushkohtaisesti ja lapsen ja nuoren tarpeita ajatellen riittää. Nämä tapaamiset voivat olla myös anonyymejä. Lisäksi kuvataan yhteydenotto sosiaalihuoltoon ja lastensuojeluilmoitusvelvollisuuden periaatteita.

Asiakassuunnitelmaneuvoittelusta (lastensuojelu ja sosiaalipalvelut) on Espoon sisäisen ohjeen mukaan linjattu, että hyvinvointialueen sosiaalipalvelut järjestävät lapsen ja nuoren asiakassuunnitelmaneuvoittelun, jossa sovitaan koulunkäyntiin liittyvästä informoinnista ja viestinnästä. Koulun kannalta käytännön ydin on, että asiakassuunnitelmaneuvoittelussa sovitaan kuka saa mitäkin tietoa, millä perusteella ja miten arjen viestintä koulun ja sijaishuollon, huoltajien ja sosiaalityön välillä hoidetaan.

Lapsen tullessa varhaiskasvatukseen käydään aloituskeskustelu, jossa tulee keskustella ja suunnitella varhaiskasvatuksen aloitus niin, että erityisesti sijoitettujen lasten erityistarpeet huomioidaan.

Johtopäätökset

Alueellinen yhdenmukaisuus ja vastuunjako tulee huolellisesti arvioida, kun otetaan uusia toimintamalleja käyttöön. LUVN:n linjauksen mukaan hyvinvointialueella ei ole kuntakohtaisia toimintamalleja, vaan palvelurakenteiden ja toimintatapojen tulee koskea koko aluetta.

LUVN:n toiminnan aloittamisen myötä Espoon omista toimintamalleista, kuten esimerkiksi vieraskielisestä Moniku-toiminnasta tai psykiatrisen sairaanhoitajan malleista, on luovuttu, minkä vuoksi erillisen kuntakohtaisen mallin käyttöönottoa ei pidetä tarkoituksenmukaisena.

Konsultoituaan LUVN:n asiantuntijoita Kasvun ja oppimisen toimiala ei pidä tällä hetkellä tarkoituksenmukaisena ottaa käyttöön kuntakohtaista

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 86	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 162	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 190	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Sisukas-mallia Espoossa. Perustelut liittyvät varhaiskasvatussuunnitelman ja opetussuunnitelmien mukaisiin linjauksiin ja rakenteisiin, opetuksen järjestäjän velvollisuuksiin, opiskeluhuoltosuunnitelmaan, LUVN:n alueellisen yhdenmukaisuuden linjaukseen sekä arvioon siitä, että Sisukas-mallin käytänteet ovat pitkälti jo nykytoiminnan kaltaisia. Arvioinnissa on huomioitu ohjaavat suunnitelmat, vastuujako sekä resurssi- ja ylläpidettävyyšnäkökulmat.

Jatkotoimena esitetään sijoitettujen lasten ja nuorten koulunkäynnin tuen kehittämistä nykyisiä rakenteita vahvistaen ja kehittämisen kohdentamista erityisesti johdon ja opetushenkilöstön osaamiseen. Konkreettisena toimenpiteenä esitetään aiheen nostamista yhteiseen käsittelyyn yhteisöllisen opiskeluhuollon kahviloissa, jolloin kehittäminen palvelee Espoon ja LUVN:n yhtenäisiä toimintatapoja.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 162

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ym. 4.12.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 22.04.2026 § 86

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta	§ 86	22.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 162	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 190	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ja 34 muun kaupunginvaltuutetun 4.12.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen Sisukas-mallin käyttöönotosta Espoon päiväkodeissa ja kouluissa.

Käsittely

Esittelijän selostusosaan tekemä muutos on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Nämnden Svenska rum 23.04.2026 § 43

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Narvo-Akkola Merja

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsen som svar på fullmäktigeledamot Ira Hietanen-Tanskanens och 34 andra ledamöters fullmäktigemotion 4.12.2025 om att ta i bruk Sisukas-modellen i Esbo stads daghem och skolor.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 190

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ira Hietanen-Tanskasen ym. 4.12.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

128/14
4

Kasvun ja oppimisen lautakunta
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 86
§ 162
§ 190

22.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite Sisukas-malli käyttöön Espoon päiväkodeissa ja kouluissa

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

129/14
4

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 46
§ 164
§ 192

20.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 2768/10.03.02/2025

Valtuusto 08.06.2026

21

Valtuustoaloite, yksityiset (sukupuolittamattomat) pukuhuonetilat julkisiin tiloihin

Valmistelijat / lisätiedot:
Martinsen Kimmo
Lehtinen Maija
Salonen Kaarina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Peppi Seppälän ja 24 muun valtuutetun 10.6.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen yksityisistä (sukupuolittamattomista) pukuhuonetiloista julkisiin tiloihin ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Peppi Seppälä ja 24 muuta valtuutettua ovat jättäneet 10.6.2025 aloitteen yksityisistä (sukupuolittamattomista) pukuhuonetiloista julkisiin tiloihin.

Aloitteessa tuodaan esiin, että julkisen päättäjän lainsäädännöllinen tehtävä on pitää huolta tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumisesta

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 46	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 192	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

kunnassa. Osallisuuden ja yhdenvertaisen pääsyn liikunta- ja kulttuuripalvelujen ääreen on toteuduttava.

Tällä hetkellä yksityisten pukeutumis- ja peseytymistilojen puute estää yhdenvertaisen osallistumisen. Kaikkien kuntalaisten kynnystä liikkumiseen ja liikunnallisen elämäntavan ylläpitoon täytyy madaltaa. Esimerkiksi uimataito on tärkeä kansalaistaito, jonka hankkimisen pitäisi olla mahdollista kaikille. Epämukavuus riisuutua ja peseytyä muiden edessä esimerkiksi lääkinnällisen apuvälineen, leikkausarpien tai binääriseen sukupuolijaotteluun kuulumattomuuden vuoksi vaikeuttavat tai suoraan estävät osan kuntalaisista pääsyn yhteisten liikuntapalvelujen äärelle.

Yksityisten pukeutumis- ja peseytymistilojen tarjoaminen ei välttämättä johda kustannusvaikutuksiin. Liikunta- ja kulttuuripalvelujen tarjoamia tiloja voidaan tarkastella käyttöasteen ja mahdollisten tilojen uudelleenorganisoinnin kautta. Vähäinen talousvaikutus olisi tarjota esimerkiksi verhoilla rajattuja tiloja. Näin on tehty esimerkiksi Jyväskylän Aalto Alvarissa.

Aloitteessa pyydetään, että Espoon kaupunki kartoittaa, miten erilaisissa pukuhuoneita sisältävissä julkisissa tiloissa tarjotaan yksityisiä pukukoppeja sekä peseytymistiloja ja kuinka kaikkiin tiloihin saataisiin ainakin yksi yksityinen sukupuolineutraali pukukoppi.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Tilapalvelut huomioi toiminnassaan Espoon kaupungin tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelman. Tilapalvelut vuokraa sisäisen vuokran periaatteella toimitilat toimialoille ja kukin toimiala vastaa kohteiden käytöstä omiin tarpeisiinsa.

Käyttäjätöimialan edustajat osallistuvat uudis- ja peruskorjaushankkeiden suunnitteluun ja voivat näin vaikuttaa sukupuolineutraalien tilojen suunnitteluun. Uusien liikunta ja urheilutilojen suunnittelussa on myös mukana käyttäjätöimialan edustajat. Liikunnan ja urheilun tulosityksikön käyttäjien näkökulmasta kohteen käytön saavutettavuus on keskeistä. Uusia liikuntahankkeita suunniteltaessa onkin otettava huomioon kaikkien erityisryhmien odotukset kohteen toimivuudessa. Aloite ja tarve sukupuolineutraalitulojen suunnittelusta hankkeisiin tulee käyttäjätöimialalta.

Vammaisneuvoston Rakennetaan kaikille -työryhmä (RAKA) vaikuttaa Espoossa rakennetun ympäristön ja julkisen liikenteen suunnitteluun ja toteutukseen edistämällä esteettömyyttä ja saavutettavuutta. Työryhmässä toimii vammais- ja vanhusneuvostojen sekä järjestöjen edustajia

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 46	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 192	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

kokemusasiantuntijoina yhdessä kaupungin kaavoitus-, liikenne- ja rakennusalan asiantuntijoiden sekä luottamushenkilöiden kanssa. Erityisen esteettömissä hankkeissa, kuten liikenneasemissa, uimahalleissa ja erityisasumiskohteissa, toteutetaan erillinen esteettömyyden osallisuusprosessi, jossa hankesuunnitelma esitellään RAKA-työryhmälle. Kokemusasiantuntijoiden ja kokemusraatien hyödyntämistä suunnittelussa tulisi laajentaa nykyistä kattavammaksi.

Uusien kohteiden tarve- ja hankesuunnittelussa onkin huomioitava aikaisempaa laajemmin nyky-yhteiskunnan moninaiset odotukset ja vaatimukset. Tämä tarkoittaa sitä, että puku- ja sosiaalisia tiloja tehdään aikaisempaa enemmän sukupuolettomiksi ja esteettömiksi. Tässä ratkaisut voivat olla erilaisia ja ratkaisujen lopullista sisältöä ohjaavat sekä tila- että taloussuunnittelu.

Eri liikuntarakennuksissa ratkaisut voivat olla kovinkin toisistaan poikkeavia oikeastaan sen mukaan, mikä on kunkin liikuntatilan peruskäyttö. Suunnitelmissa pitää osata huomioida tulevat muutokset puku- ja pesutilojen mitoituksissa. Malleja on maailmalla olemassa ja Suomessakin joitakin yhteisiin pukutiloihin perustuvia ratkaisuja on toteutettu. Nykyisissä uimahalleissa ratkaisut eivät aina vastaa tämän päivän odotuksia. Asiakkaan niin pyytäessä, hänelle on kuitenkin kyetty osoittamaan erityistila yksityisempään käyttöön. Tulevaisuudessa näin ei tarvitse olla, jos hankesuunnitelmissa sukupuolineutraalit tilat huomioidaan nykyistä paremmin ja selvemmin.

Liikunta ja urheilu kannattaa tilaratkaisujen osalta pukutilojen suunnittelussa sukupuolineutraalien tilojen huomioimista.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 164

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Peppi Seppälän ja 24 muun valtuutetun 10.6.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen yksityisistä (sukupuolittamattomista) pukuhuonetiloista julkisiin tiloihin ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 46	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 164	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 192	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 20.04.2026 § 46

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Peppi Seppälän ja 24 muun valtuutetun 10.6.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen yksityisistä (sukupuolittamattomista) pukuhuonetoiloista julkisiin tiloihin ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös
Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 192

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Peppi Seppälän ja 24 muun valtuutetun 10.6.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen yksityisistä (sukupuolittamattomista) pukuhuonetoiloista julkisiin tiloihin ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

133/14
4

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

§ 46

20.04.2026

Kaupunginhallitus

§ 164

11.05.2026

Kaupunginhallitus

§ 192

25.05.2026

Valtuusto

08.06.2026

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite yksityiset (sukupuolittamattomat) pukuhuonetilat julkisiin tiloihin, Seppälä Peppi ja 24 kaupunginvaltuutettua

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

134/14
4

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 33	23.03.2026
Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 49	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 194	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Asianumero 1309/10.03.02/2025

Valtuusto 08.06.2026

22

Valtuustoaloite, selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa

Valmistelijat / lisätiedot:
Martinsen Kimmo

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Juri Aaltosen ja 14 muun valtuutetun jättämään valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloite

Valtuutettu Juri Aaltonen sekä 14 muuta valtuutettua ovat jättäneet 13.3.2025 aloitteen "Valtuustoaloite Selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle".

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 33	23.03.2026
Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 49	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 194	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Aloitteessa tuodaan esiin, että Espoonlahden uimahallin sulkeminen ennen kuin alueella on uusi uimahalli, olisi katastrofi sekä yleisesti espoolaisille uimareille että Suomen suurimman urheiluseura Cetuksen harrastajille. Espoonlahden uimahallissa on vuosittain noin 400.000 kävijää.

Aloitteessa esitetään, että selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta ja sen toteuttamisen mahdollisuuksia Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle. Selvityksessä tulee arvioida mm. uuden hankesuunnitelman tekemiseen ja kaavamuutokseen menevää aikaa ja kustannuksia, tonttien tilan riittävyttä, liikenneyhteyksiä ja kaavoitustilannetta.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Valtuusto päätti 24.3.2025 §27 Espoonlahden hankesuunnitelmasta seuraavalla lisäyksellä. Kaupunginhallitus käynnistää välittömästi vaihtoehtoisen uudisrakennuksena toteutettavan uimahallin asemakaavoituksen kiirehtien siten, että valmistelun yhteydessä selvitetään vaihtoehtoisen sijainnin lisäksi hankkeen aikataulu, liikenneyhteydet, tontin alan riittävyys ja alustavat kustannukset. Mikäli Espoonlahden uimahalli menee pitkäaikaiseen käyttökieltoon (yli 9 kk) ennen vuoden 2027 loppua, käynnistetään hankesuunnitelman mukainen hanke välittömästi.

Uuden uimahallin vaihtoehtoisia sijainteja on selvitetty laajasti ja niistä valikoitunut uusi sijainti on esitelty kaupunginhallitukselle syksyllä 2025. Uimahallin uusi sijoituspaikka on nykyisen hallin viereinen päiväkotitontti sekä pysäköintialue. Kaavoituksen ja suunnittelun aloitusta valmistellaan ja pyritään käynnistämään kevään 2026 aikana. Kaavoituksen yhteydessä huomioidaan myös vanhan uimahallin alue sekä alueen muut reunaehdot. Alustava arvio uuden uimahallin valmistumiselle on vuosi 2030 - tämä saataneen tarkennettua kevään 2027 aikana, kun hankeaikataulu tarkentuu. Poistuvalla päiväkodille järjestetään korvaavat tilat uimahallihankkeen edellyttämässä aikataulussa. Investointiohjelmaan on varattu määräraha vanhan uimahallin pitämiseksi käytössä siihen asti, kunnes uusi halli valmistuu.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 166

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 33	23.03.2026
Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 49	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 194	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Juri Aaltosen ja 14 muun valtuutetun jättämään valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 23.03.2026 § 33

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni tilajaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Juri Aaltosen ja 14 muun valtuutetun jättämään valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Partanen Sammallahden kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Partasen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaoston hyväksyneen sen.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 33	23.03.2026
Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 49	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 166	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 194	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 20.04.2026 § 49

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni tilajaosto ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Juri Aaltosen ja 14 muun valtuutetun jättämään valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Esittelijän kokouksessa tekemät muutokset on huomioitu pöytäkirjassa.

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän muutettu ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 194

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Juri Aaltosen ja 14 muun valtuutetun jättämään valtuustoaloitteeseen, jossa esitetään, että selvitetään yksityiskohtaisesti ja pikaisesti uimahallin sijoittamismahdollisuutta Espoonlahdessa ainakin ns. vanhan paloaseman tontille ja nykyhallin pohjoispuolelle ja toteaa valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

138/14

4

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

§ 33

23.03.2026

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto

§ 49

20.04.2026

Kaupunginhallitus

§ 166

11.05.2026

Kaupunginhallitus

§ 194

25.05.2026

Valtuusto

08.06.2026

Päätös

Kaupunginhallitus:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite selvitetään uimahallin sijoittamismahdollisuutta ja toteuttamisen mahdollisuuksia Espoonlahdessa ainakin ns.vanhan paloaseman tontille, Juri Aaltonen + 14 kvalt.

Tiedoksi

Espoon kaupunki

Kokouskutsu

139/14
4

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto
Kaupunginhallitus
Kaupunginhallitus
Valtuusto

§ 47
§ 165
§ 193

20.04.2026
11.05.2026
25.05.2026
08.06.2026

Asianumero 893/02.08.00/2025

Valtuusto 08.06.2026

23

Valtuustoaloite pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi

Valmistelijat / lisätiedot:
Lehtinen Maija

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunginhallitus

Valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ari Ampujan, Hannu Järvisen ja 38 muun valtuutetun 24.2.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi

Käsittely

Päätös

Selostus

Valtuustoaloitteen sisältö

Valtuutetut Ari Ampuja ja Hannu Järvinen sekä 38 muuta valtuutettua ovat jättäneet 24.2.2025 valtuustoaloitteen pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi.

Aloitteessa tuodaan esiin, että

Espoon kaupunginvaltuusto oli investointiohjelmassa 2024-2031 hyväksynyt Oittaaan uimarannan pukutilojen tavoitekustannukseksi 800 000

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 47	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 165	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 193	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

euroa. Tällä ei saatu yhtäkään tarjousta 158 m2 rakennukselle. Määrärahaa nostettiin 985 000 euroon valtuuston kokouksessa 22.4.2024. Asian käsittelyn yhteydessä kävi ilmi, että tarjouksen jättämisen ja urakan vastaanottamisen edellytyksenä oli 800 000 euron pankkitakaus. Lisäksi vaadittiin muun muassa referenssinä tietty määrä noin 300 m2 rakennusten rakentamista melko lyhyessä ajassa.

Espoo siis teki tarjouskilpailuun osallistumisen käytännössä mahdolliseksi sellaisille pienille rakennusliikkeille, jotka pystyisivät rakentamaan kustannustehokkaasti 158 m2 rakennuksen ilman ison yrityksen hallintohenkilöstön yleiskuluja tai muita kiinteitä kuluja, jotka näkyvät yritysten hinnoittelussa. Kohtuuttomia ehtoja on perusteltu muun muassa sillä, että pankkitakaus suojaa Espoota mahdollisessa rakennusyrittäjien konkurssissa.

Tämä on liian kallis vakuutus, koska se johtaa osaltaan siihen, että tarjouksia tulee vähän ja ne tulevat vain suuremmilta ja kalliimmilta yrityksiltä. Jos pienten urakoiden tarjouskilpailujen ehtoja kevennetään, on todennäköistä, että tarjouksia tulee enemmän ja lisääntynyt kilpailu laskee hintoja. Espoolla on myös varaa kantaa se riski, että joskus jokin pieni rakennusliike jopa menee konkurssiin kesken urakan.

Näillä perusteilla me valtuutetut ehdotamme, että alle 1 000 000 euron tavoitehinnan rakennus- ja korjausurakoissa tarjouksen antamisen ja urakan vastaanottamisen ehtoja sekä tarjoamiseen liittyvää byrokratiaa kevennetään ja kohtuullistetaan siten, että myös pienet rakennusliikkeet pystyvät käytännössä osallistumaan tällaisten urakoiden tarjouskilpailuihin.

Vastaus valtuustoaloitteeseen

Espoon kaupungin hankintojen kilpailutusta on kehitetty määrätietoisesti jo useiden vuosien ajan. Tilapalvelut-liikelaitos sekä konsernin Hankintakeskus ovat vuoden 2024 lopussa aloittaneet hankintojen kilpailutuksia koskevan uudistustyön, jonka tarkoituksena on ollut kiinnittää erityistä huomiota referenssivaatimusten kohtuullisuuteen. Tämän työn tavoitteena on ollut mahdollistaa sekä eri kokoisten yritysten mahdollisuus osallistua kilpailutuksiin että kaupungille saapuvien tarjousten määrän lisääminen. Tavoitteena ovat erityisesti laadukkaat, kustannustehokkaat ja markkinoiden toimivuutta edistävät hankinnat kuitenkin kaupungin etua valvoen. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Tilapalvelut-liikelaitos sekä Hankintakeskus ovat pyrkineet kartoittamaan myös potentiaalisten toimittajien näkemyksiä kaupungin hankinnoista.

Erityisesti puitehankintojen valmisteluvaiheessa on painotettu markkinavuoropuhelun merkitystä. Avoin ja yhdenvertainen keskustelu ennen varsinaista kilpailutusta toimittajien kanssa on antanut arvokasta

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 47	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 165	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 193	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

tietoa hankintayksikölle tarjouspyyntöjen valmisteluun, ja mahdollistanut esimerkiksi referenssivaatimusten asettamisen realistiselle tasolle.

Tilapalvelut-liikelaitoksen valmistelemissa urakka- ja suunnittelukilpailutuksissa on myös huomioitu kehitystyössä tehdyt hankintojen korjaustoimet. Yrityksiltä vaadittuja kelpoisuusehtoja ja referenssejä on tarkasteltu ja kevennetty mahdollisuuksien mukaan, jotta yhä useampi markkinoilla toimiva yritys voisi osallistua kilpailutuksiin. Tässä yhteydessä on tarkasteltu sekä yrityskohtaisia referenssejä että henkilöreferenssejä.

Yrityskohtaisten referenssien osalta vaatimukset on pyritty asettamaan mahdollisimman alhaisiksi siten, että niillä pystytään kuitenkin varmistamaan tarjoajien osaaminen. Huomiota on kiinnitetty muun muassa siihen, että tarjoajilta vaadittavat referenssikohteet ovat enintään hankinnan kohteena olevaa kohdetta vastaavat. Referenssikohteille asetettavista vaatimuksista on muotoiltu vähemmän tulkinnanvaraisia, jolloin asetetut vaatimukset ovat tarjoajille selkeämpiä ja hankintayksikkö voi sujuvammin tarkistaa vaatimusten täyttymisen.

Oittaaan pukutilan referenssivaatimuksena ollut 300 brm2 kokoinen rakennuskohde on ylittänyt selvästi toteutettavan kohteen pinta-alan ja on ollut liian kova vaatimus.

Missään hankinnan asiakirjoissa ei ole ollut vaatimusta 800 000 euron pankkitakauksesta.

Tarjoajalta on vaadittu yhdeltä tilikaudelta 800 000 euron liikevaihtoa joltain kolmelta viimeksi kuluneelta tilikaudelta. Hankintalaki antaa mahdollisuuden enintään kaksinkertaisen liikevaihdon vaatimukseen hankinnan arvoon suhteutettuna, vaatimus on ollut kohtuullinen.

Lisäksi tarjoajalta on vaadittu toiminnan kattava vastuuvakuutus, joka korvaa ainakin sekä Tilajaalle että kolmannelle osapuolelle aiheutettuja välittömiä henkilö- ja esinevahinkoja ja jonka vakuutusmäärän on vähintään yksi (1) miljoona euroa yhdessä vahinkotapahtumassa. Tämä vaatimus on kaikissa kilpailutuksissa.

Edellä mainittujen korjaustoimenpiteiden johdosta Tilapalvelut-liikelaitoksen hankinnoissa on nyt saavutettu enemmän vertailukelpoisia tarjouksia kilpailutusta kohden. Hankintojen laadukkaammasta toteutuksesta kertoo myös se, että hankintojen kilpailutusten keskeytyspäätöksien määrä on vähentynyt vertailuvuosiin nähden puolella. Referenssien tarkkailua jatketaan jokaisen hankinnan kohdalla.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 47	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 165	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 193	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 165

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ari Ampujan, Hannu Järvisen ja 38 muun valtuutetun 25.2.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Katainen Partasen kannattamana ehdotti, että asia jätetään pöydälle.

Keskustelun pöydällepanosta päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kataisen ehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska ehdotusta ei vastustettu, puheenjohtaja totesi kaupunginhallituksen yksimielisesti päättäneen jättää asian pöydälle.

Päätös

Kaupunginhallitus:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto 20.04.2026 § 47

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ari Ampujan, Hannu Järvisen ja 38 muun valtuutetun 25.2.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Konserni- ja tilajaosto:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallituksen konserni- ja tilajaosto	§ 47	20.04.2026
Kaupunginhallitus	§ 165	11.05.2026
Kaupunginhallitus	§ 193	25.05.2026
Valtuusto		08.06.2026

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 25.05.2026 § 193

Päätösehdotus

Esittelijä
Kaupunkiympäristön toimialajohtaja Isotalo Olli

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Ari Ampujan, Hannu Järvisen ja 38 muun valtuutetun 25.2.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen pienten rakennuskohteiden tarjousehtojen keventämiseksi ja kohtuullistamiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Liitteet

Oheismateriaali

- Valtuustoaloite että alle 1 000 000 euron tavoitehinnan rakennus- ja korjausurakoissa tarjouksen antamisen ja urakan vastaanottamisen ehtoja sekä tarjoamiseen liittyvää byrokratiaa kevennetään että myös pienet rakennusliikkeet pystyvät käytännössä osallistumaan, Ari Ampuja ja 40 kaupunginvaltuutettua

Tiedoksi

Valtuusto

08.06.2026

24

Kokouksessa jätetyt aloitteet ja kysymykset

Selostus

Hallintosäännön I osan 1 luvun 7 §:n mukaisina aloitteina on jätetty seuraava aloite / seuraavat aloitteet:

Päätösehdotus

Valtuusto:
Valtuusto lähettää aloitteen / aloitteet kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.